Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri

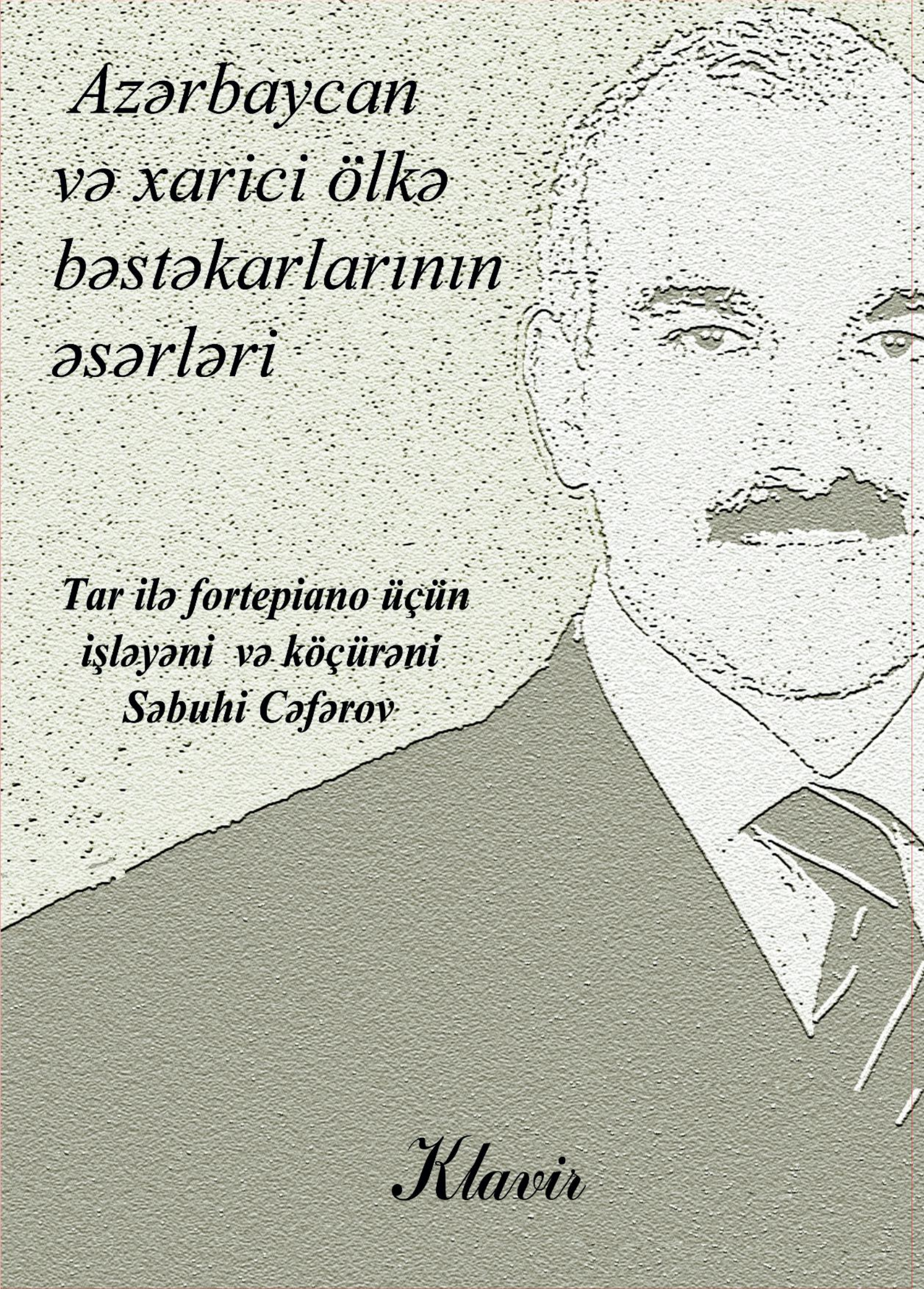

Tar ilə fortepiano üçün işləyəni və köçürəni Səbuhi Cəfərov

Klavir

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Milli Konservatoriyası

Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri

Tar ilə fortepiano üçün işləyəni və köçürəni
Səbuhi Cəfərov

Klavir

(Ali və orta ixtisas musiqi məktəblərinin tar sinfi üçün)

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 1213 saylı, 18.06.2012-ci il tarixli qərarı ilə dərs vəsaiti olaraq tövsiyyə edilir.

Bakı – 2012

Rəy verənlər: **Həmid Şamil oğlu Vəkilov**
Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dosenti, əməkdar artist

Afət Məmmədcəfər oğlu Novruzov
Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dosenti,sənətşünaslıq namizədi

Vamiq Məmmədəli oğlu Məmmədəliyev
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin dosenti, əməkdar artist

Rasim Hüseynəli oğlu Quliyev
S.Hacıbəyov adına Sumqayıt musiqi texnikomunun direktoru,dosent, əməkdar müəllim

Redaktor: **Ramiz Əyyub oğlu Quliyev**
Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, professor.

Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri. (*Ali və orta ixtisas musiqi məktəblərinin tar sinfi üçün).* "Ziya" Bakı – 2012, 64s.

Artıq uzun illərdir ki ifaçılarımız azərbaycan musiqisində əvəzolunmaz yeri olan tar alətinin dili ilə, dünyanın ən möhtəşəm konsert salonlarında xalq musiqimizlə yanaşı, azərbaycan və qərb bəstəkarlarının əsərlərinin təbliği ilə tamaşaçıları heyran qoyur.Sözsüz ki, burada tar üçün köçürülmüş əsərlərin də rolu az deyil.Təqdim etdiyimiz bu məcmuədəki F.Əmirovun "Sevil" operasının mövzuları əsasında işlənmiş "Fantaziya", A.Dvorjakının "Slavyan rəqsi" (g-moll,yeni-mürəkəkəb variantda), F.Şopenin "Vals" (B-dur) , T. Bakıxanovun "Söz düşəndə" romansı, A.Vivaldinin "İlin fəsilləri"ndən "Yay" əsərlərinin də tələbə və ifaçılarımızın repertuarında özünəməxsus yer tutacağına inanırıq.

47902000000−179
N−098−2012 Qrifli nəşr

© S.A.Cəfərov

Ön söz

Milli musiqi alətimiz olan tar, əsrlərin yaddaşından süzülərək gəlib bizə çatmışdır.Çətin sınaqlardan keçən tar, dəyərli ifaçılarımızın sayəsində bu gün dünyanın ən möhtəşəm konsert salonlarında layiqincə öz sözünü deyərək, qərb musiqi alətləri ilə yanaşı addımlayır. Bu da xalqımızın musiqi mədəniyyətinin nə qədər yüksək zirvədə olduğunun sübutudur desəm məncə heç də yanılmaram.

Əsrin əvvələrinə qədər sırf muğam aləti kimi tanınan tar, artiq bu gün not ixtisası sahəsində də çox böyük nailiyyətlər əldə etmişdir.Bu işdə ifaçılarımızla yanaşı, bəstəkarlarımızın, müəllimlərimizin də xüsusi əməyini qeyd etməyi özümə borc bilirəm. S.Rüstəmov, S.Ələsgərov, M.Adil Gəray, Z.Stelnik, O.Quliyev, R.Quliyev, M.Kərimov, N.Kazımov, Ə.Rəhmətov və başqalarının, Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərlərini tar üçün işləməsi, alətin repertuarının daha da zənginləşməsinə zəmin yaratmışdir. İfaçılıqla yanaşı elmi sahədə də fəaliyyət göstərən Milli Konservatoriyanın dosenti Səbuhi Cəfərov da bu günə qədər bir-birindən maraqlı əsərlər işləyərək onları məcmuə halında çap etdirmişdir.Tar ilə bərabər fortepianonun da imkanlarını, tembr xüsusiyyətlərini, texniki və bədii ifa vasitələrini əsas götürən S.Cəfərovun, ansambl və səslənmə baxımından məzmunlu, həm də uğurlu bir nəticə əldə etdiyinin şahidi oluruq.Musiqi ictimaiyyətinə təqdim etdiyi "Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri'' adlı dərs vəsaitində də Səbuhi Cəfərov, işlədiyi əsərlərdə bəstəkar təxəyyülünə xələl gətirmədən xüsusi bir həssaslıqla yanaşaraq tələb olunan maraqlı bir məcmuə ərsəyə gətirmişdir.F.Əmirovun "Sevil'' operasının mövzuları əsasında işlənmiş "Fantaziya''da, A.Dvorjakın "Slavyan rəqsi''ndə (g-moll), F.Şopenin "Vals''ında (B-dur), T.Bakıxanovun "Söz düşəndə'' romansında, A.Vivaldinin "İlin fəsilləri''ndən götürülən "Yay" əsərlərinə diqqət yetirsək, dediklərimizin əyani şahidi ola bilərik.

Əminəm ki, müəllim və tələbələrin tədris, eləcədə, ifaçılıq repertuarının zənginləşməsinə şərait yaradacaq bu əsərlər, tamaşaçılar tərəfindən də sevə-sevə dinlənilәcək.

Ramiz Quliyev

Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, professor.

Sevimli ailəmə
ithaf
edirəm

Y A Y

("İlin fəsilləri" silsiləsindən)

İşləyəni Səbuhi Cəfərov

A.Vivaldi

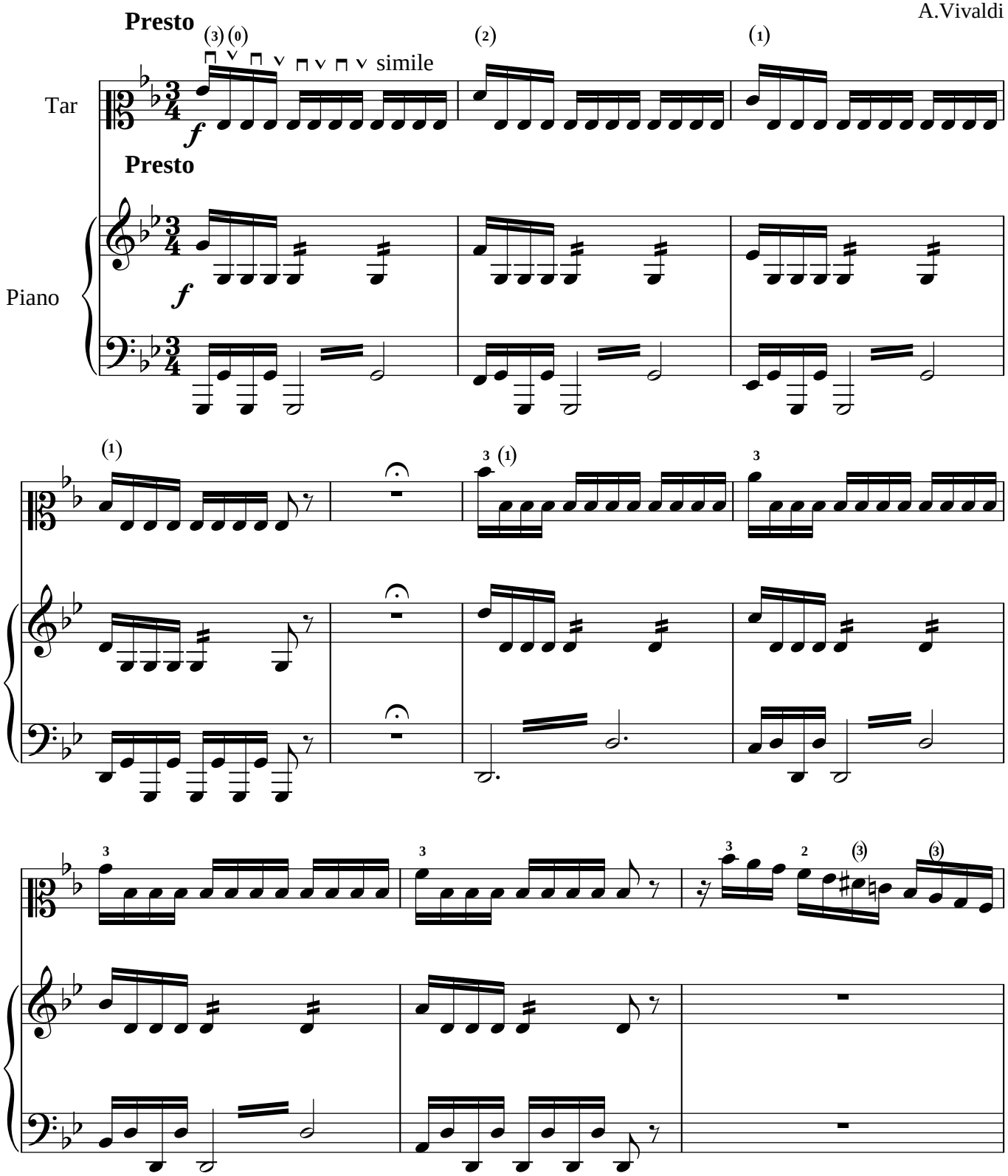

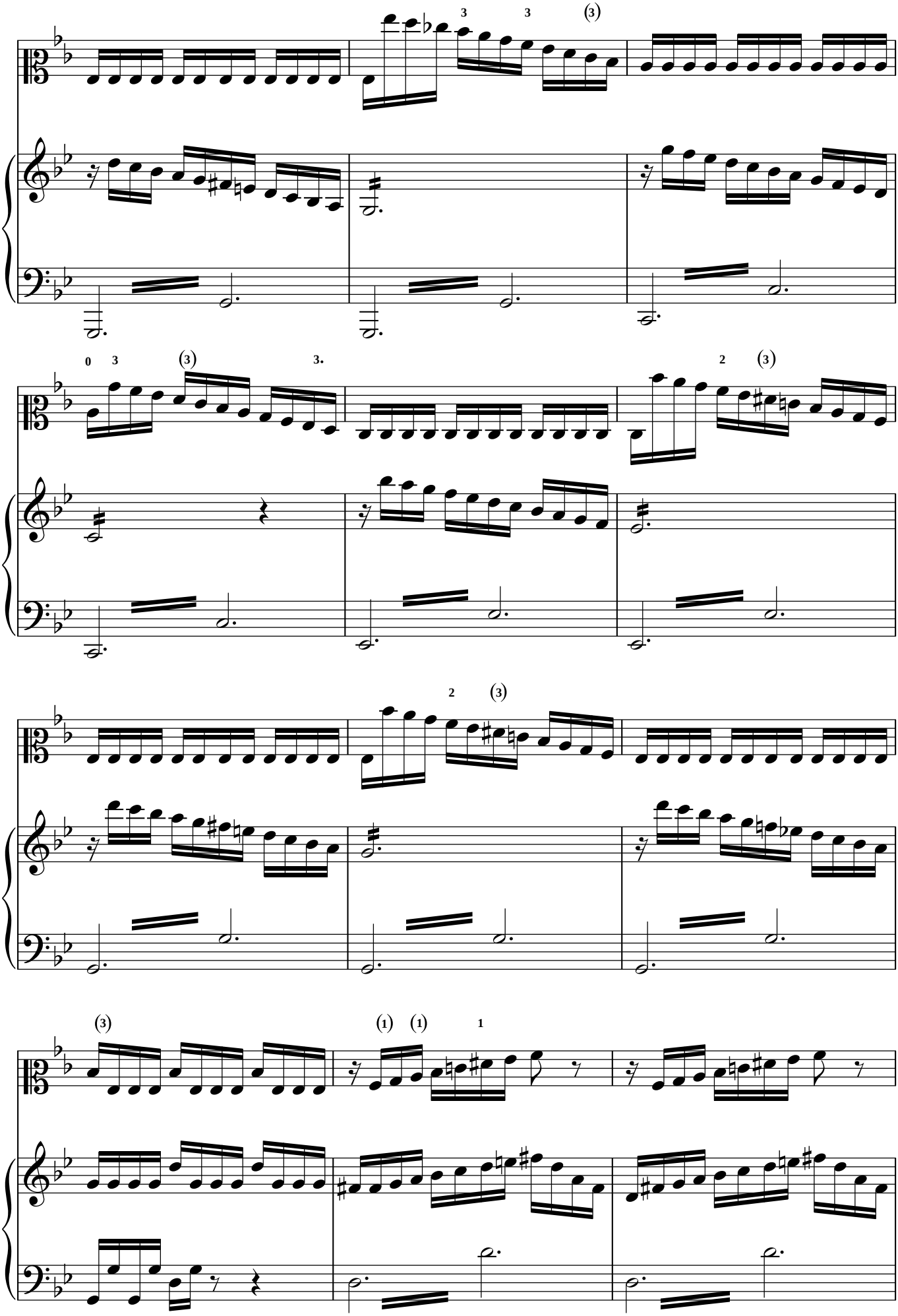

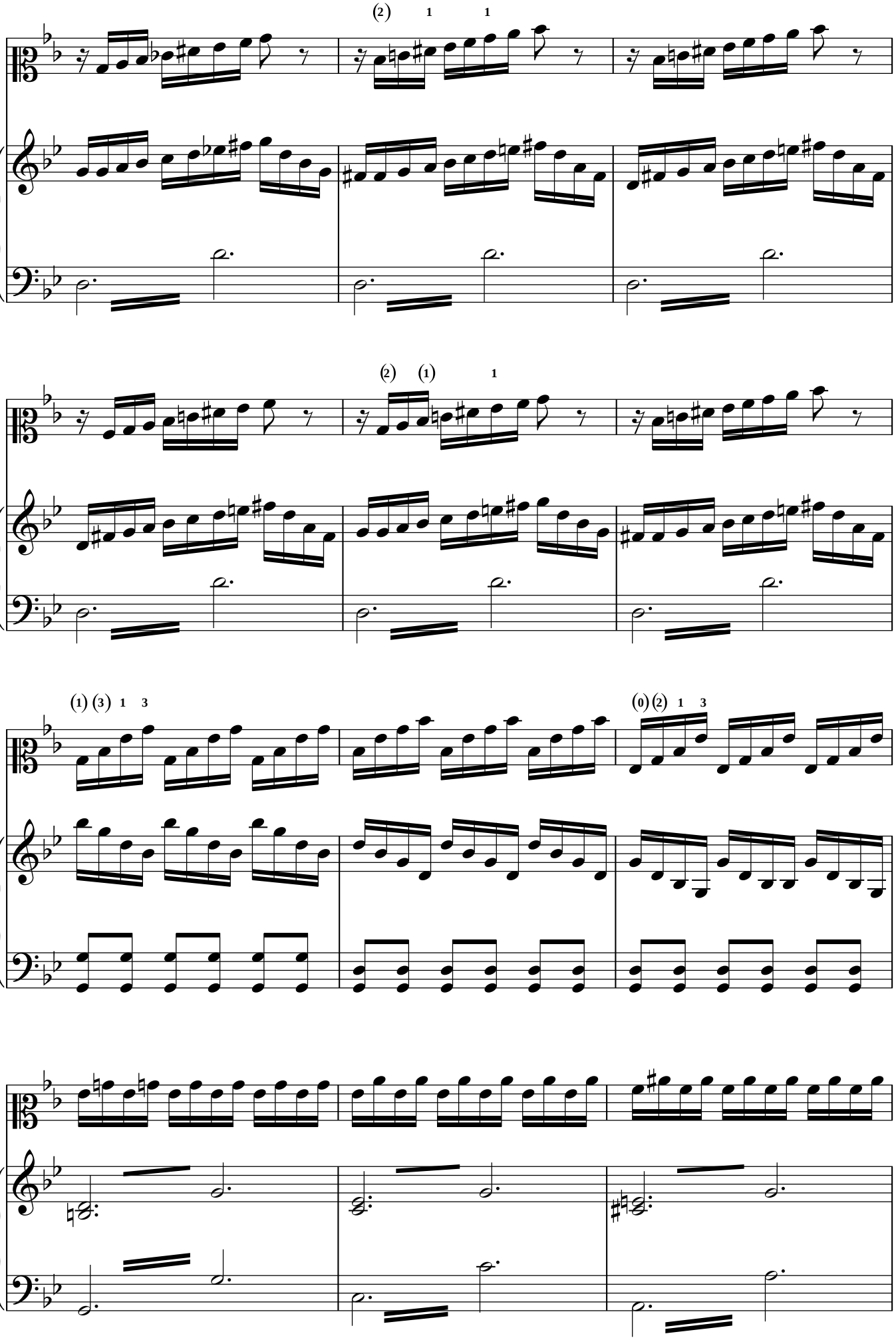

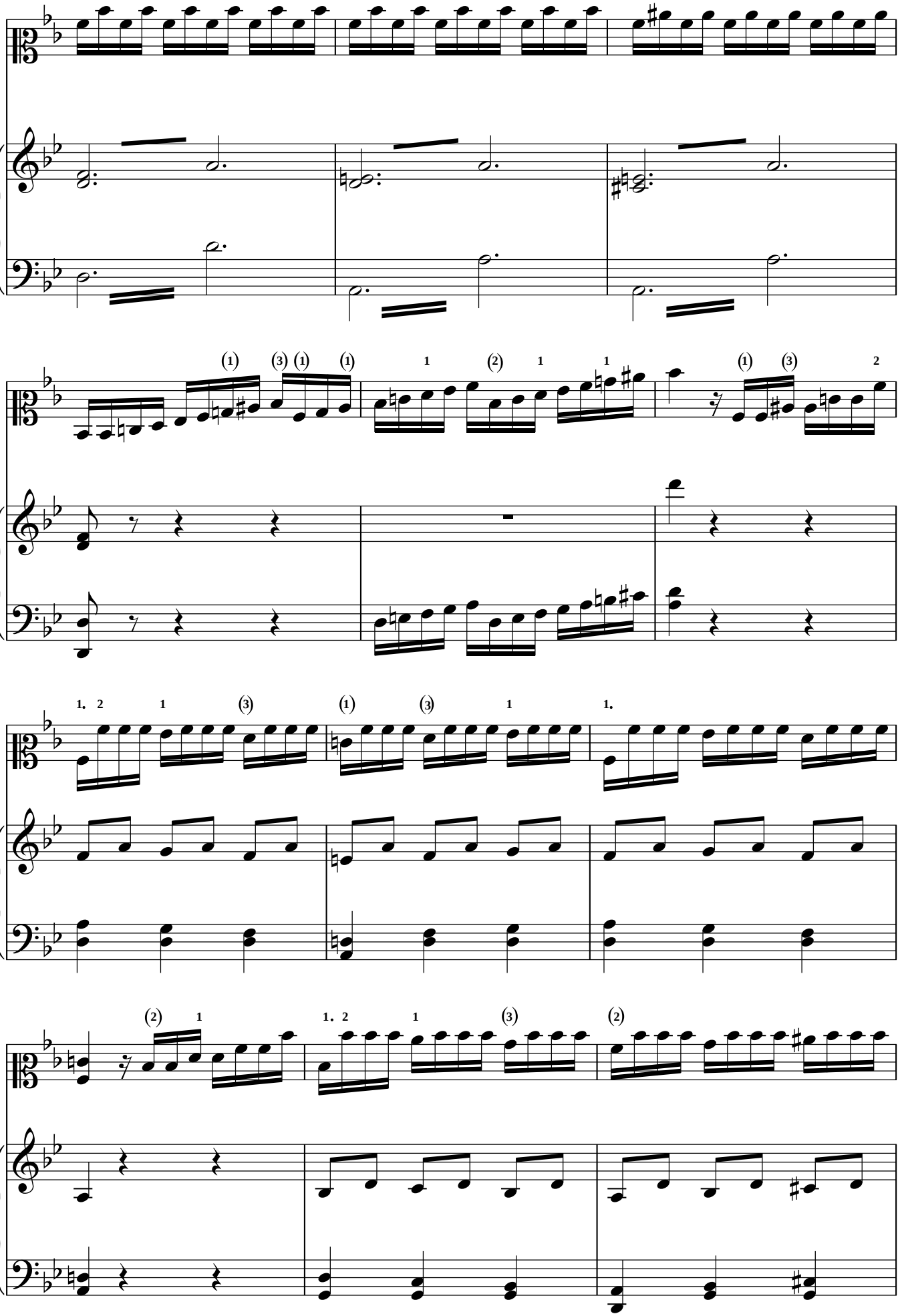

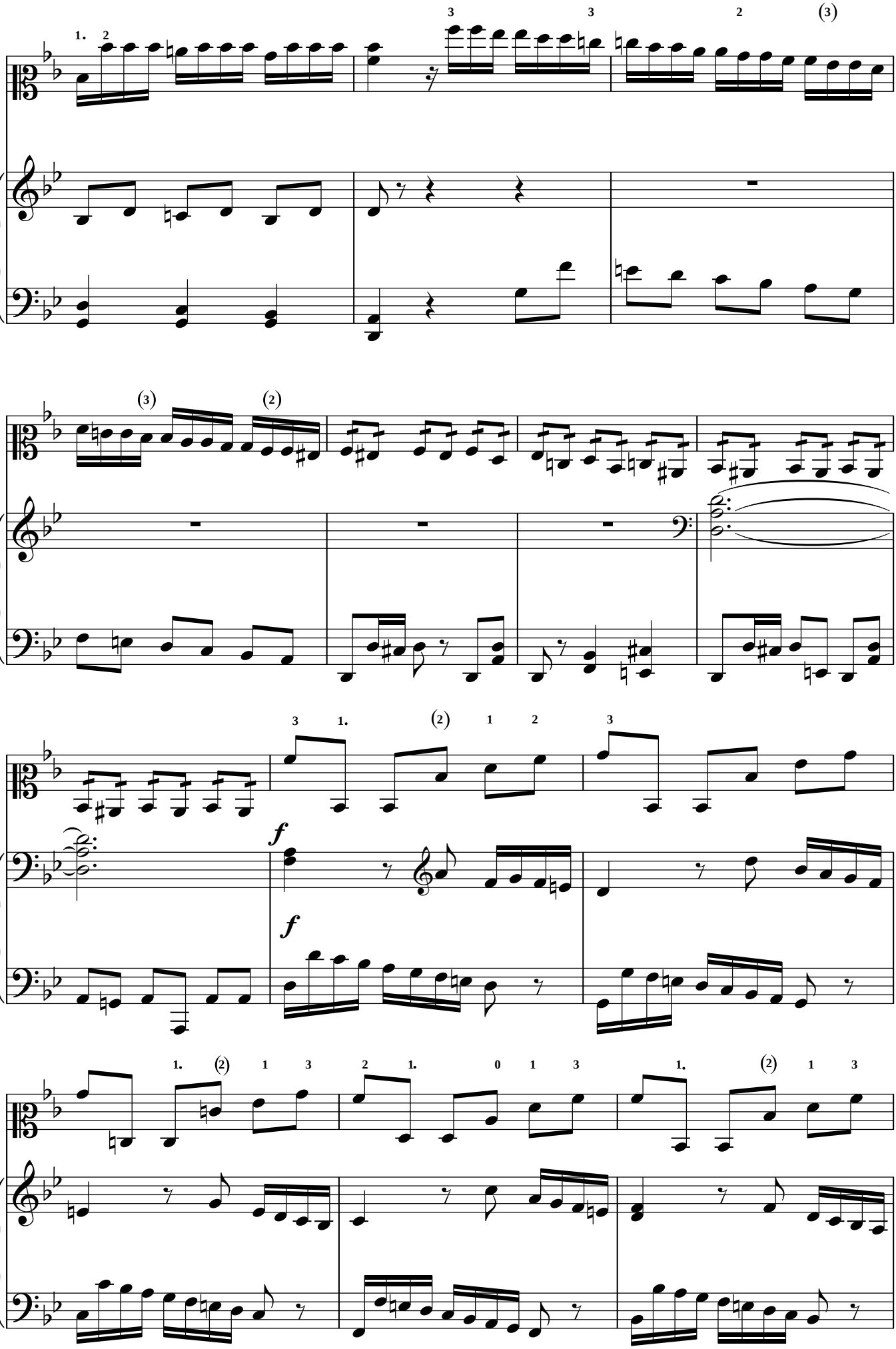

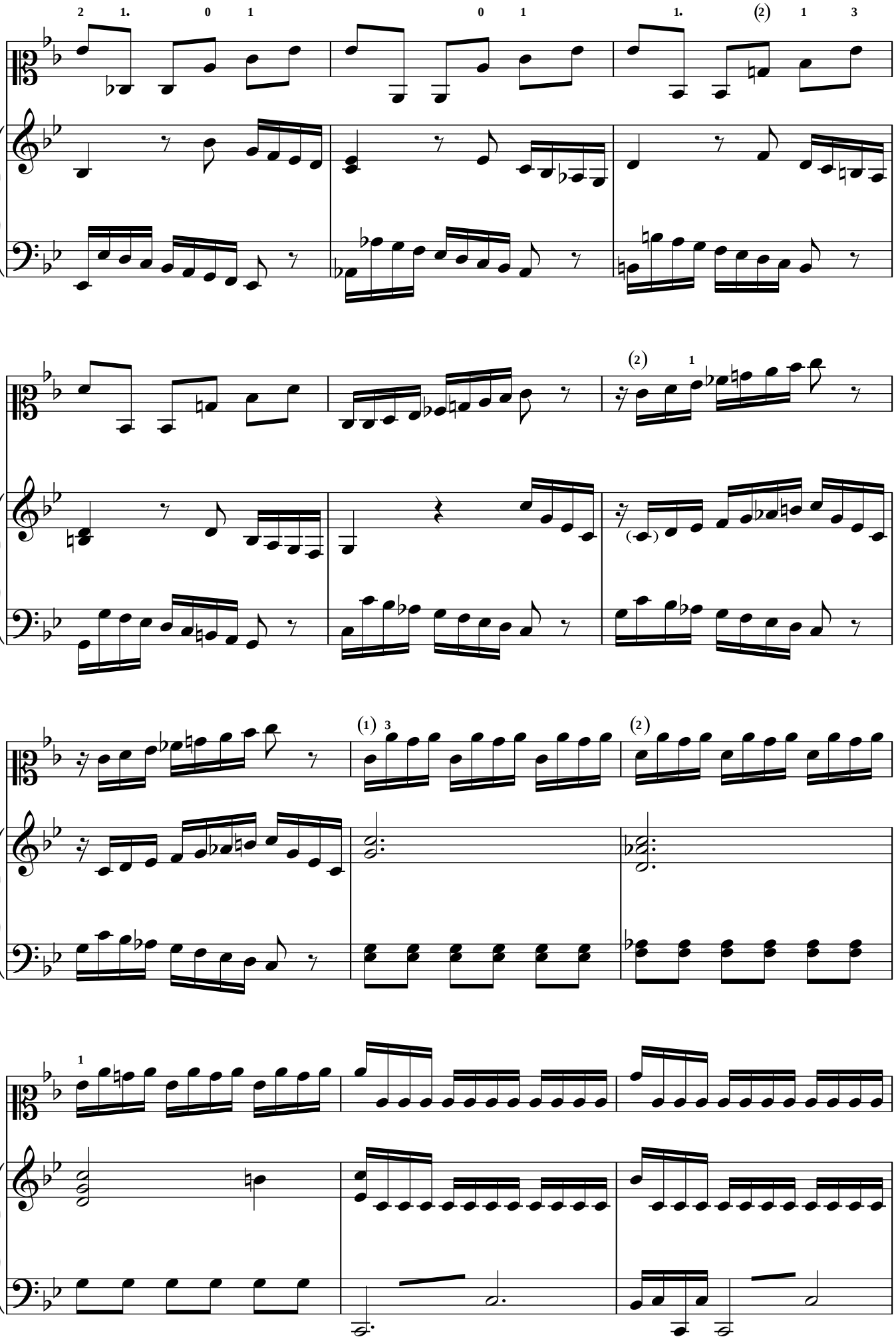

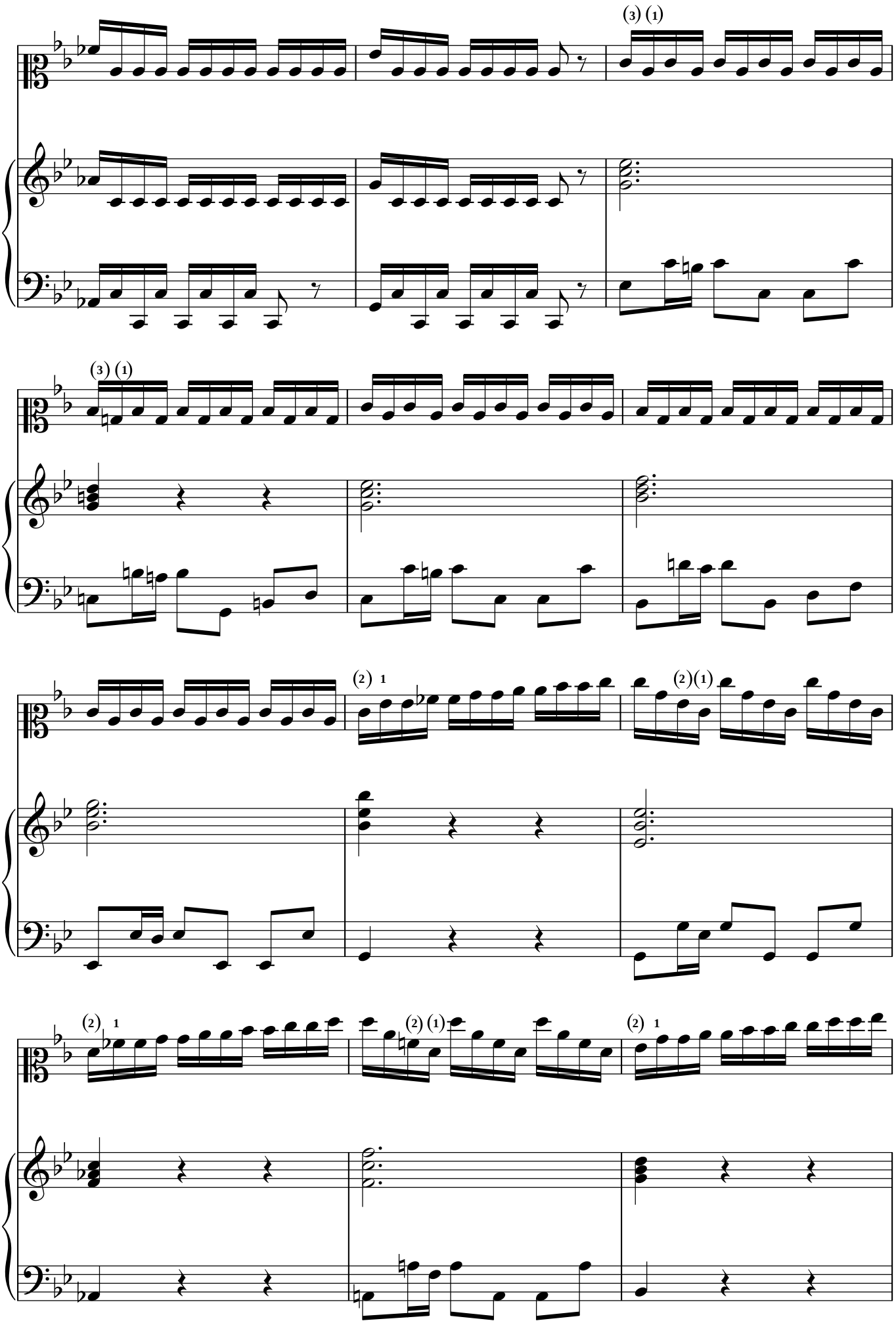

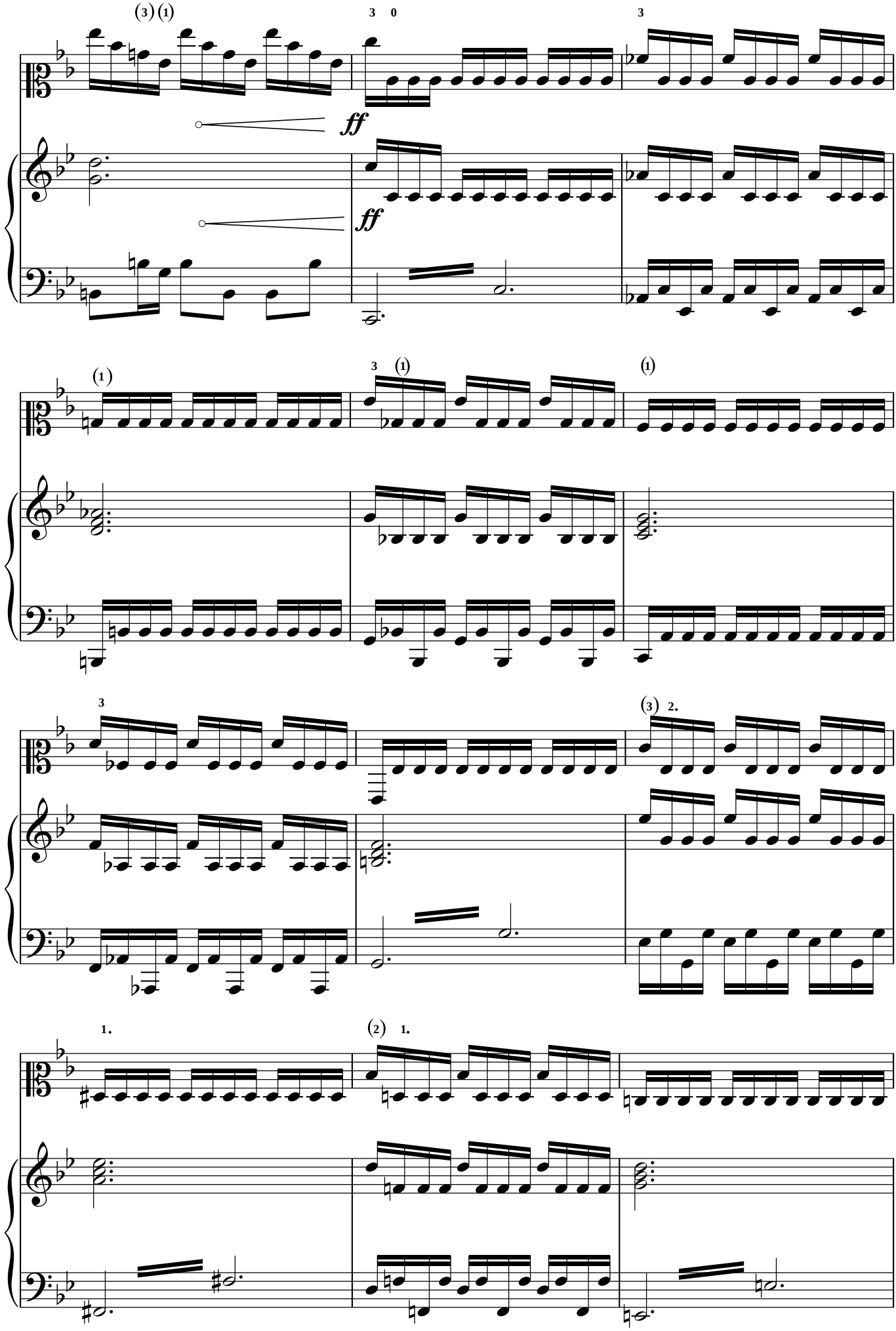
(3) (1)
3 0
3
ff
ff
(1)
3 (1)
(1)
3
(3) 2.
1.
(2) 1.

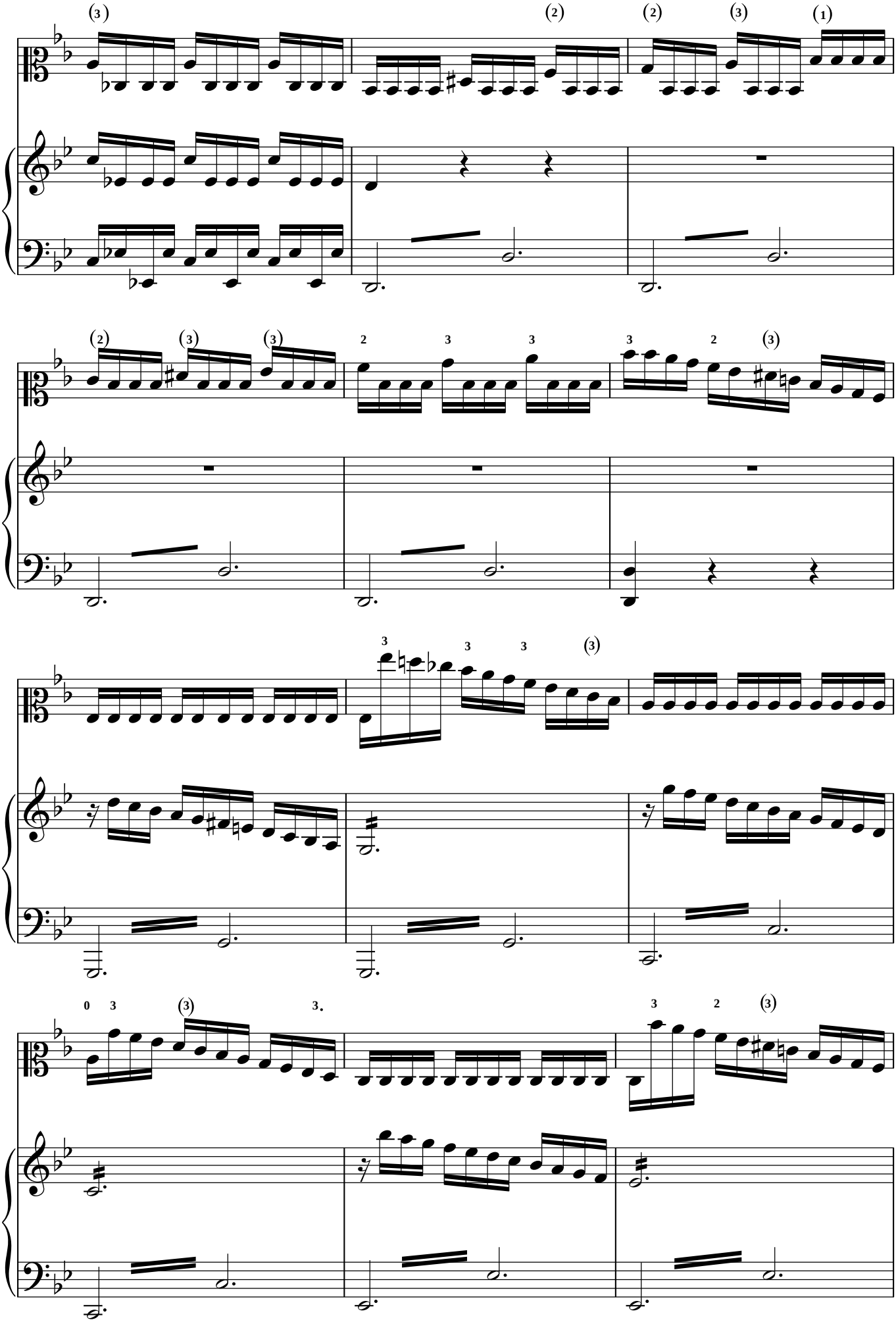

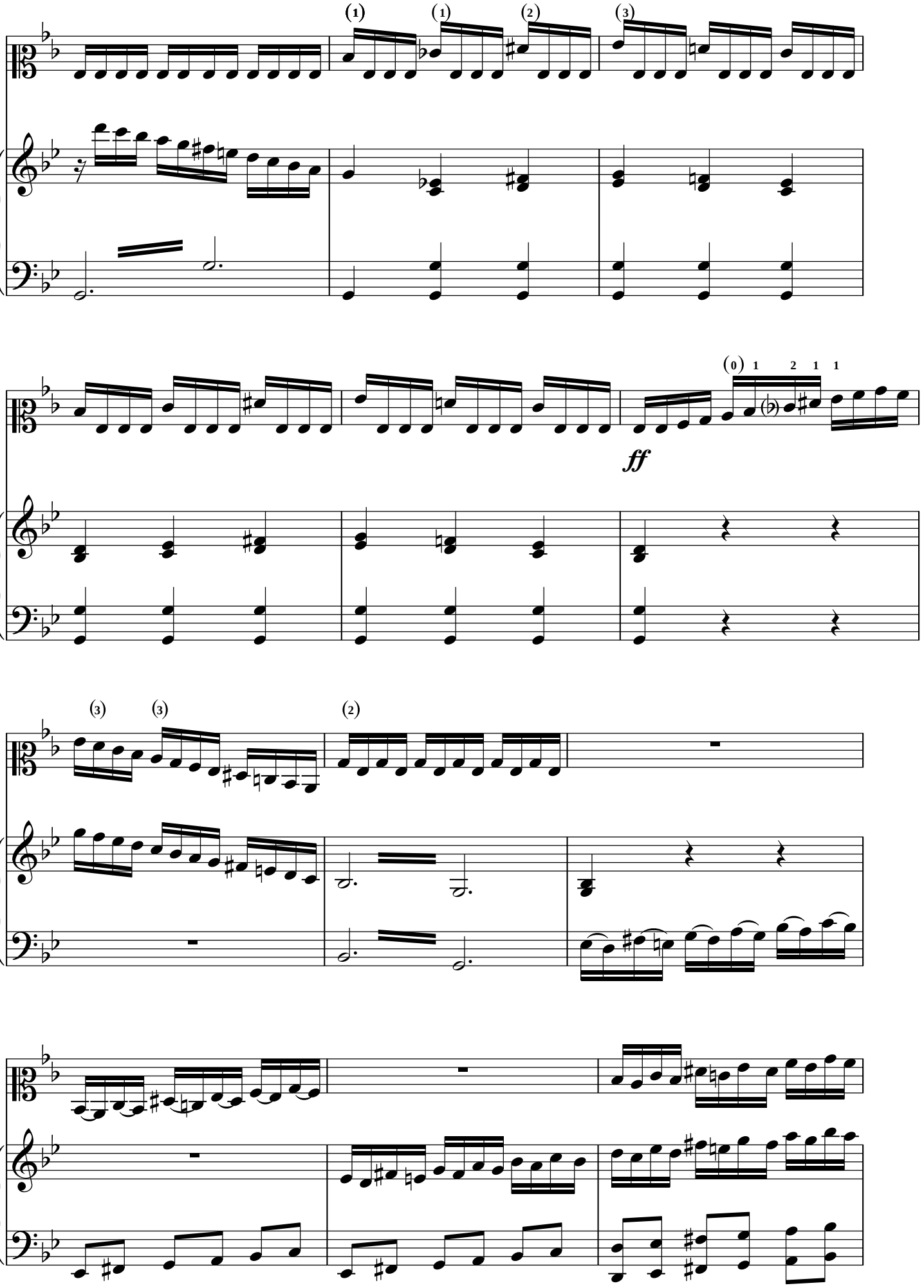
ff

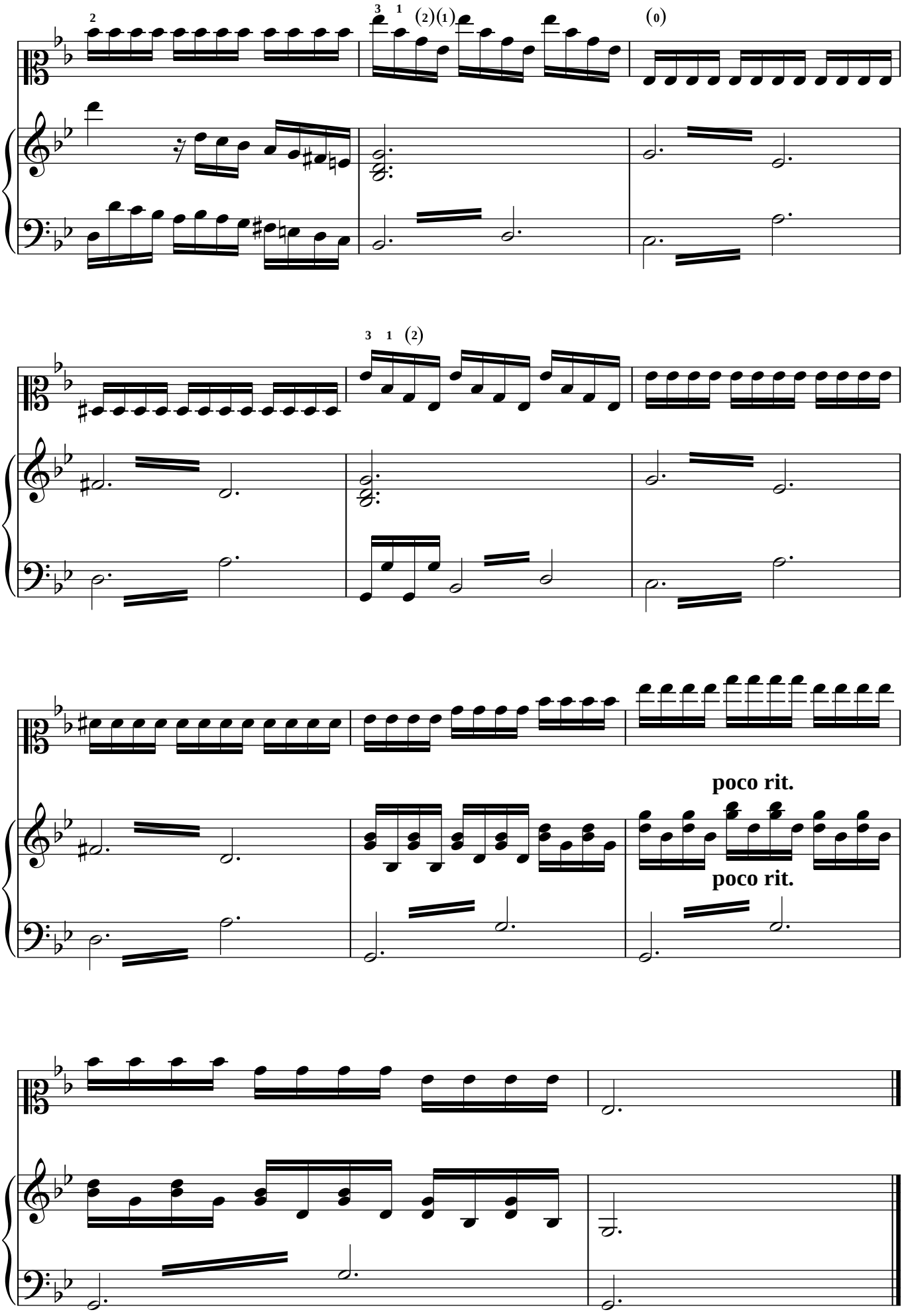
poco rit.
poco rit.

8 saylı Slavyan rəqsi

(g moll)

(Yeni mürəkkəb variantda)

İşləyəni Səbuhi Cəfərov

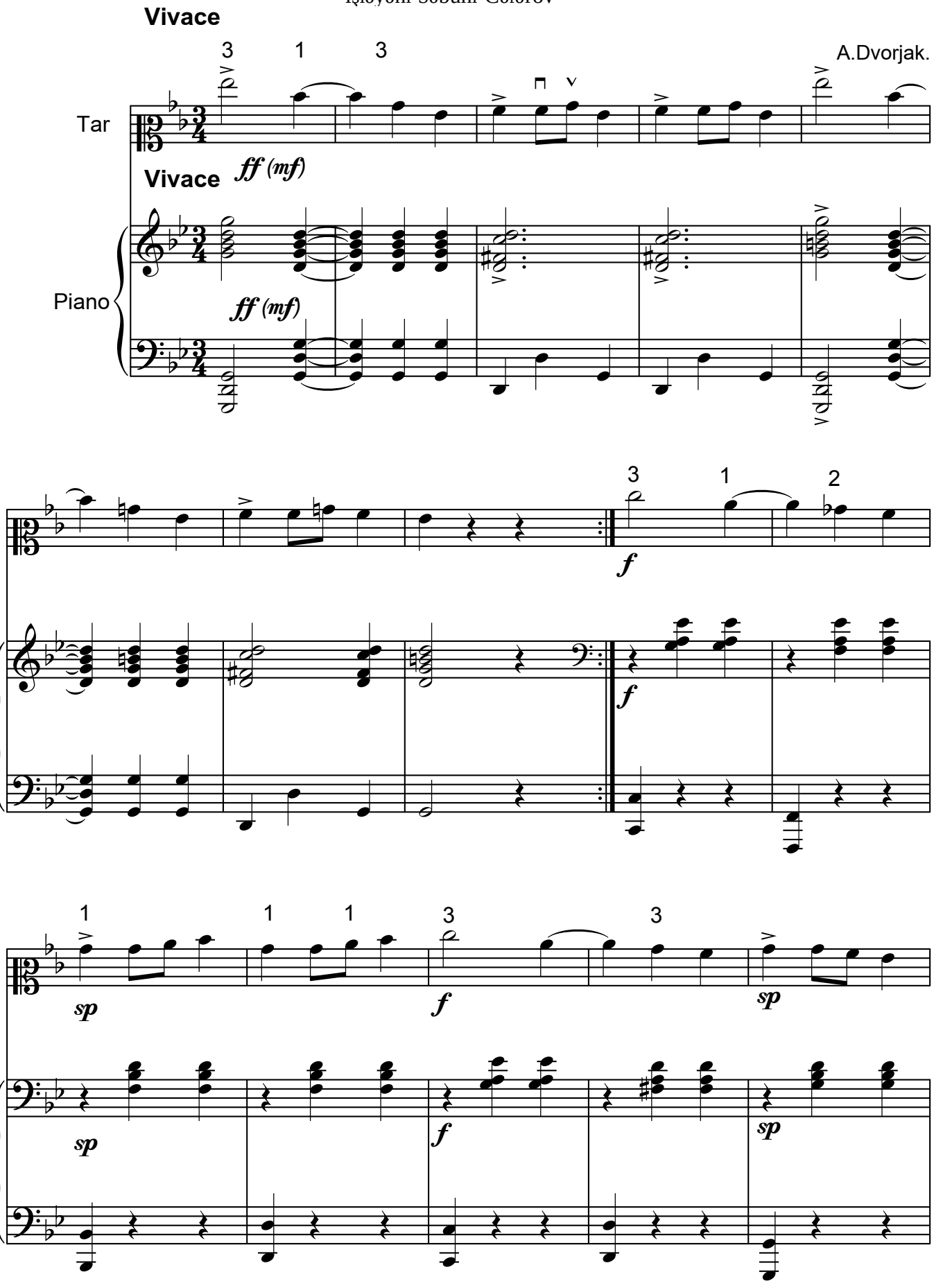

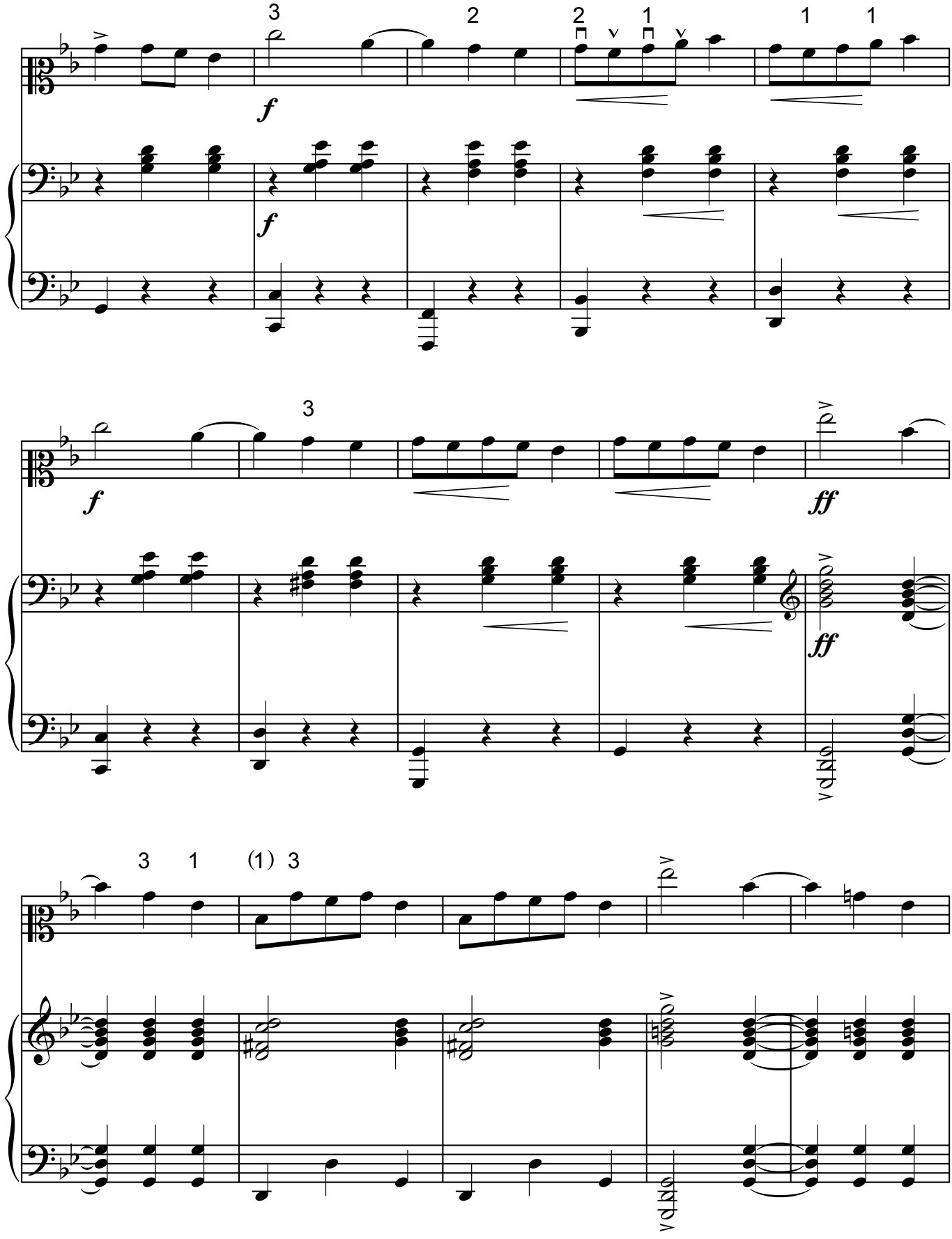
3
2
2
1
1
1
f
f
3
f
ff
ff
8va
3
1
(1)
3
8va

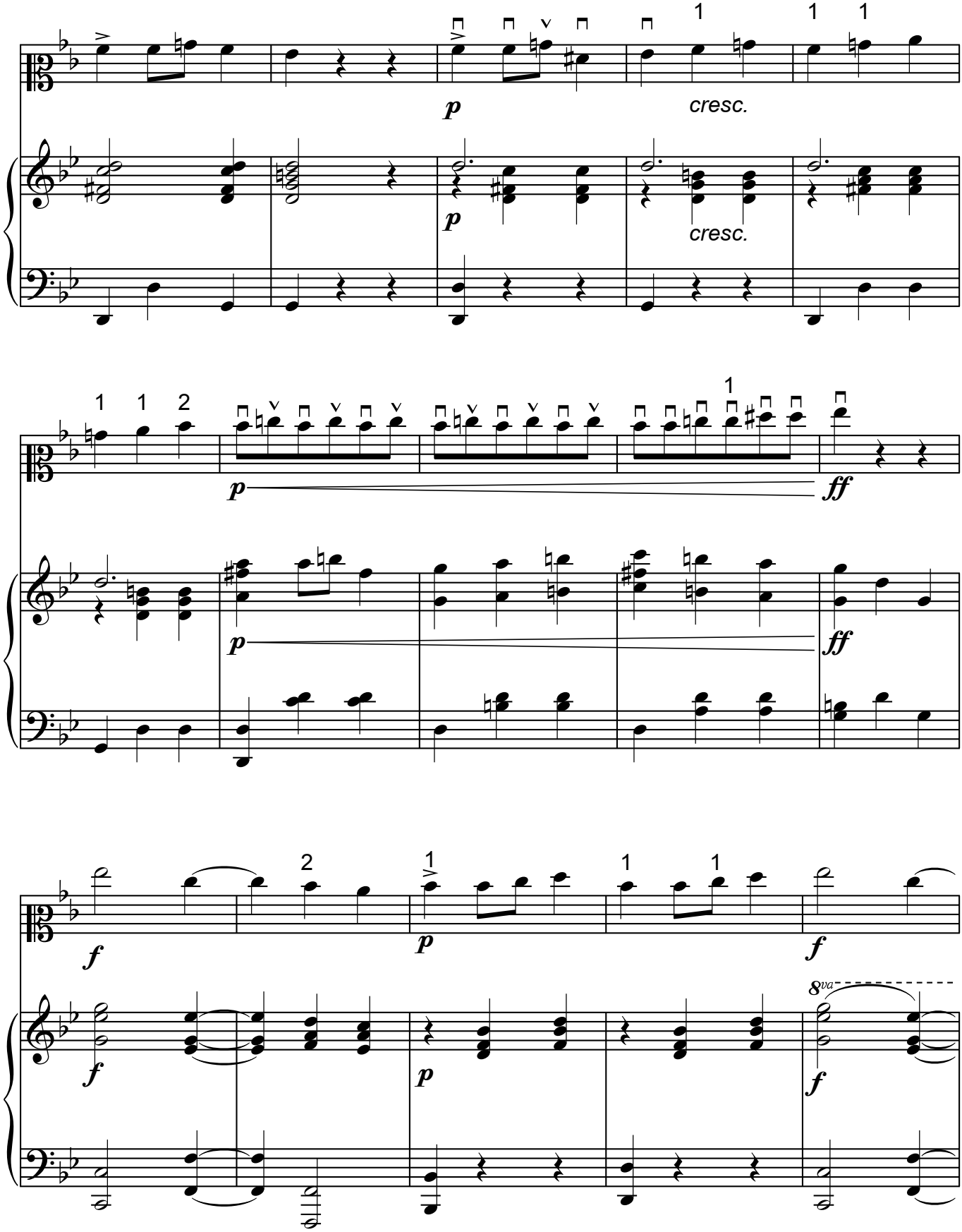
p
cresc.
p
cresc.
p
ff
p
ff
f
p
f
f
p
f
8va

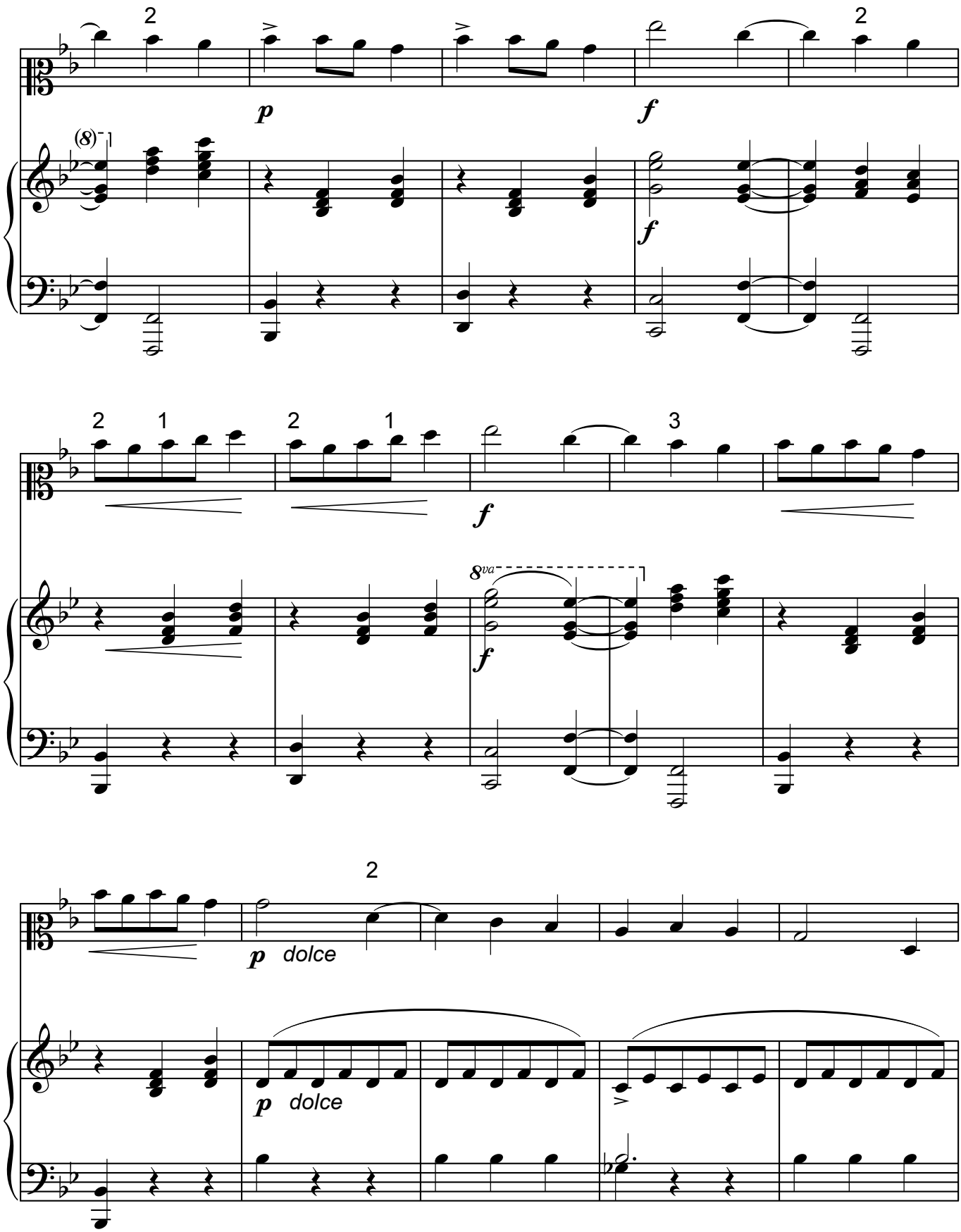
2
2
p
f
(8)
f
2 1
2 1
3
f
8va
f
2
p dolce
p dolce

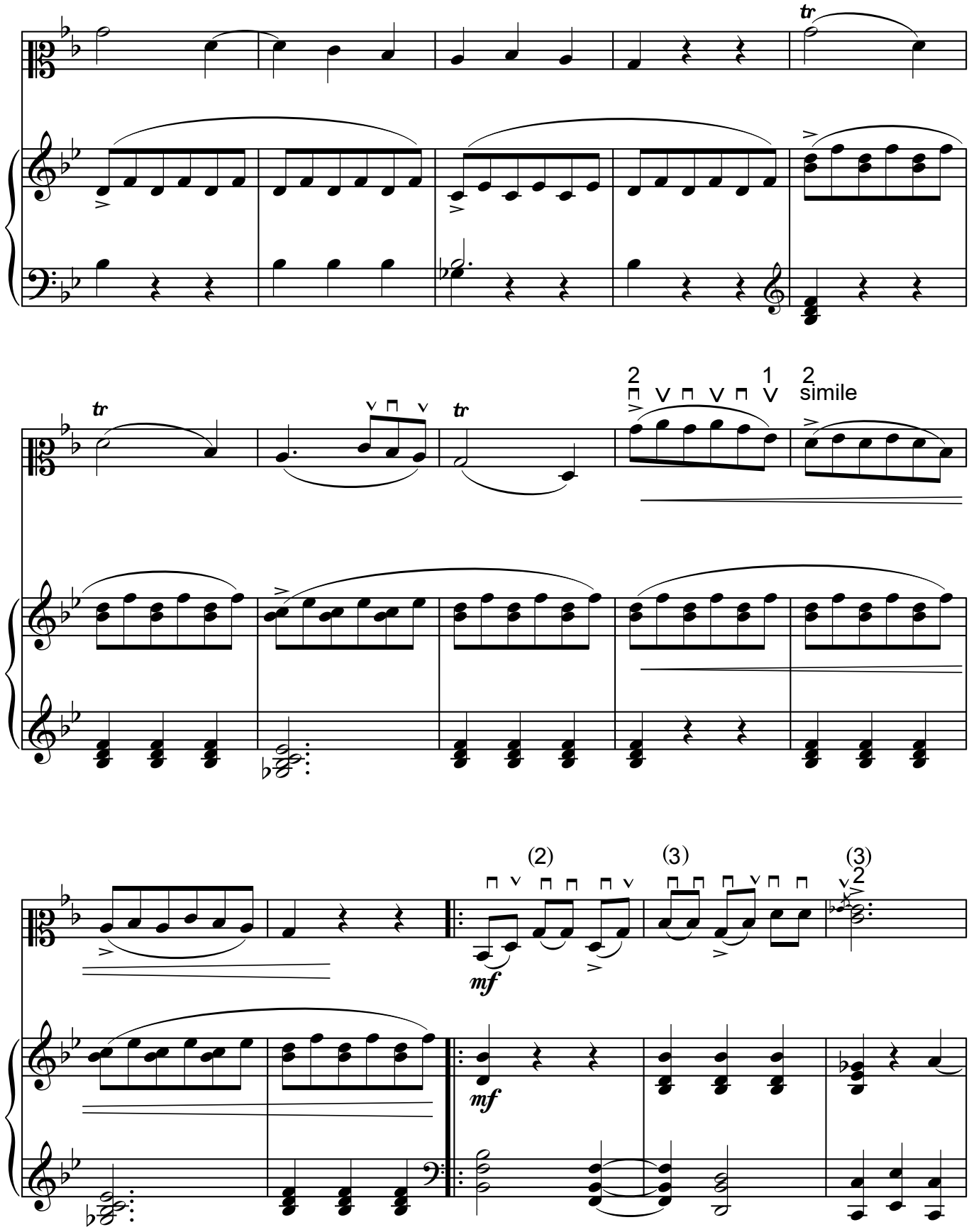
tr
tr
tr
2
1
2
simile
(2)
(3)
(3)
2
mf
mf

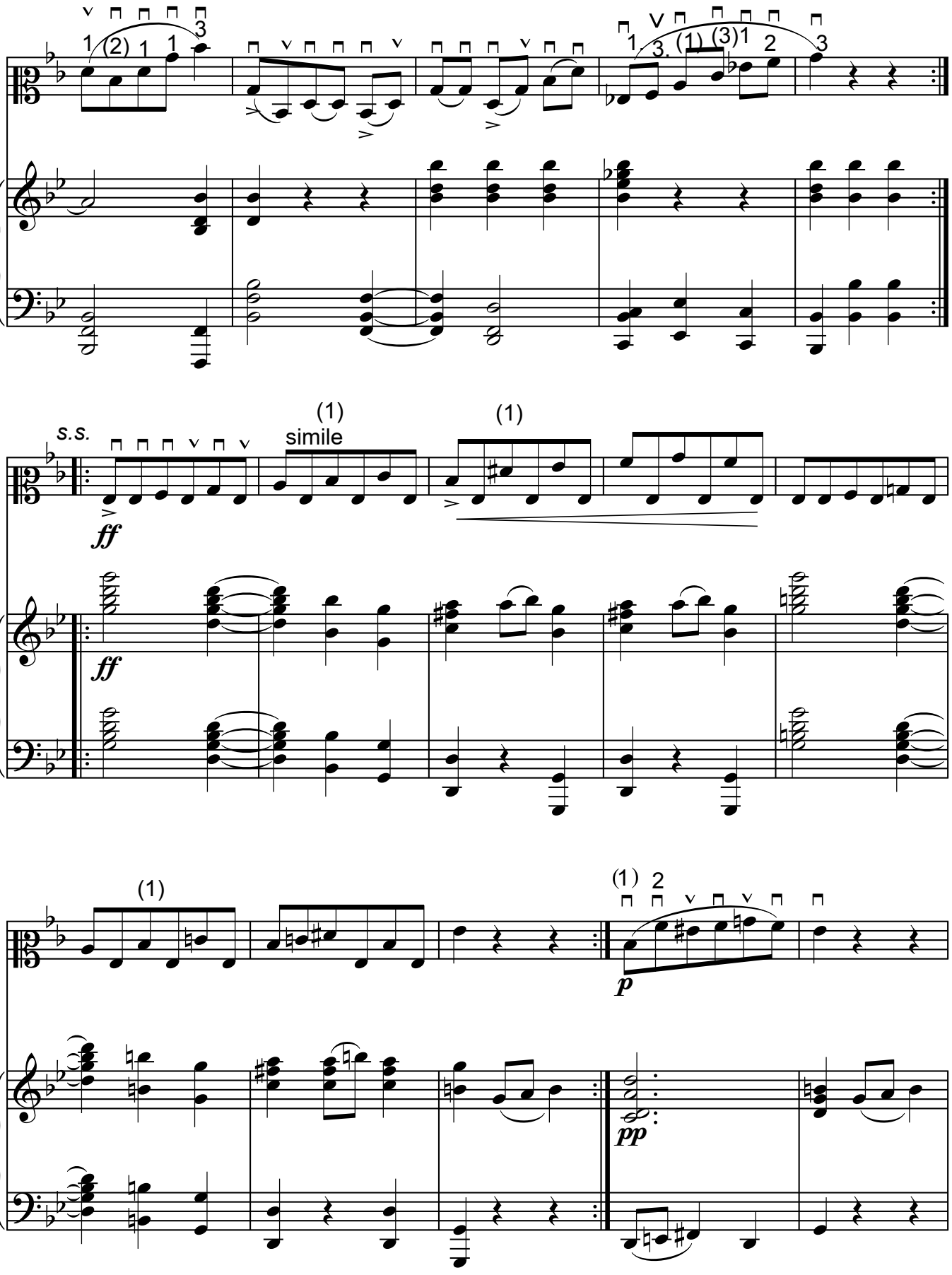
s.s.
simile
ff
ff
p
pp

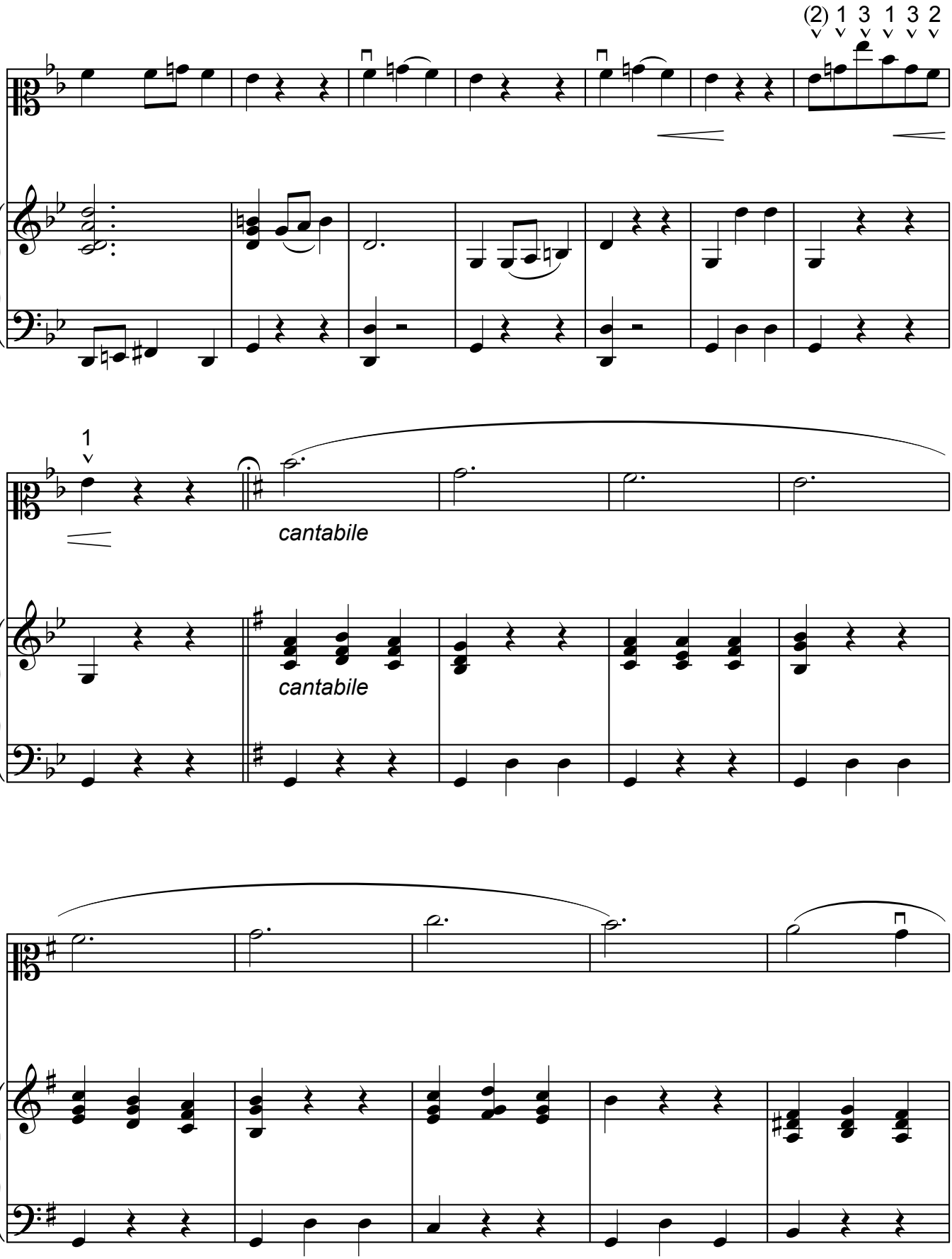
(2) 1 3 1 3 2
1
cantabile
cantabile

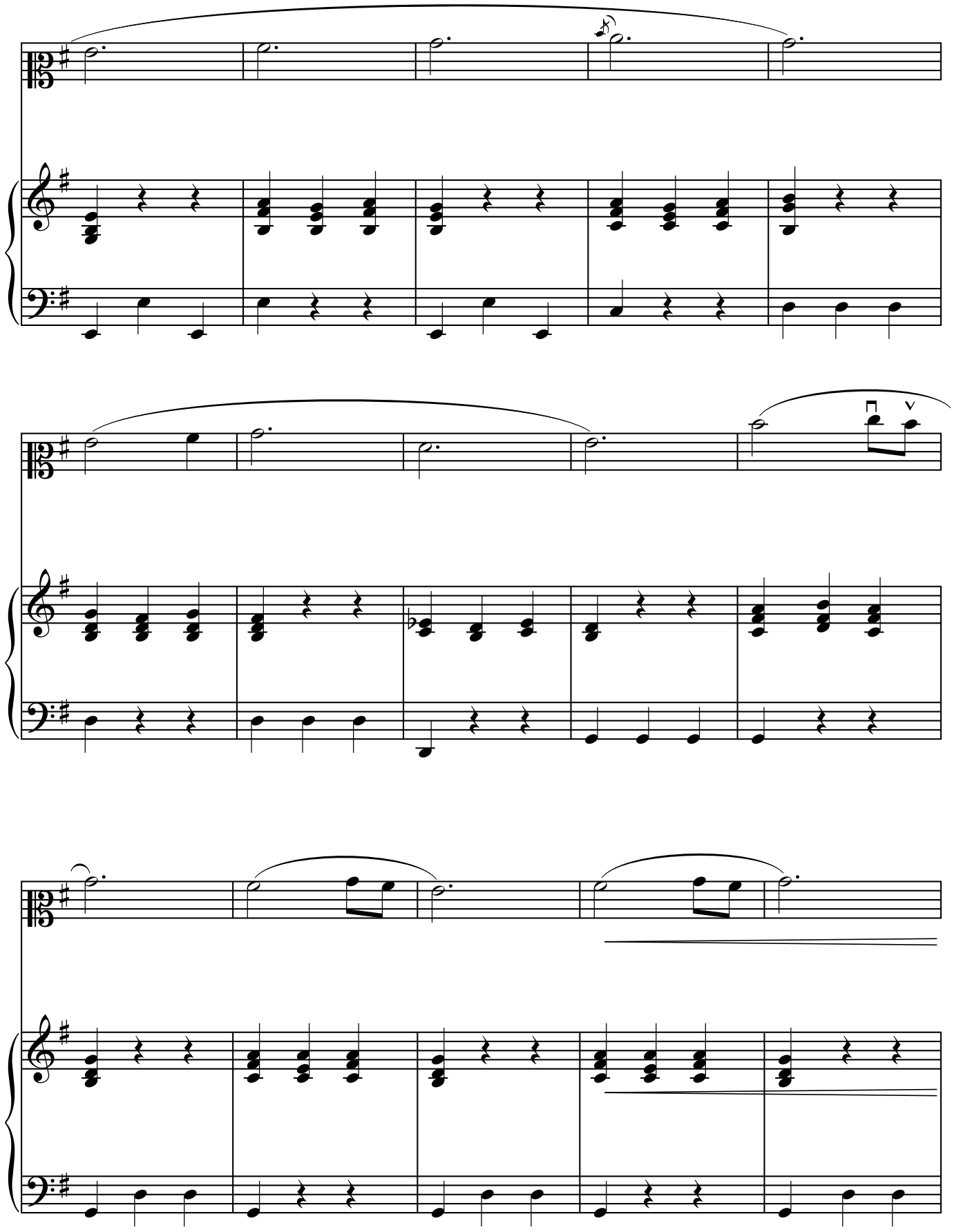

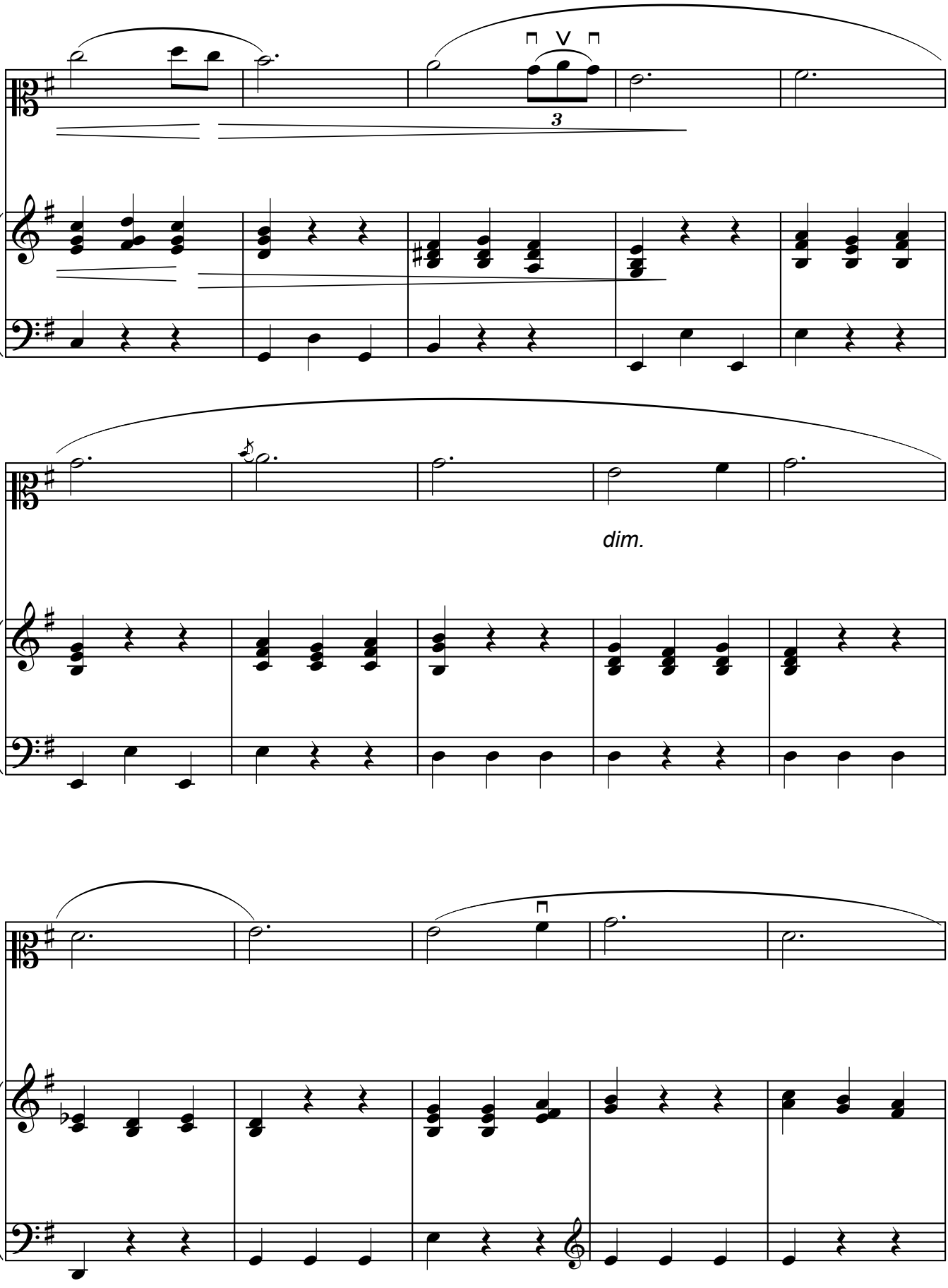
3
dim.

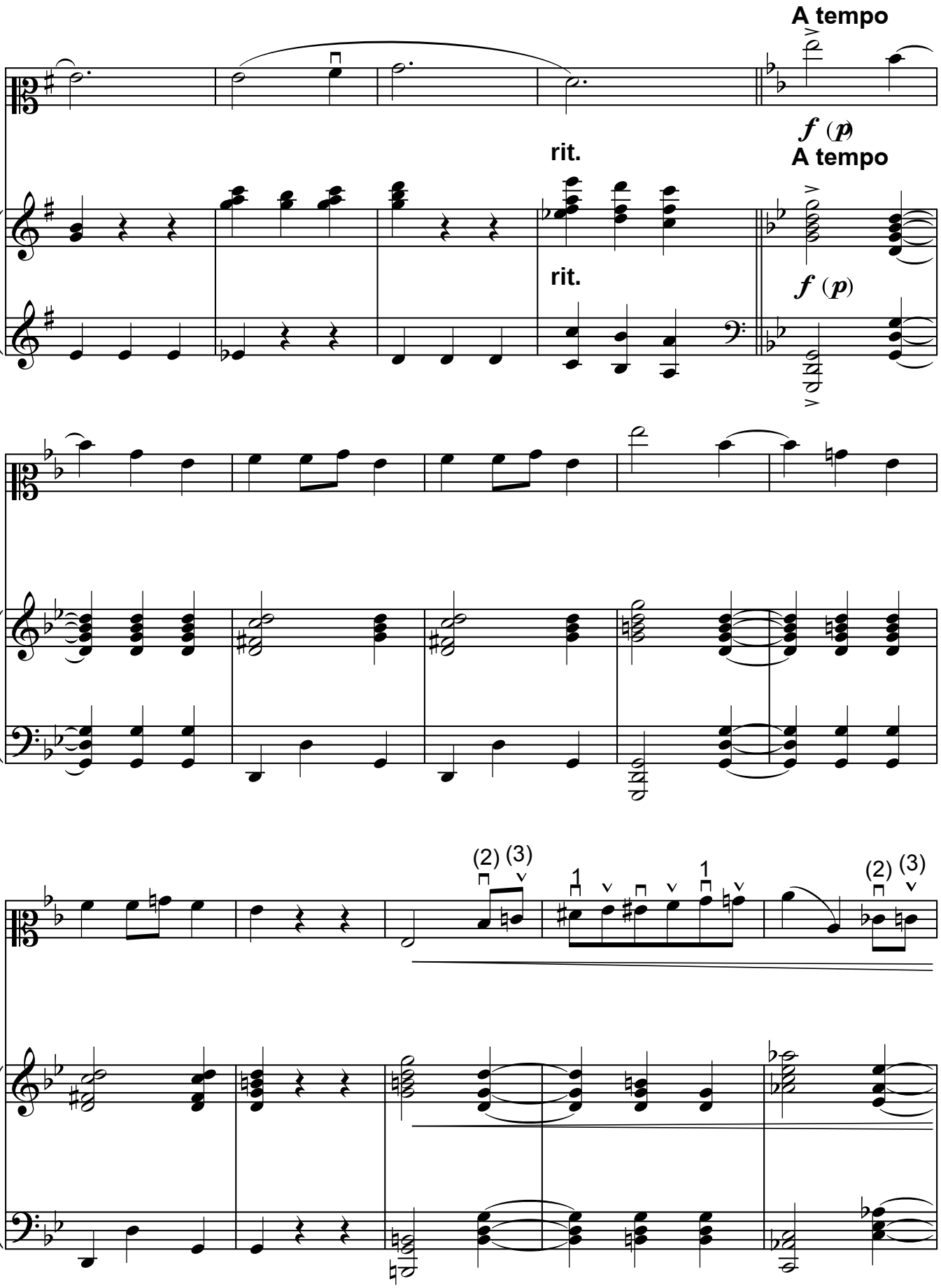
A tempo
f (p)
rit.
A tempo
rit.
f (p)
(2) (3)
1
1
(2) (3)

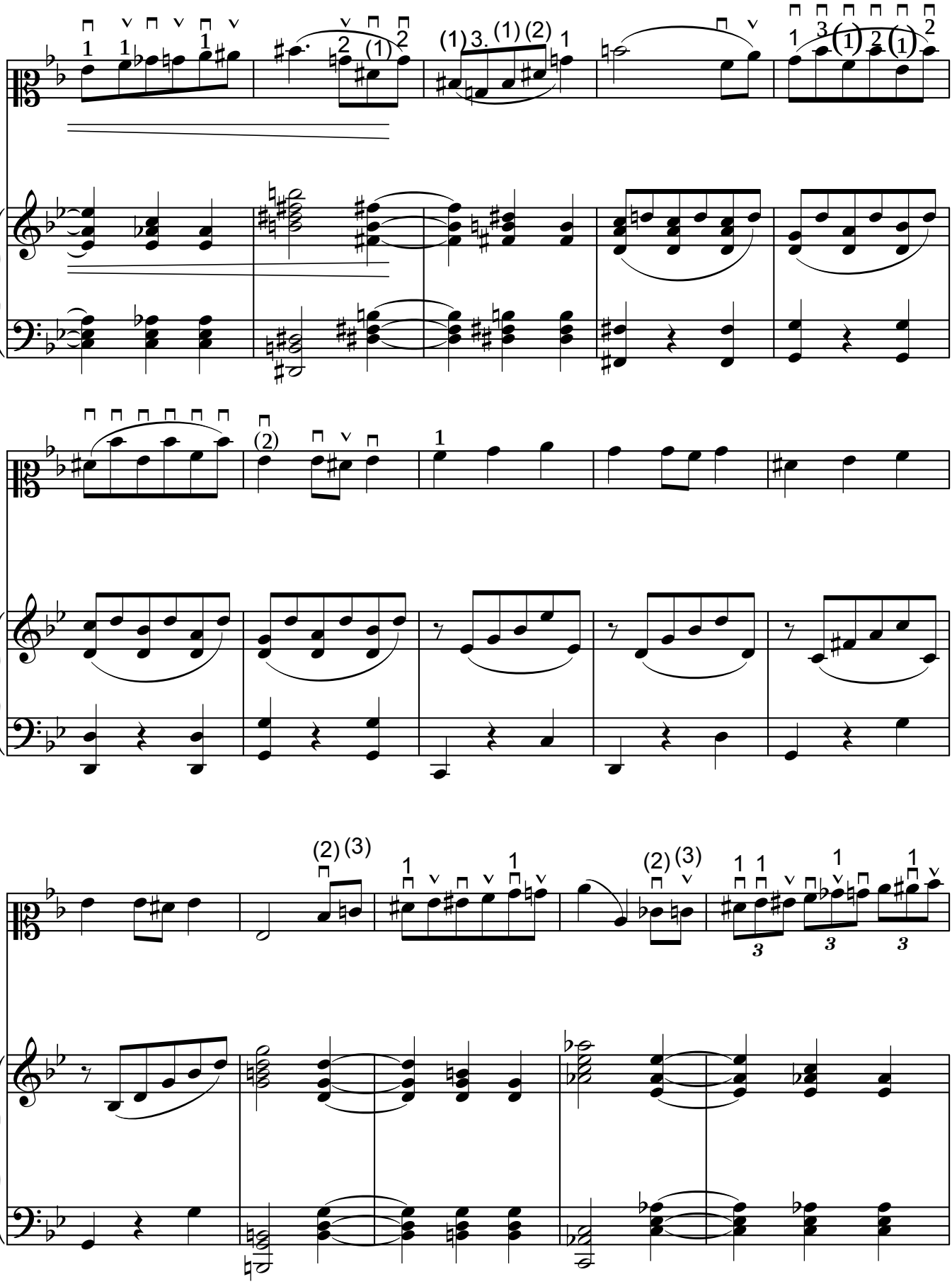

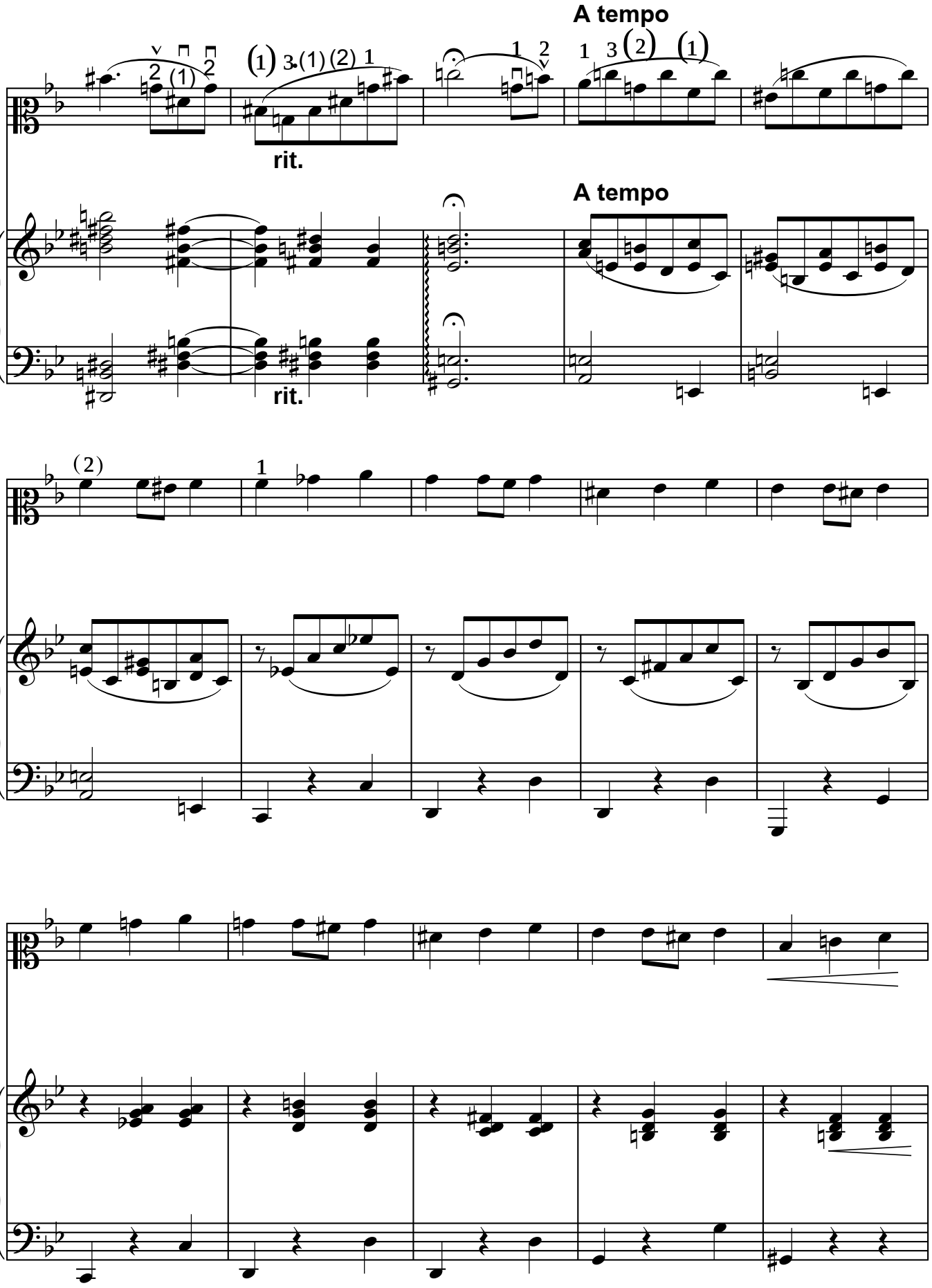
A tempo
rit.
A tempo
rit.

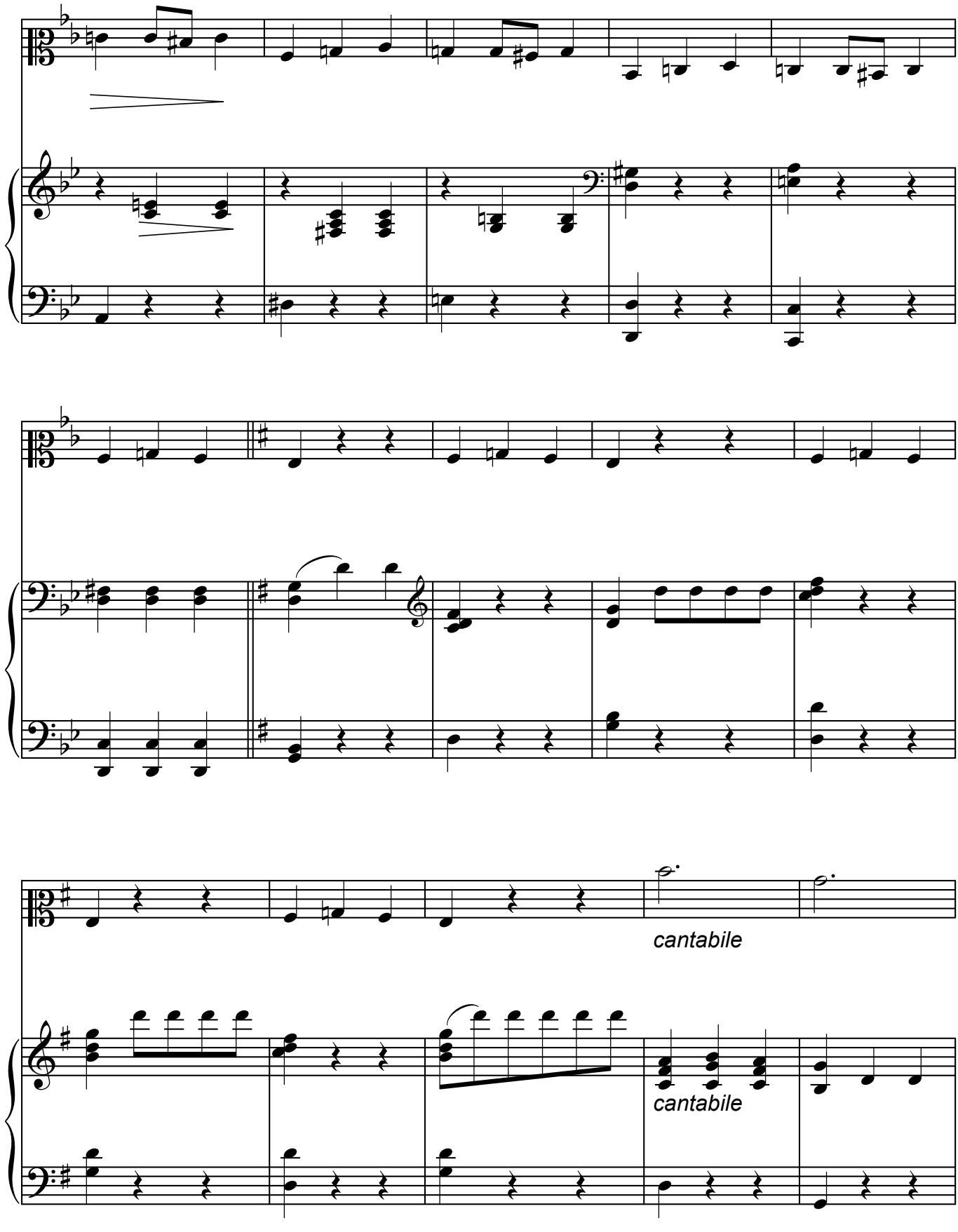
cantabile
cantabile

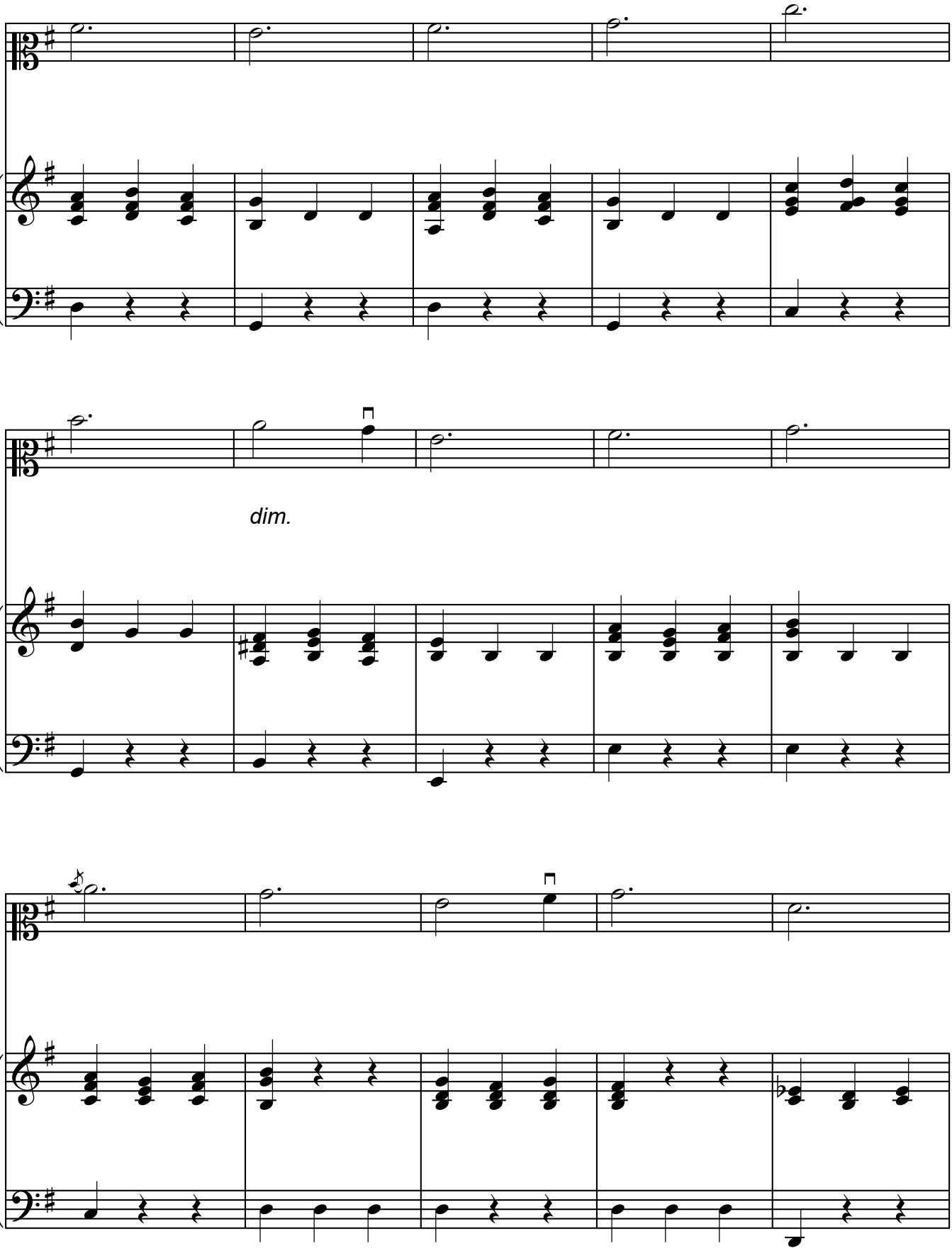
dim.

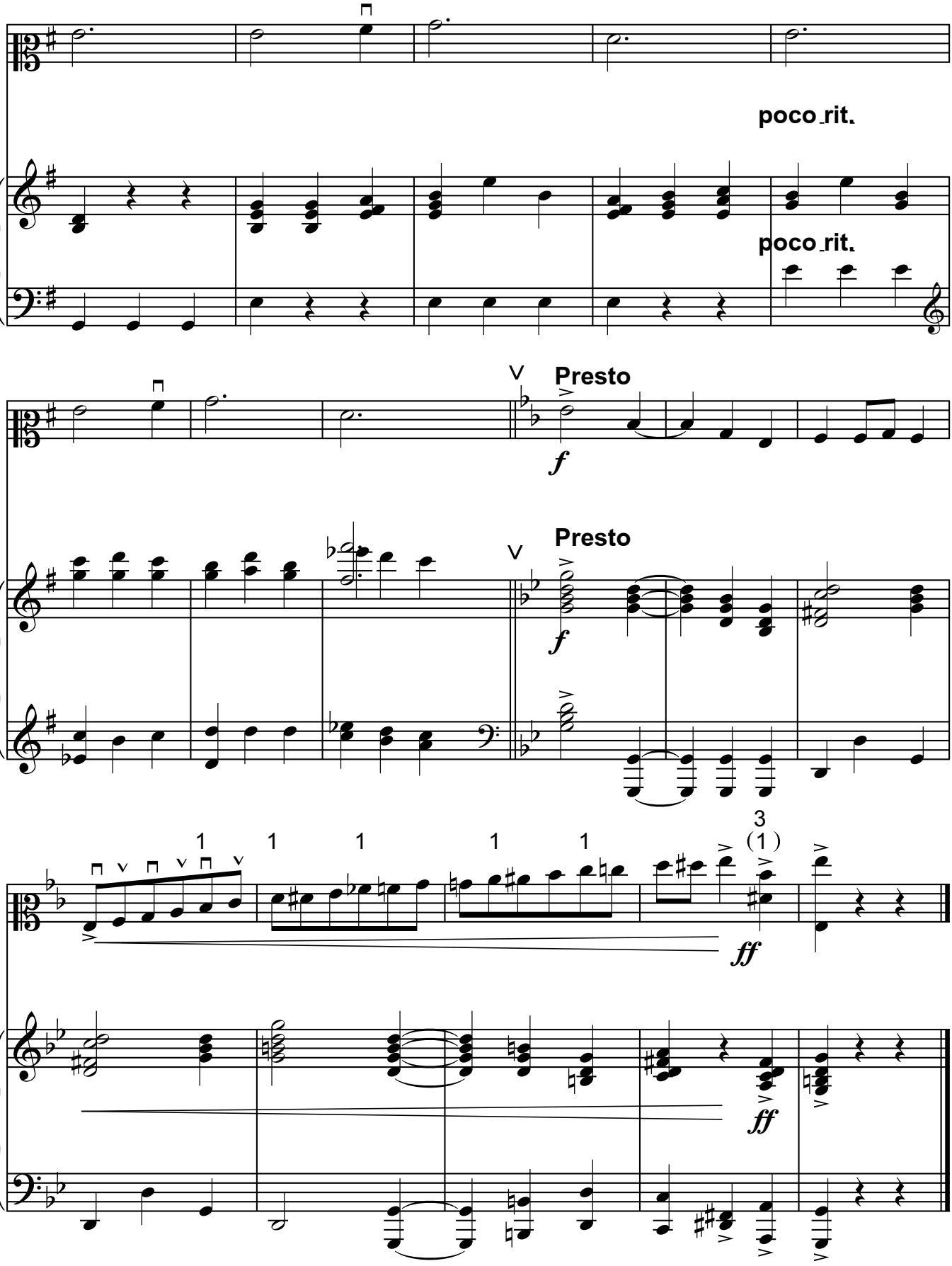
poco rit.
poco rit.
Presto
f
Presto
f
1
1
1
1
1
3
(1)
ff
ff

Vals (B dur)

(C dur tonallığına köçürülüb)

İşləyəni Səbuhi Cəfərov

F.Şopen

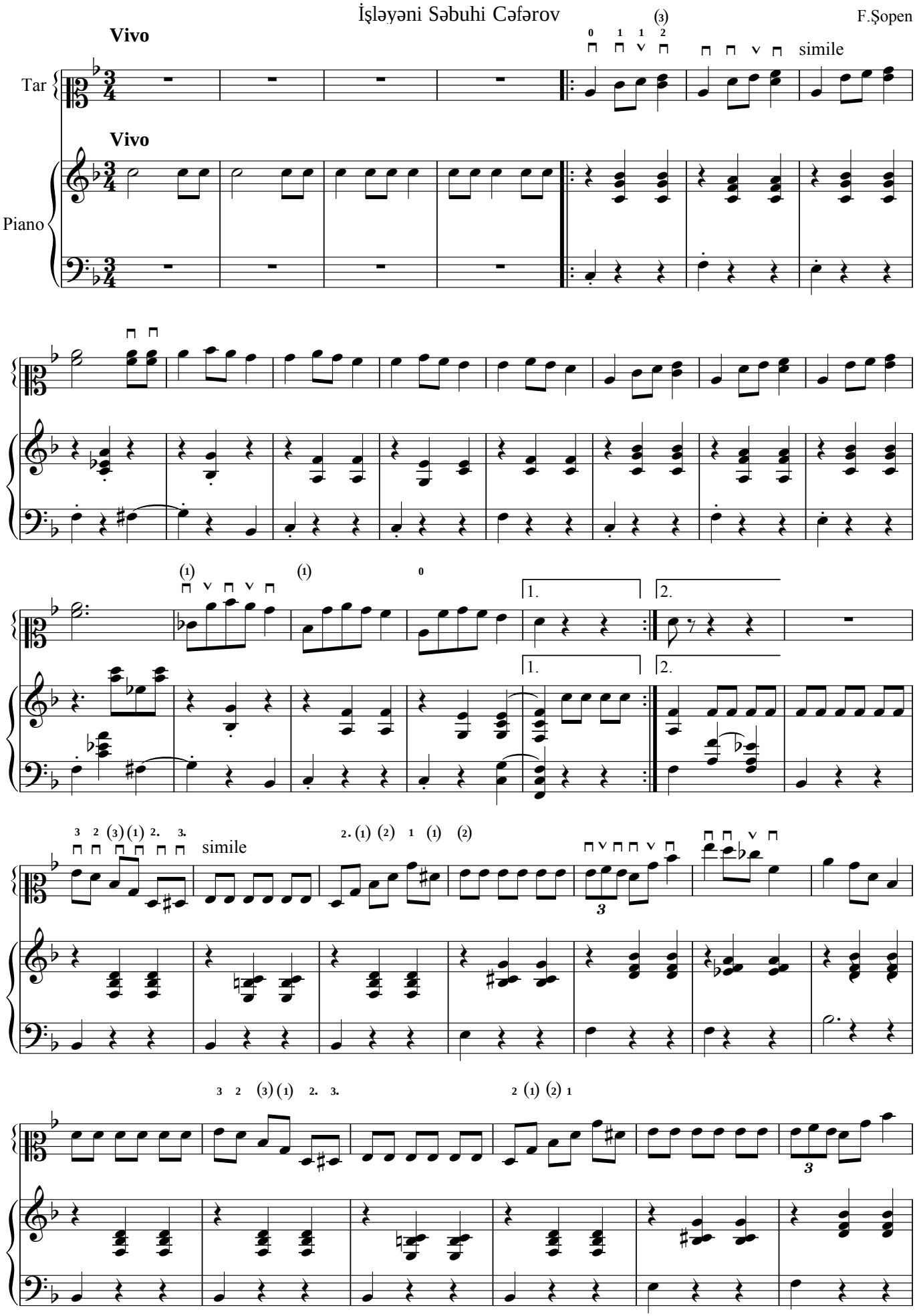

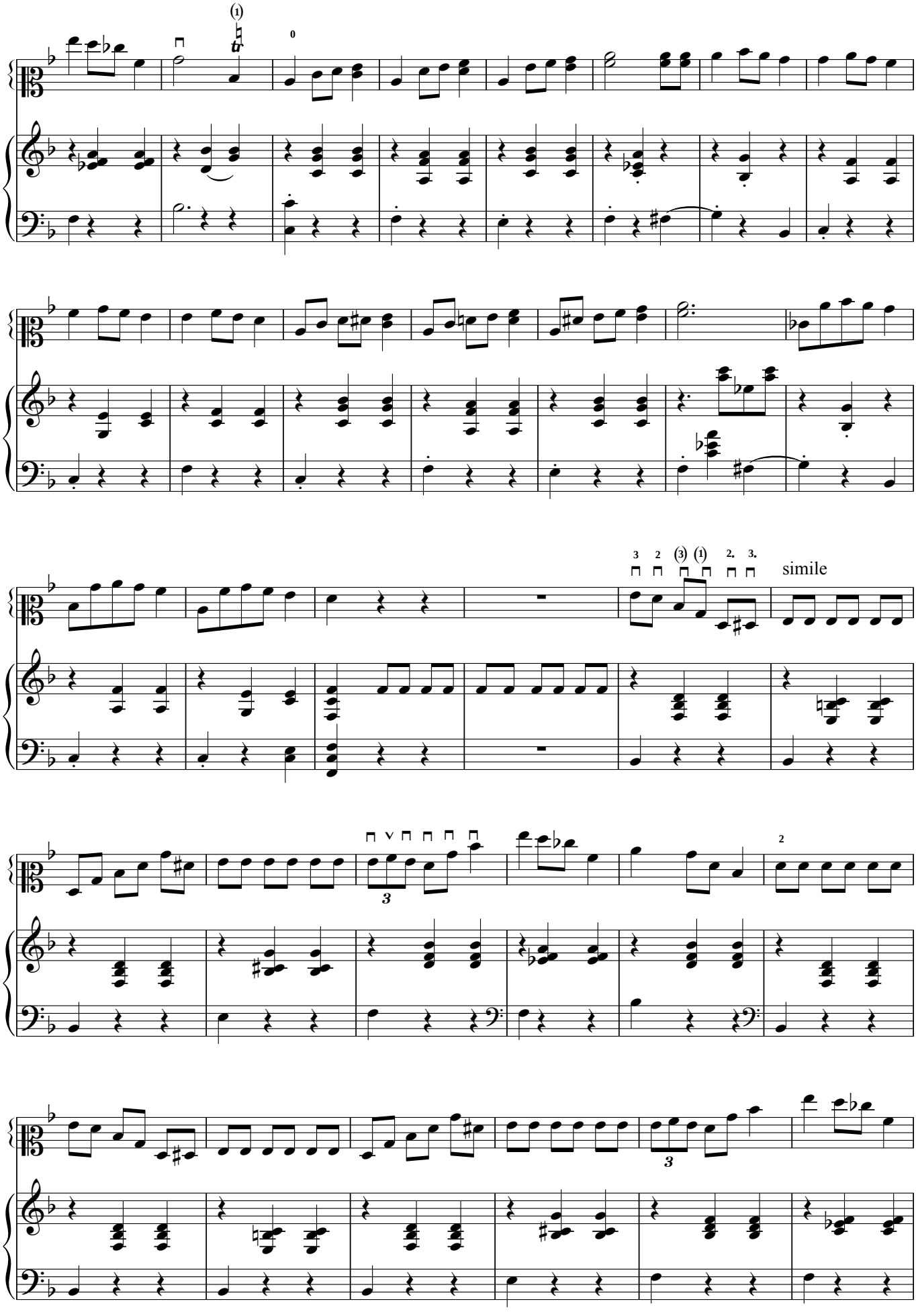
simile

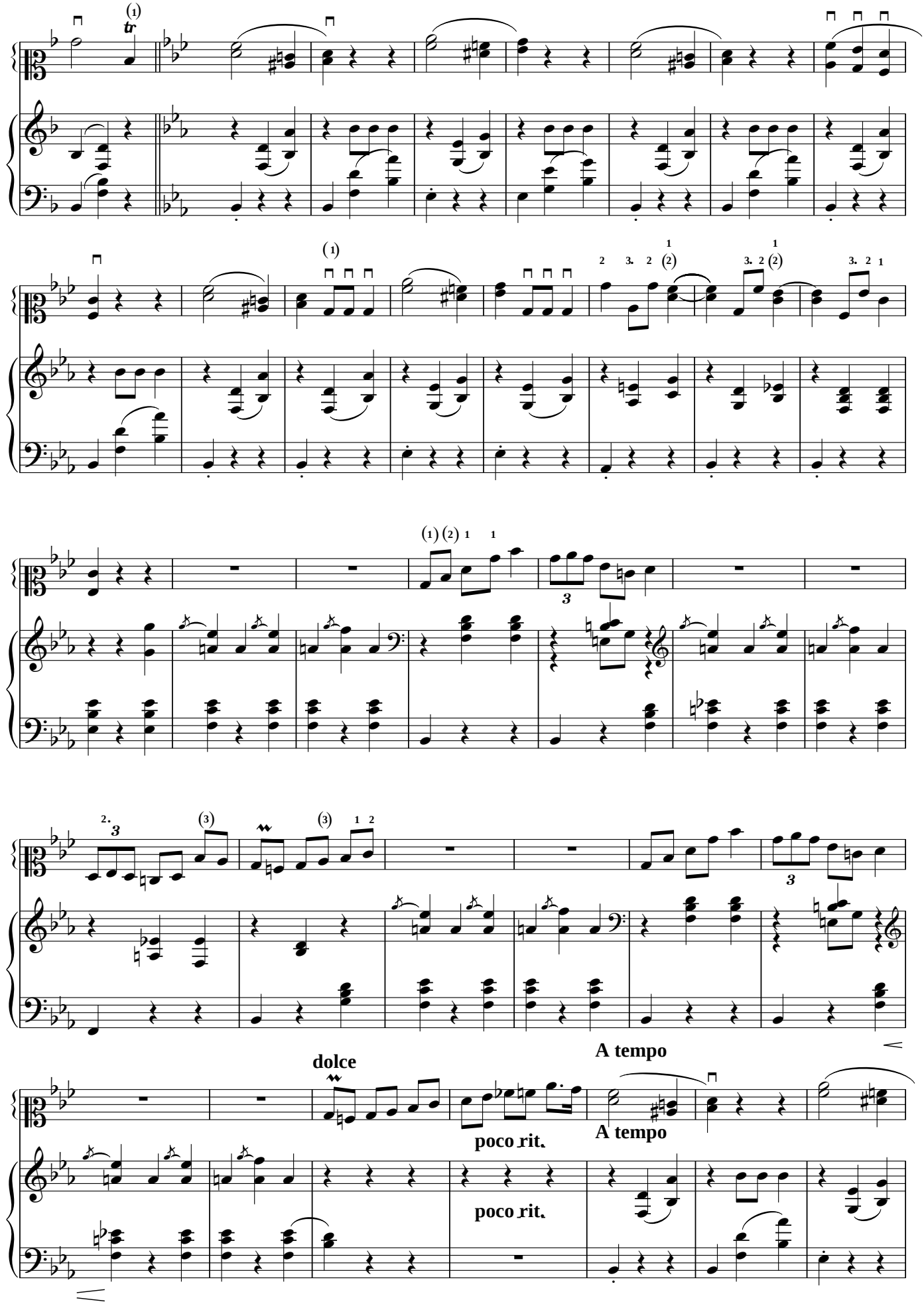
dolce
A tempo
poco rit.
A tempo
poco rit.

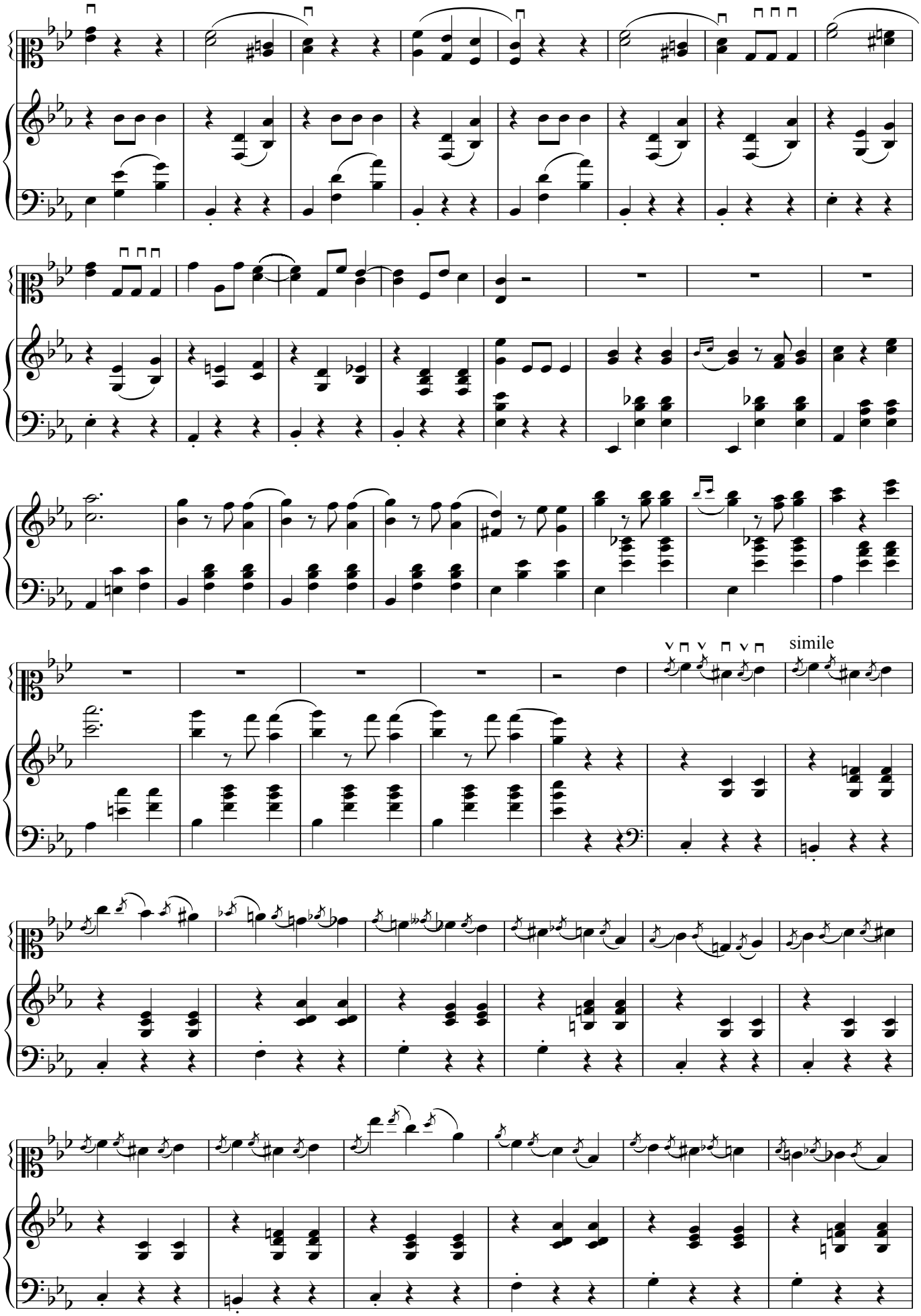
simile

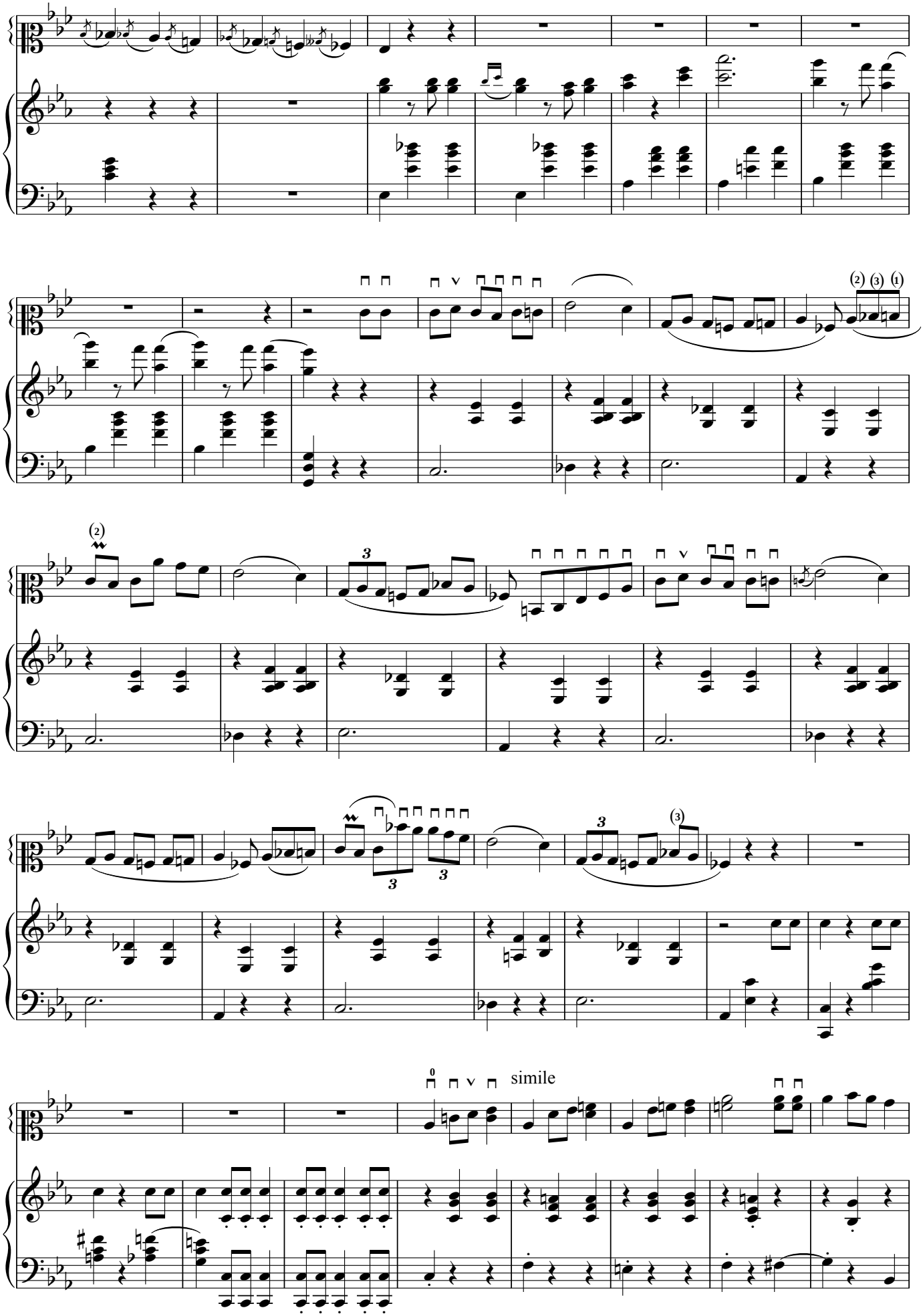
simile

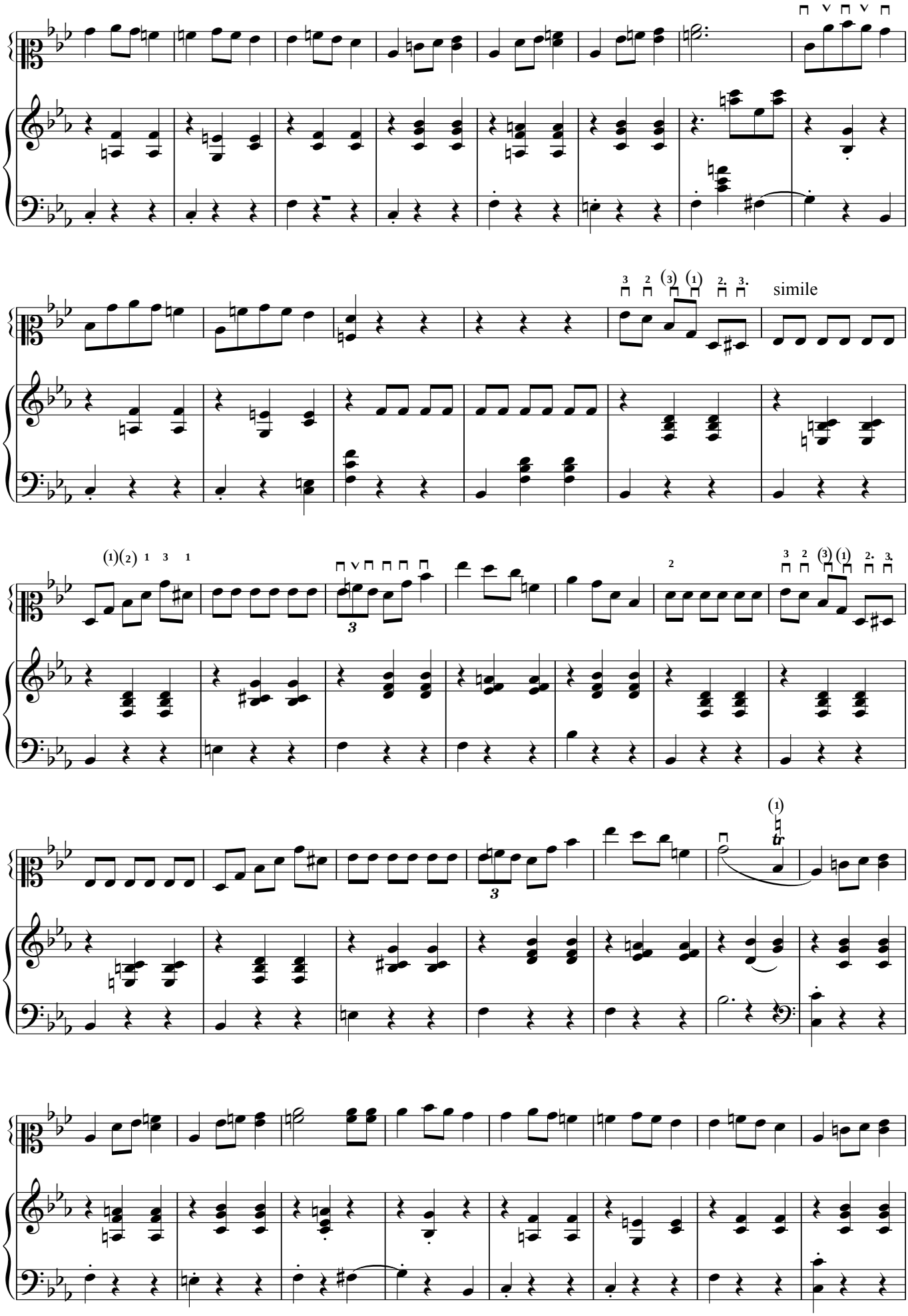
simile

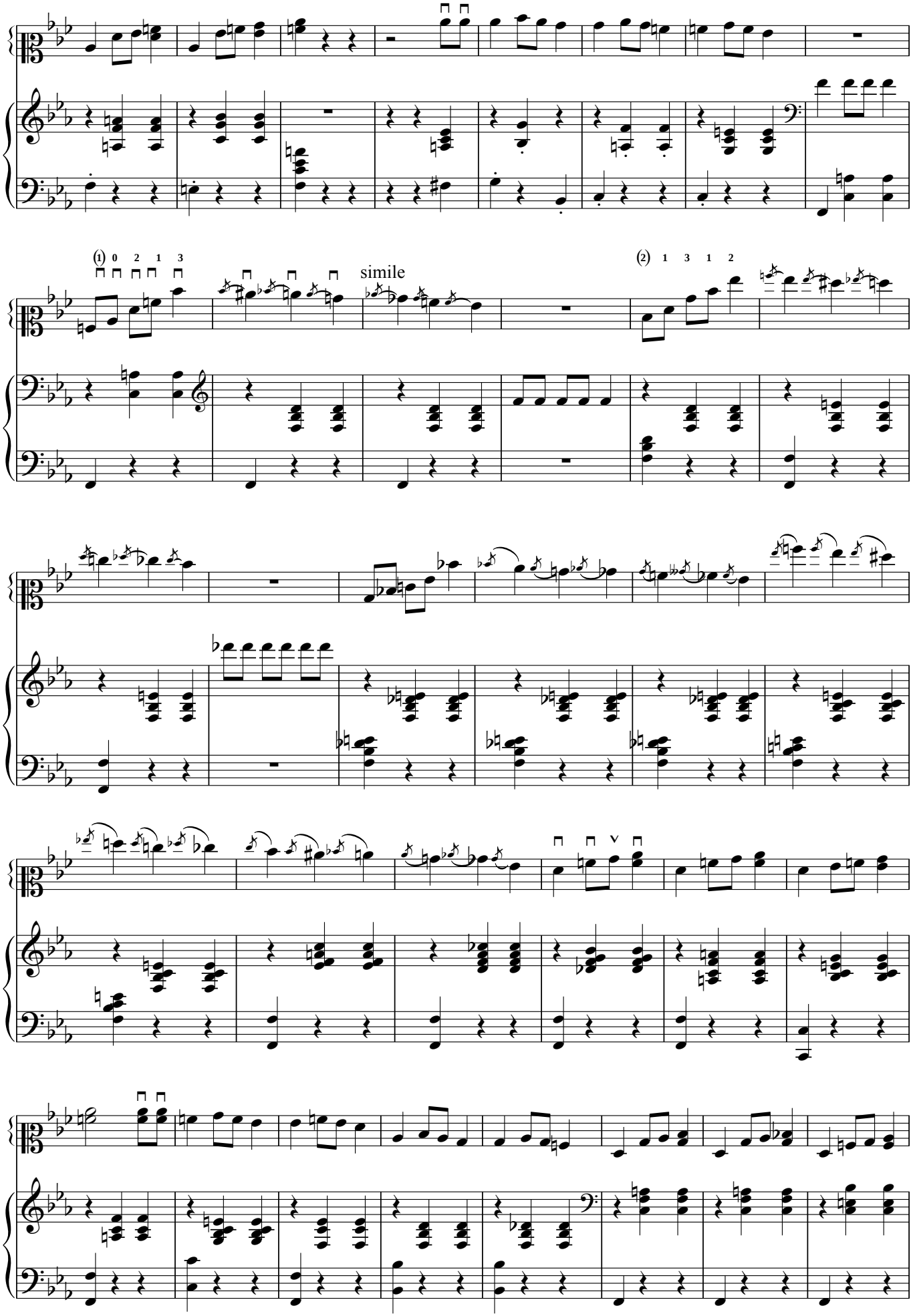
(1) 0 2 1 3
simile
(2) 1 3 1 2

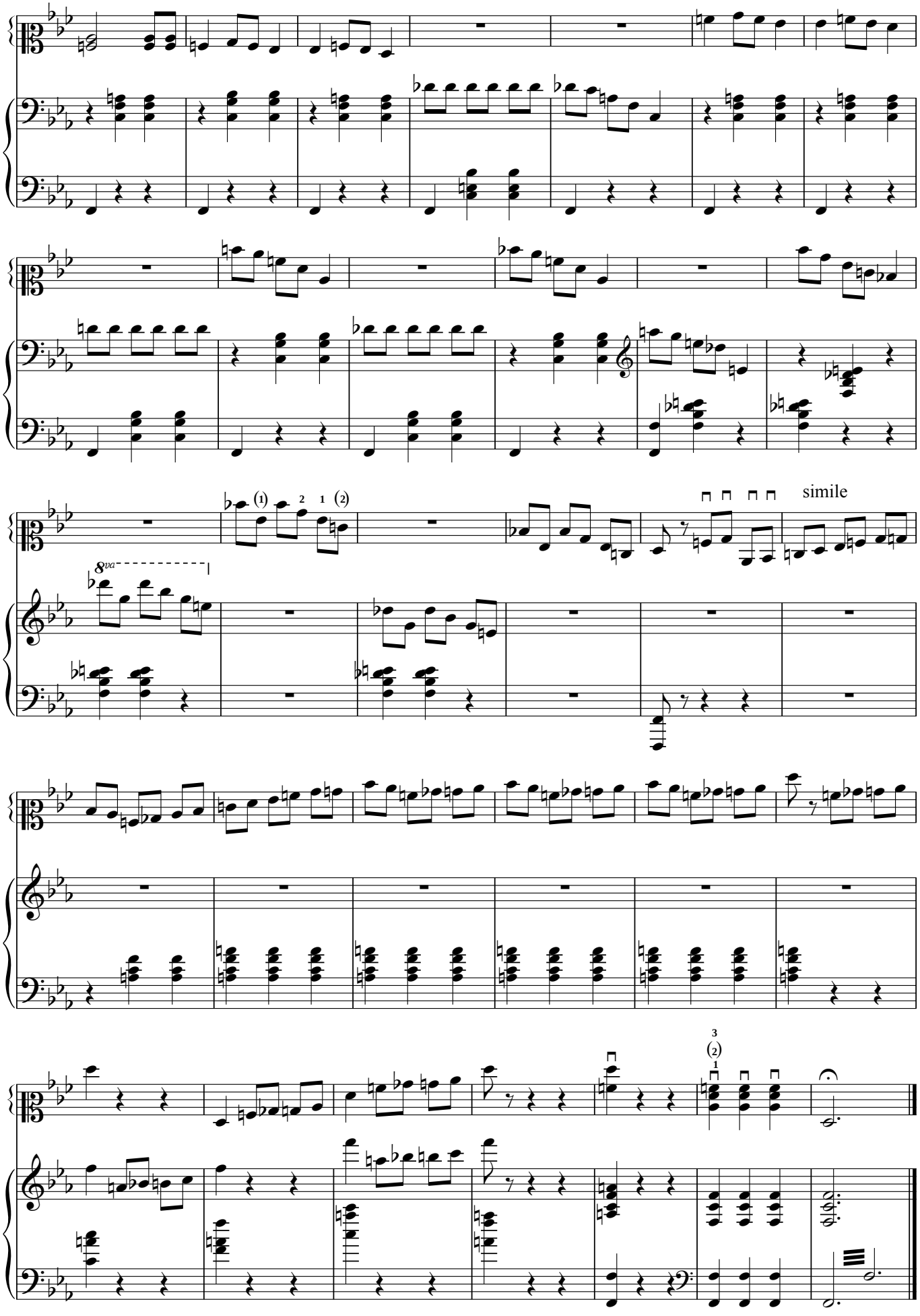
simile
8va

Söz düşəndə

(romans)

İşləyəni Səbuhi Cəfərov

T.Bakixanov

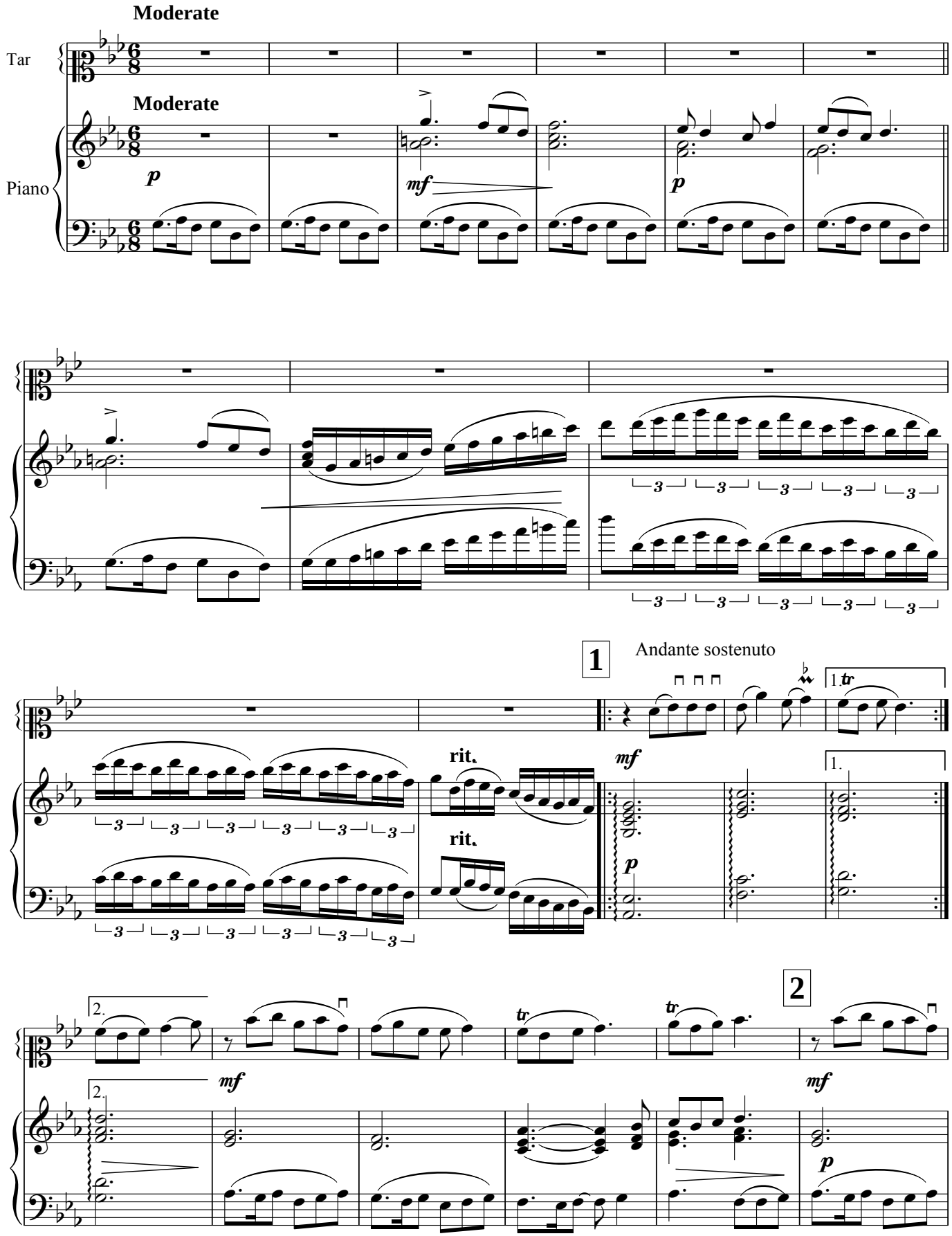

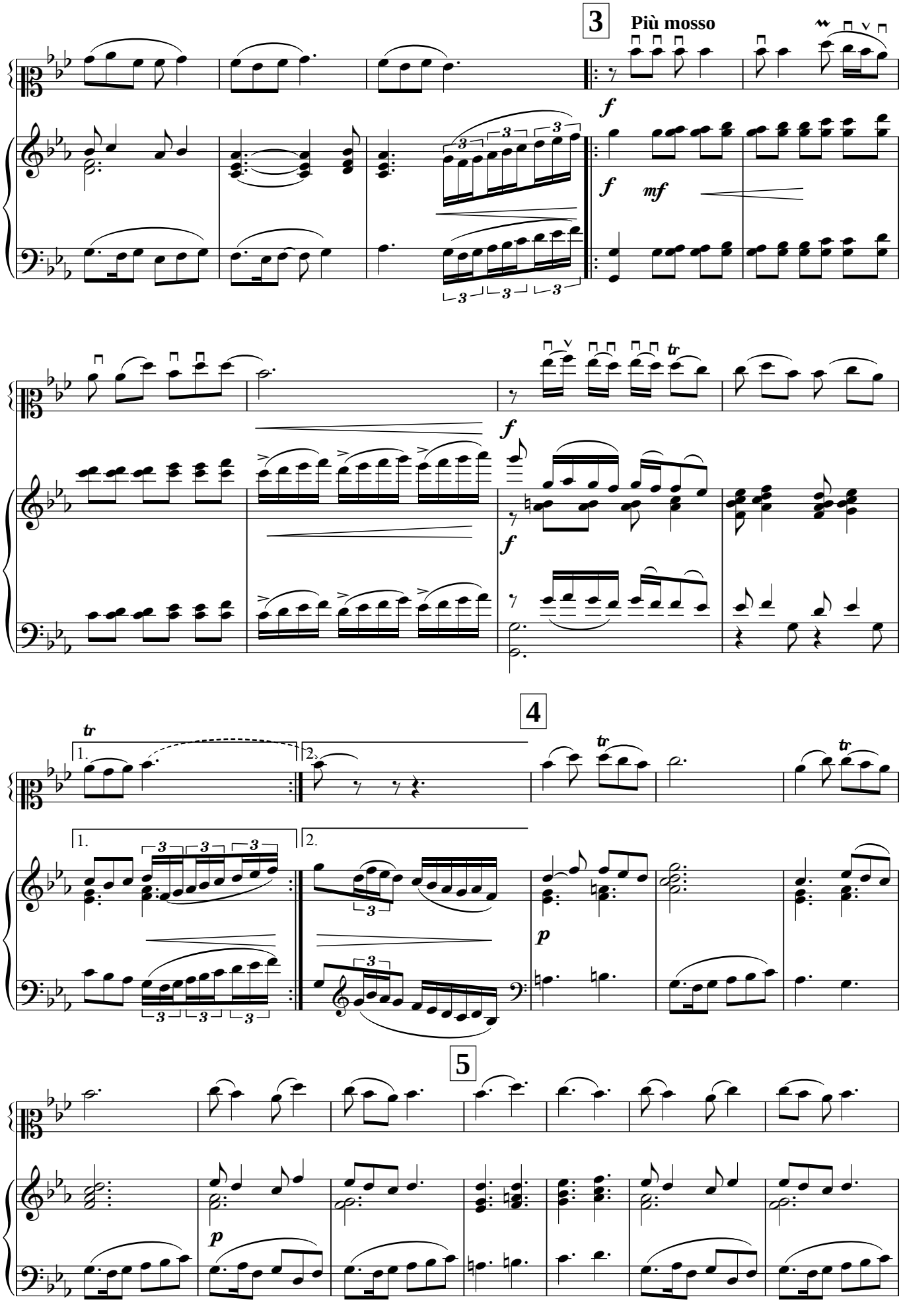
3
Più mosso
f
f
mf
f
f
4
tr
1.
2.
p
5
p

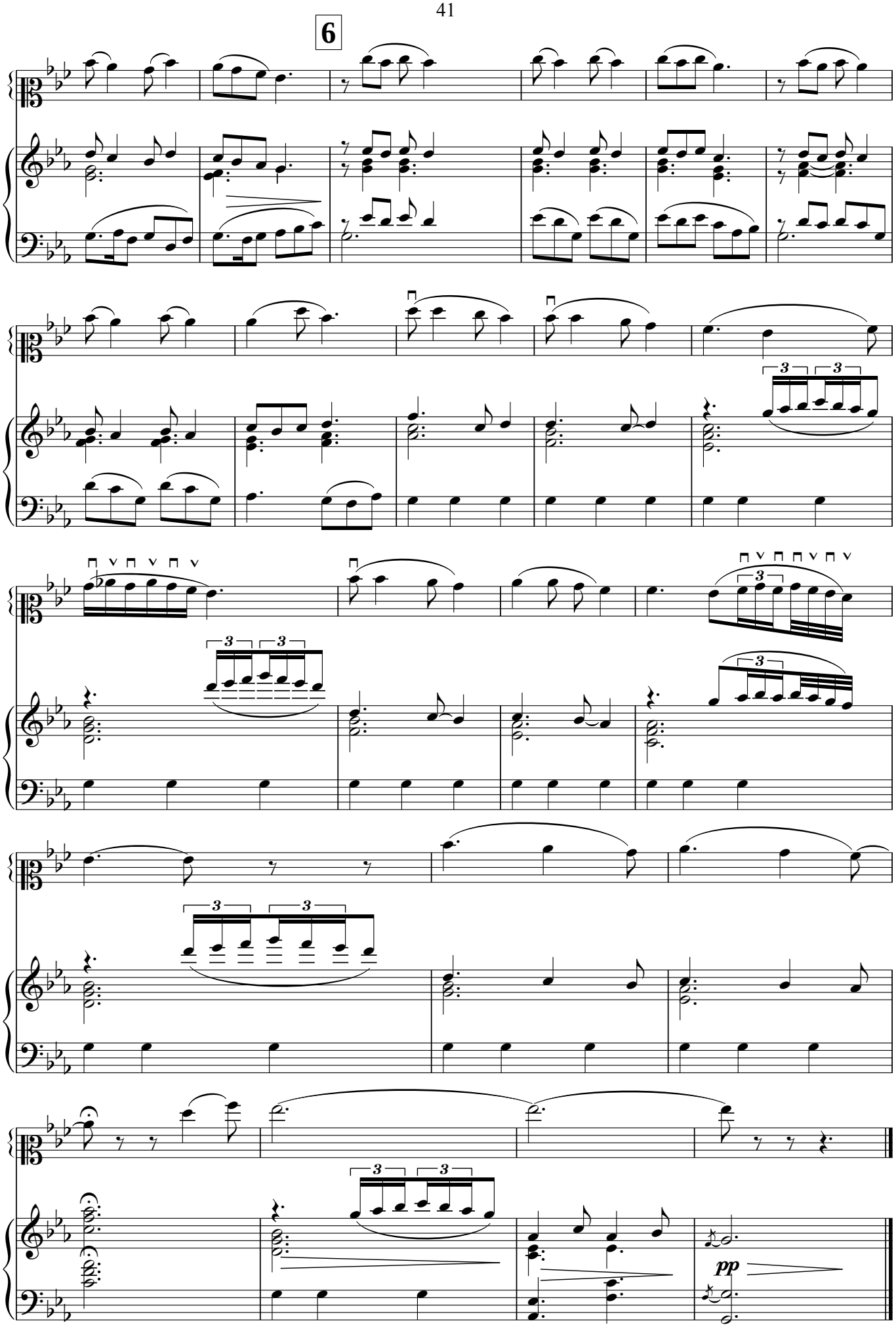
6
3
3
pp

Fantaziya

("Sevil operasının mövzuları əsasında")

İşləyəni Səbuhi Cəfərov

F.Əmirov

Tempo di valse

Tar

ff

Tempo di valse

Piano

ff

1

8va

mf

p

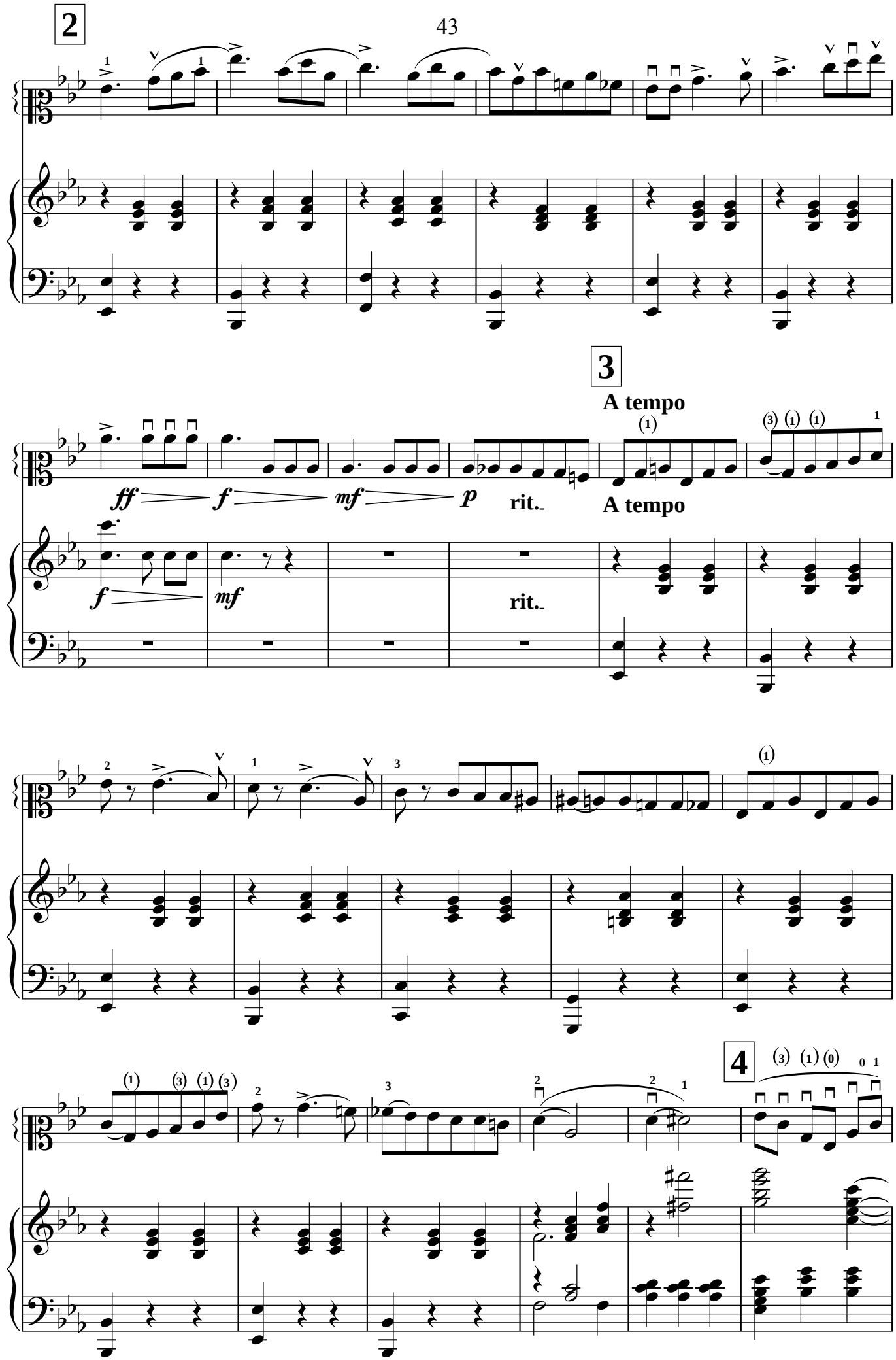
2
3
A tempo
ff
f
mf
p
rit..
A tempo
f
mf
rit..
4

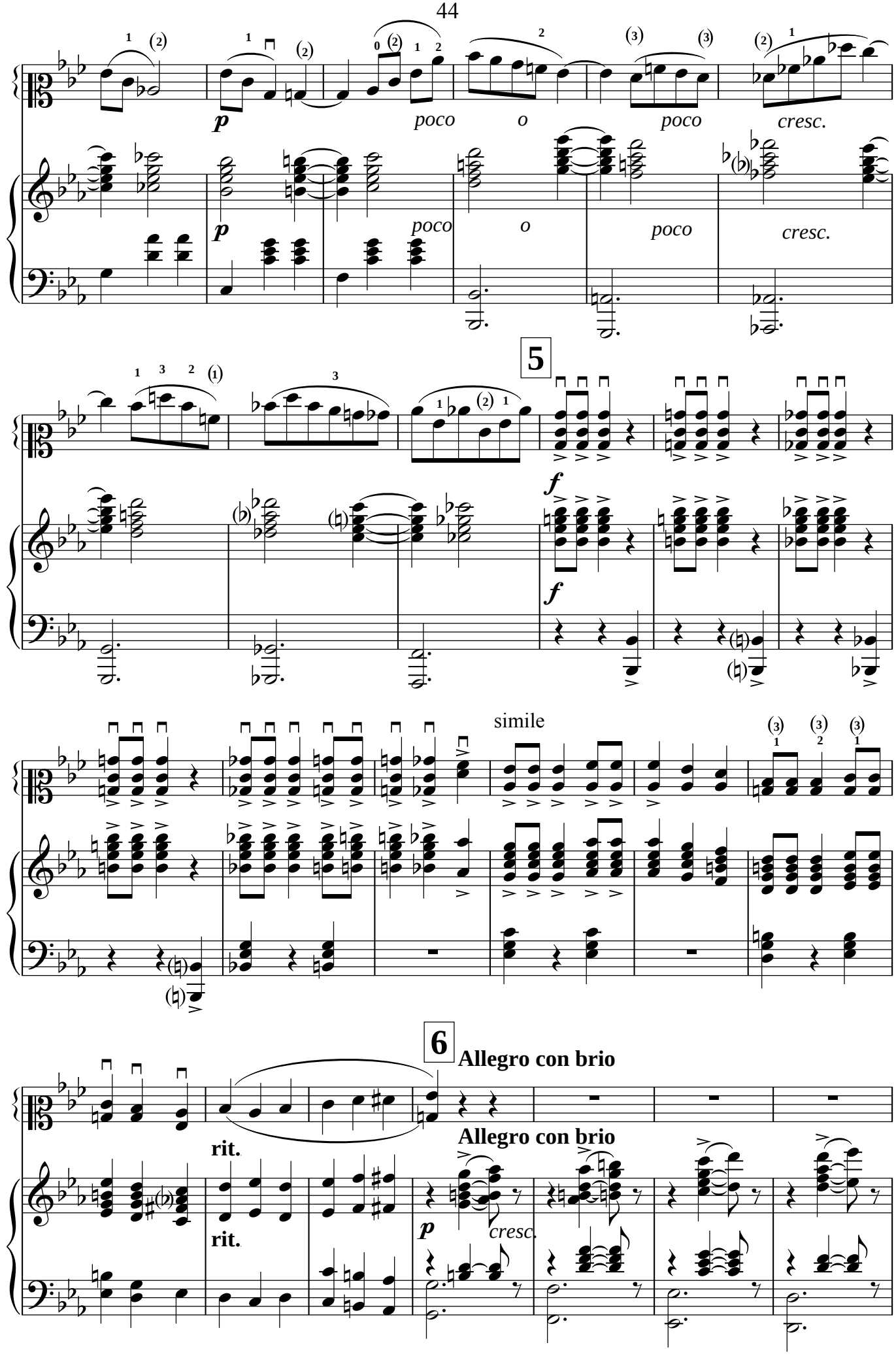
p
poco
o
poco
cresc.
5
f
simile
6
Allegro con brio
rit.
Allegro con brio
p
cresc.

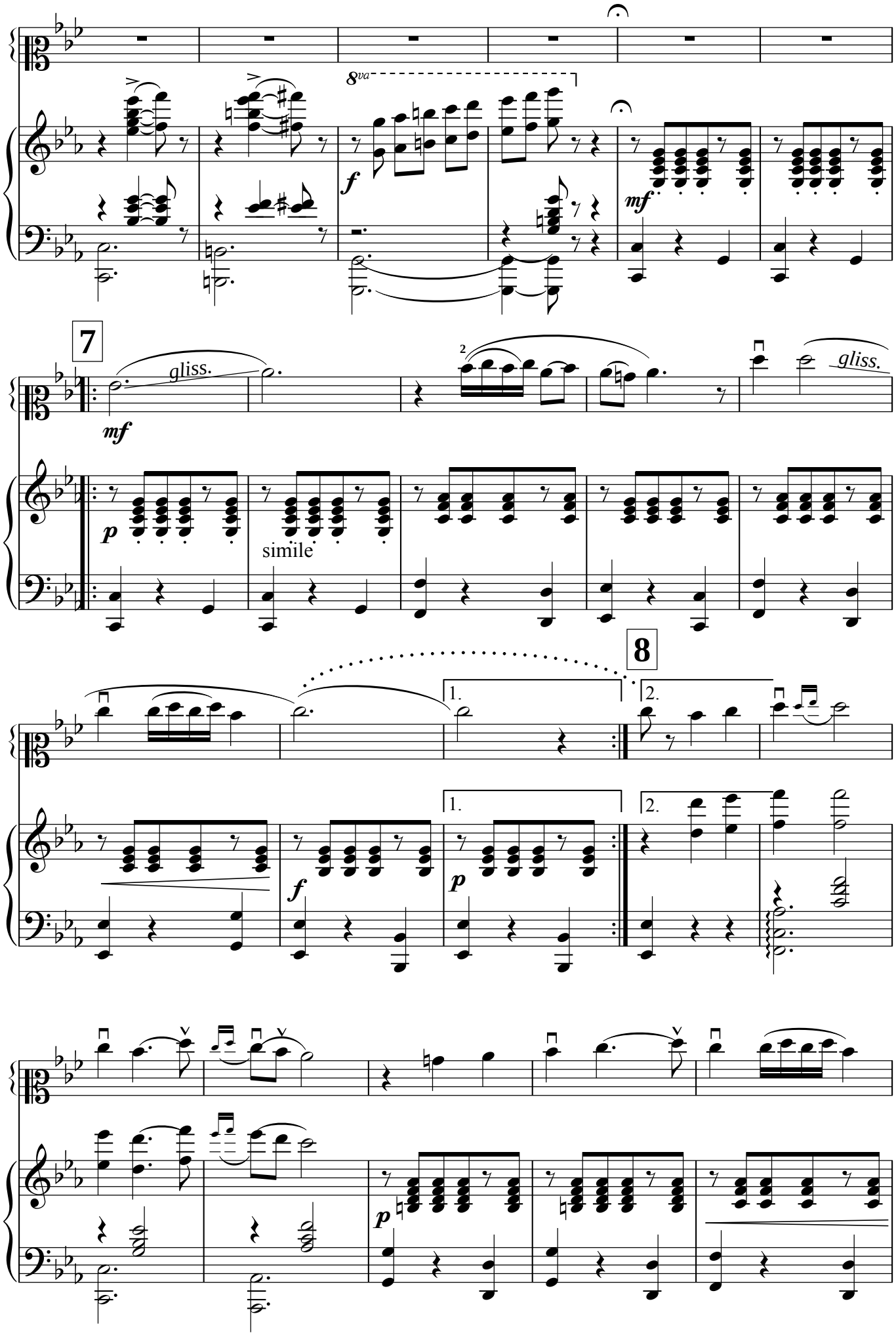
8va
f
mf
7
gliss.
mf
p
simile
gliss.
8
1.
2.
f
p
1.
2.
p

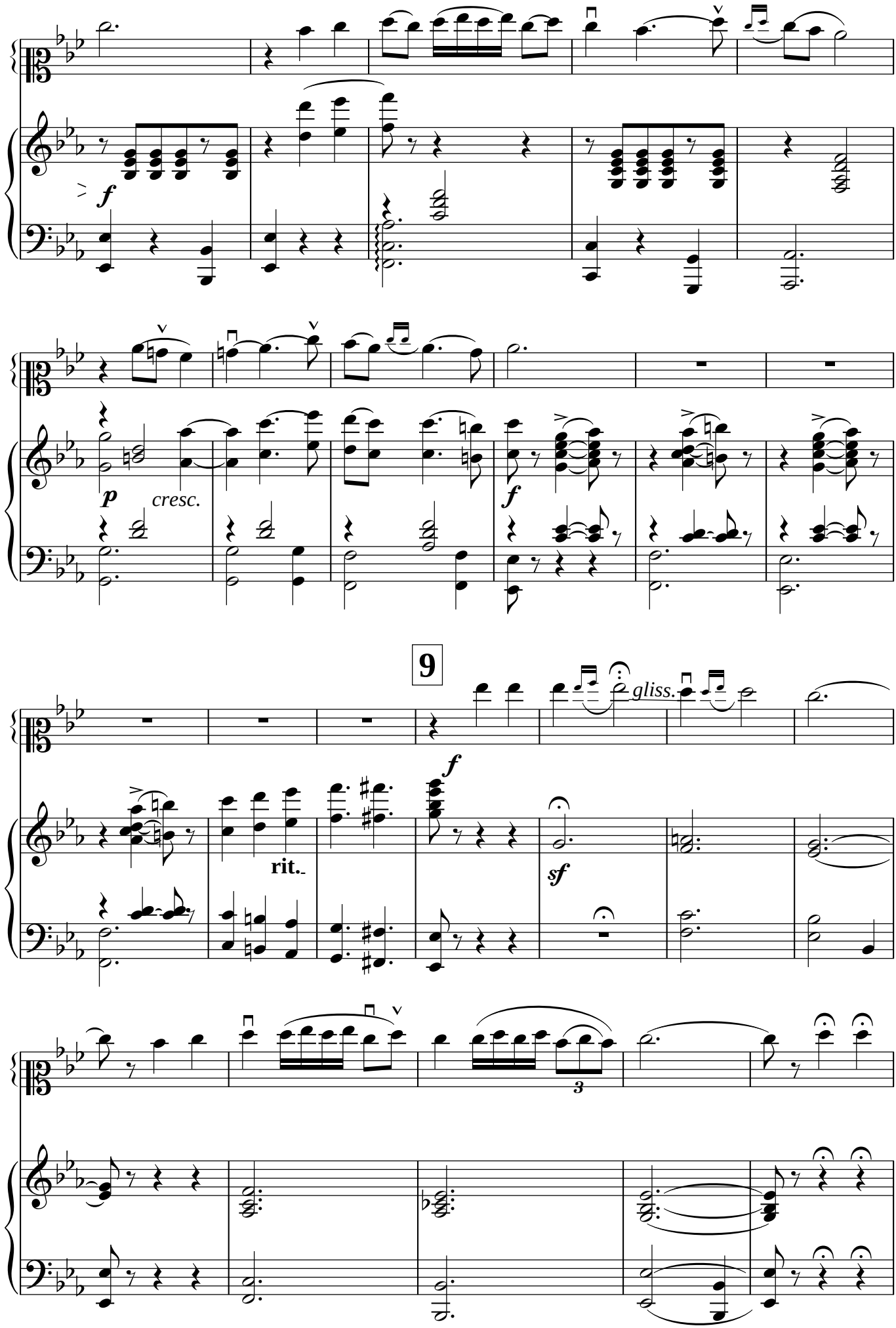
f
p
cresc.
f
9
gliss.
f
rit.
sf
3

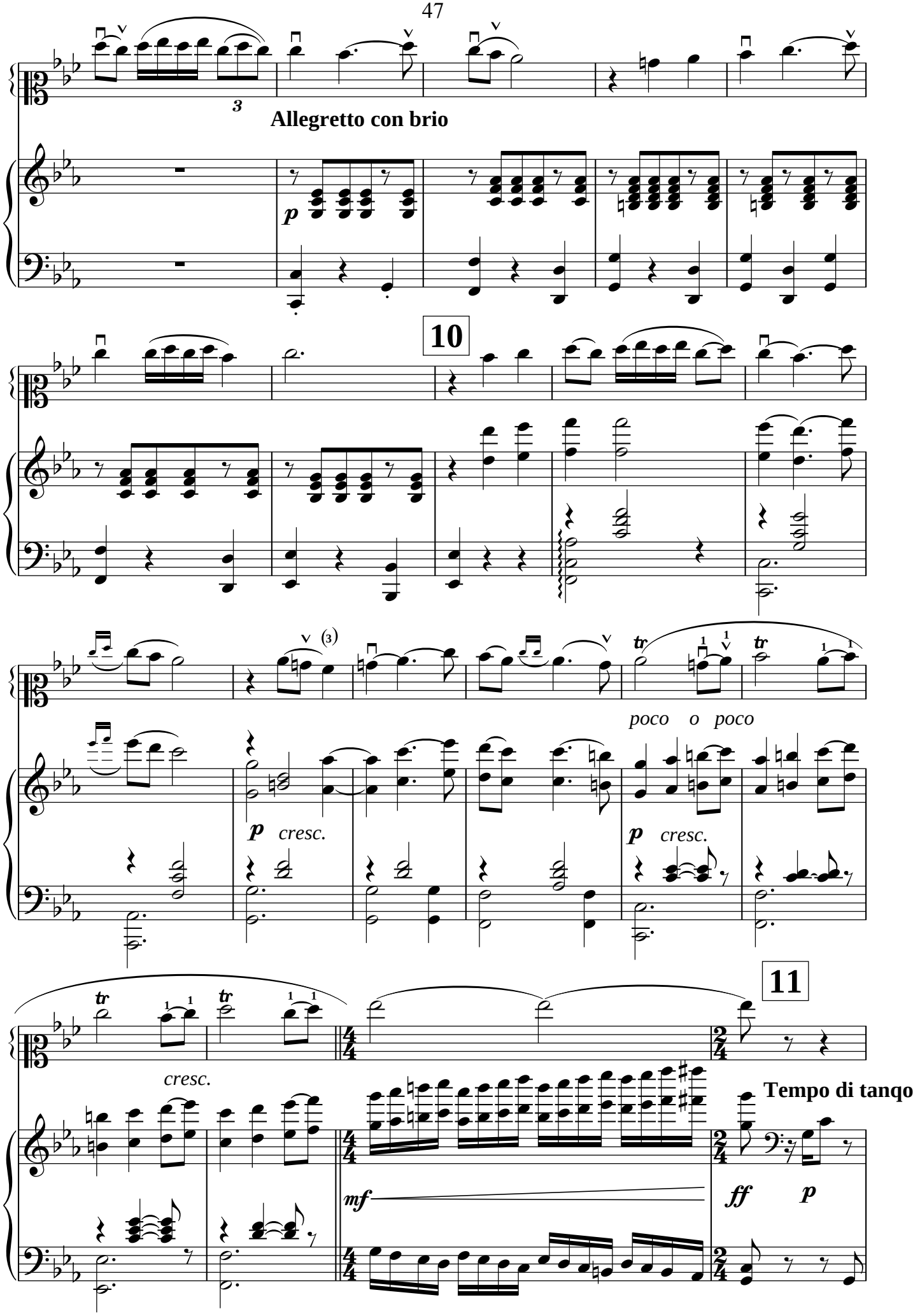
Allegretto con brio
10
poco o poco
11
Tempo di tanqo

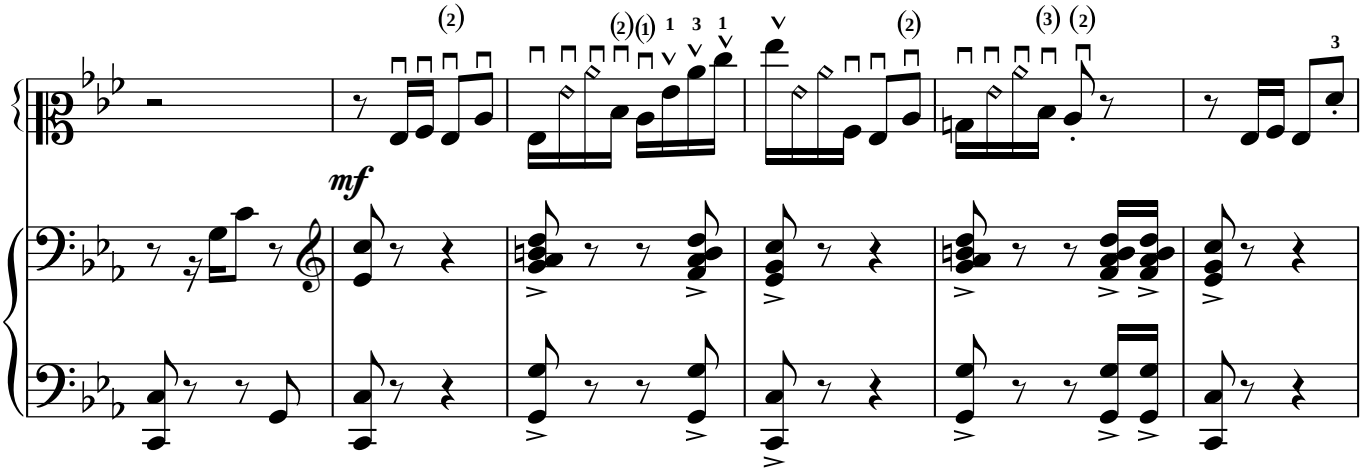
mf

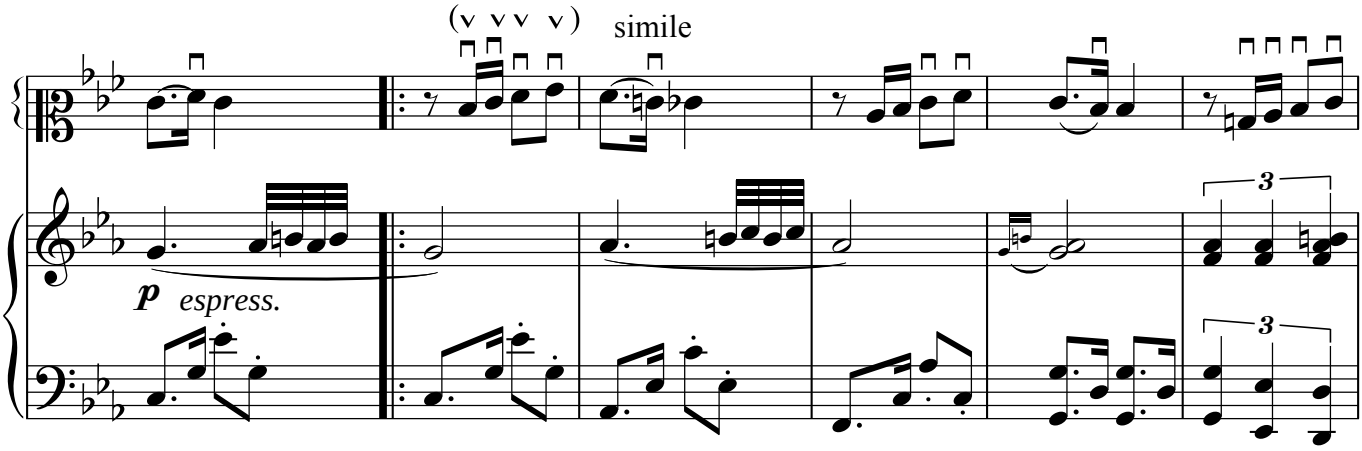
simile
p espress.

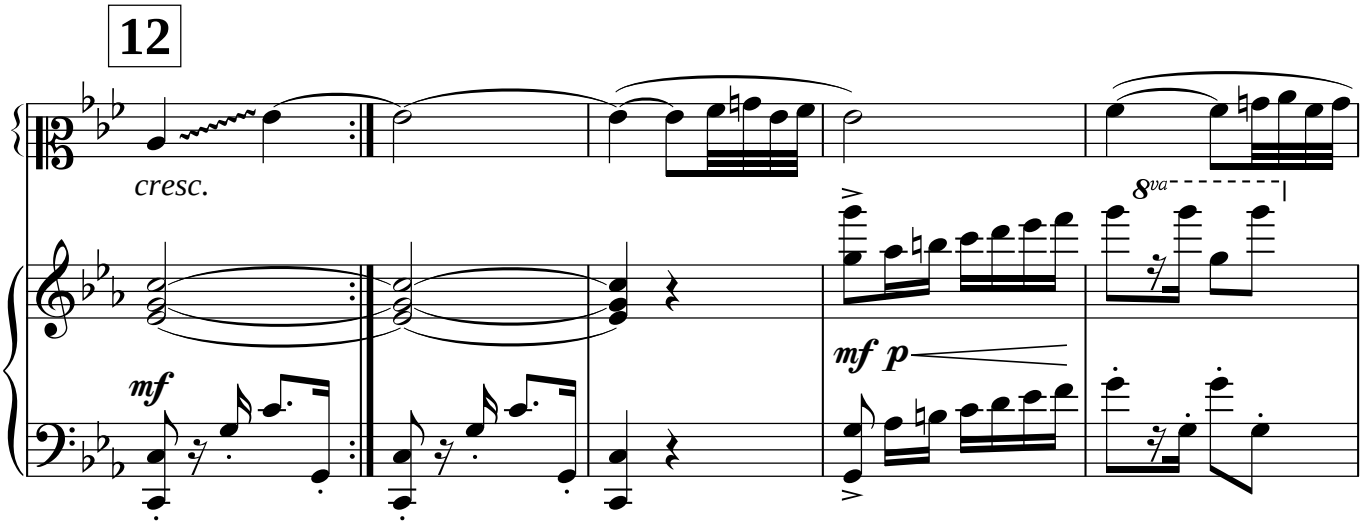
12
cresc.
mf
mf p
8va

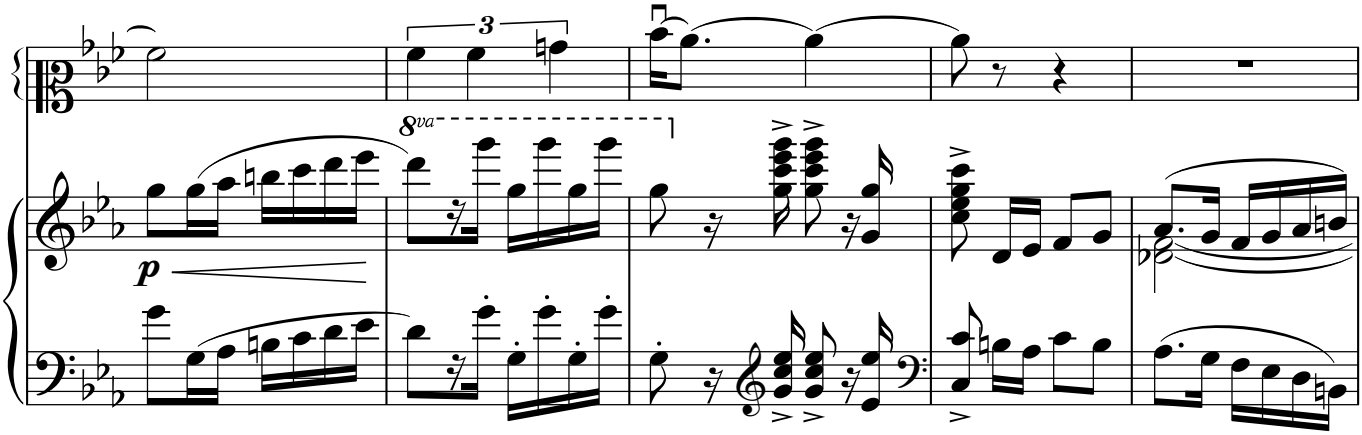
p
8va

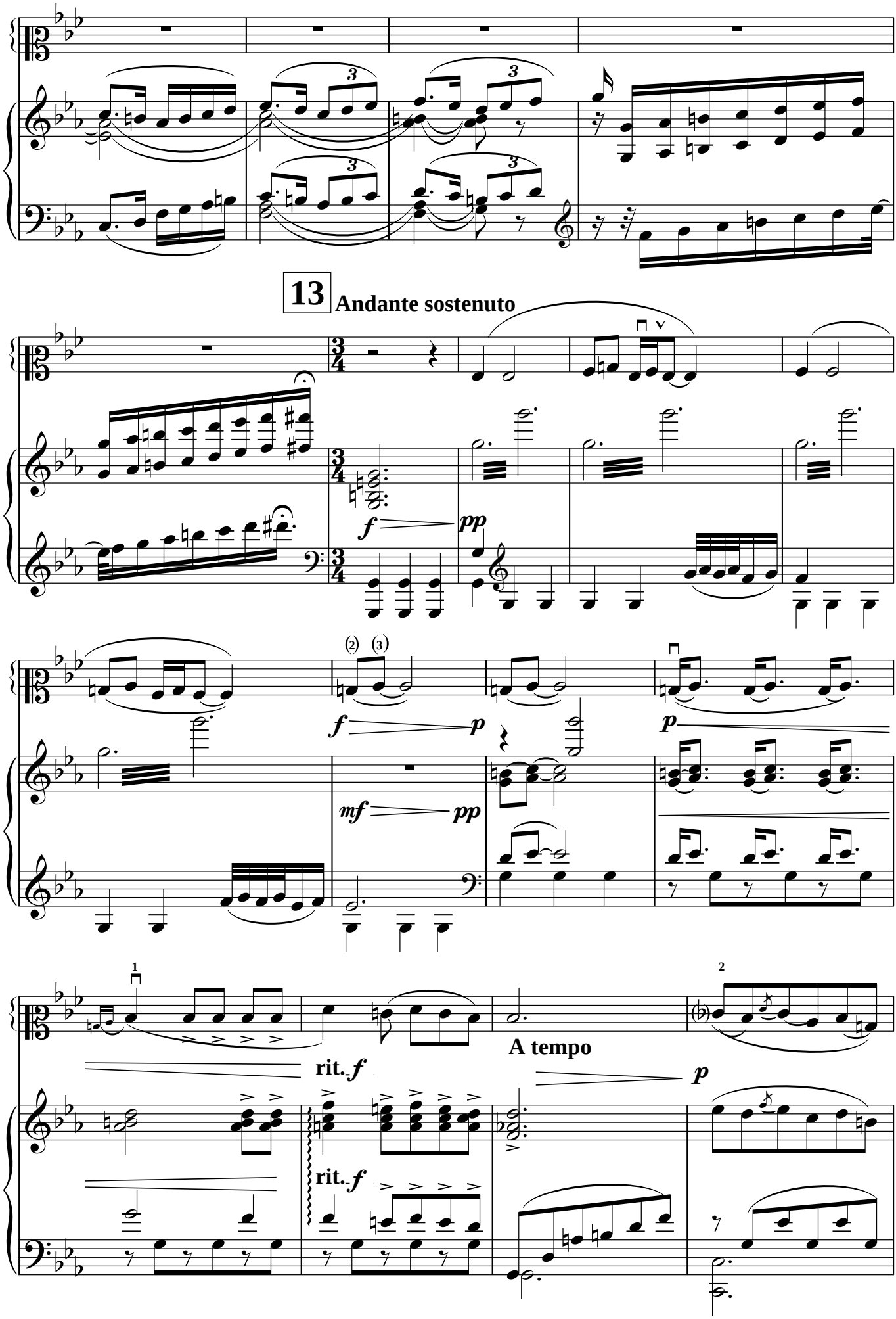
13
Andante sostenuto
A tempo
rit.
rit.

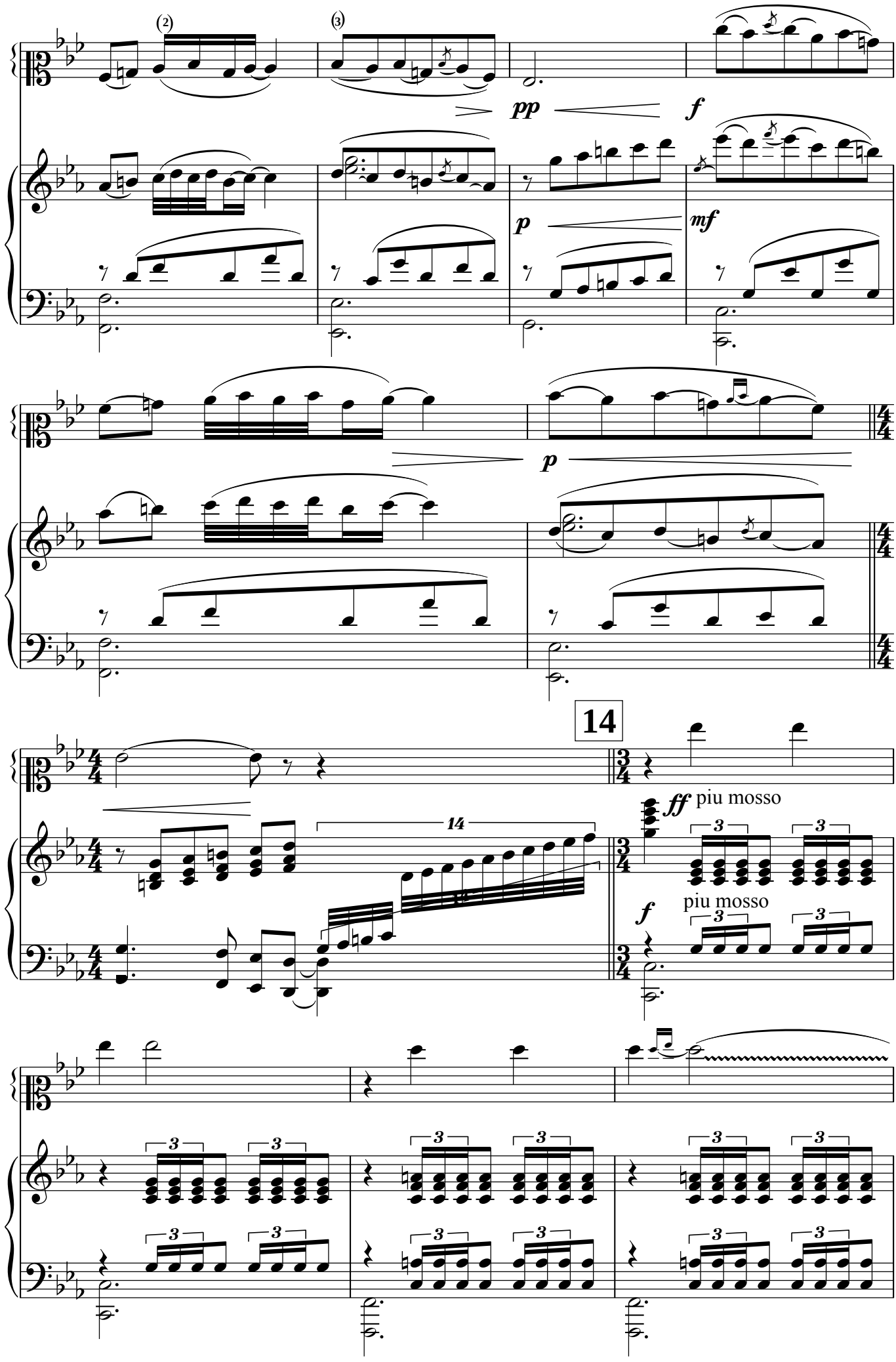
(2)
(3)
pp
f
p
mf
p
14
14
ff piu mosso
piu mosso
f

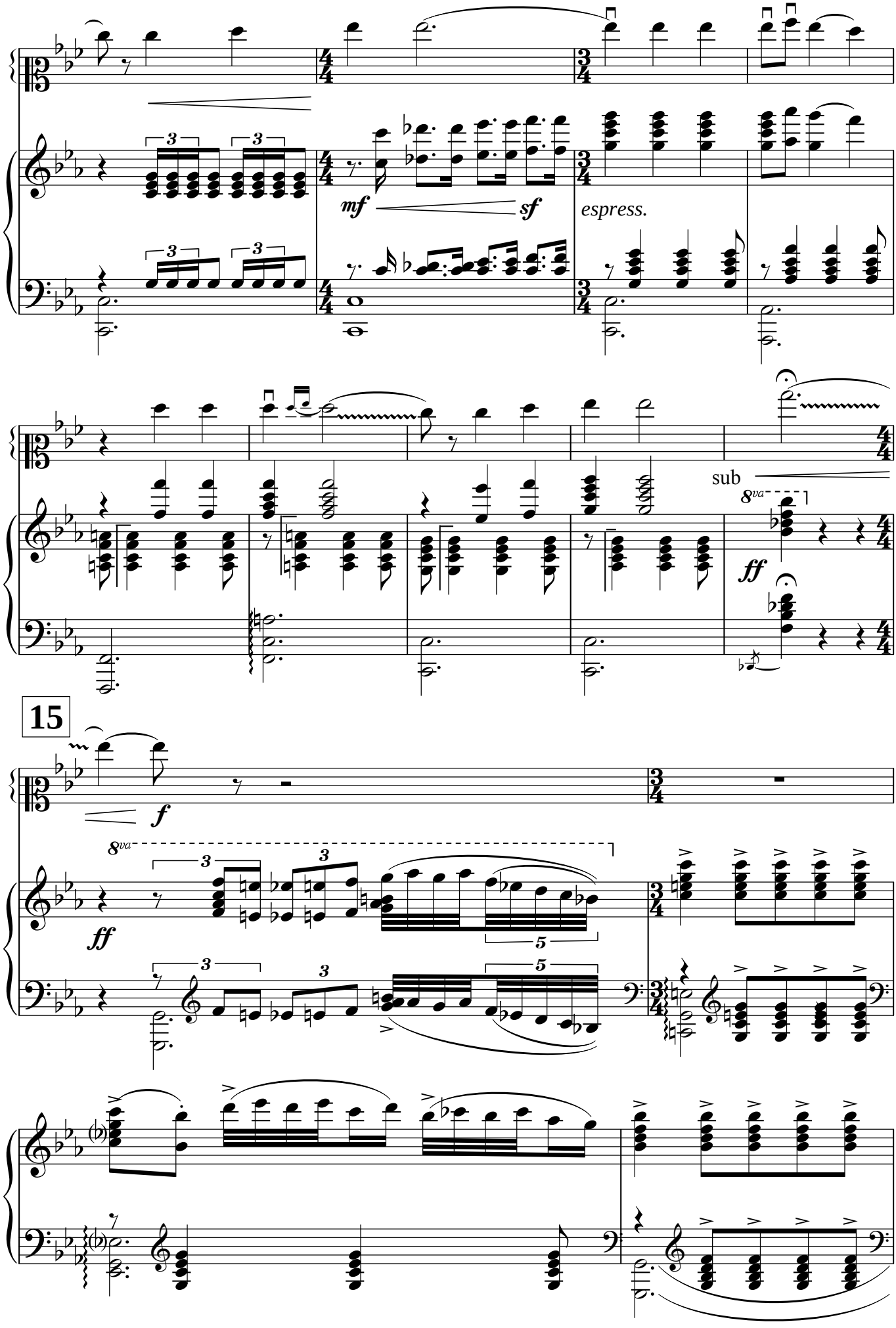
mf
sf
espress.
sub
8va
ff
15
f
ff
8va

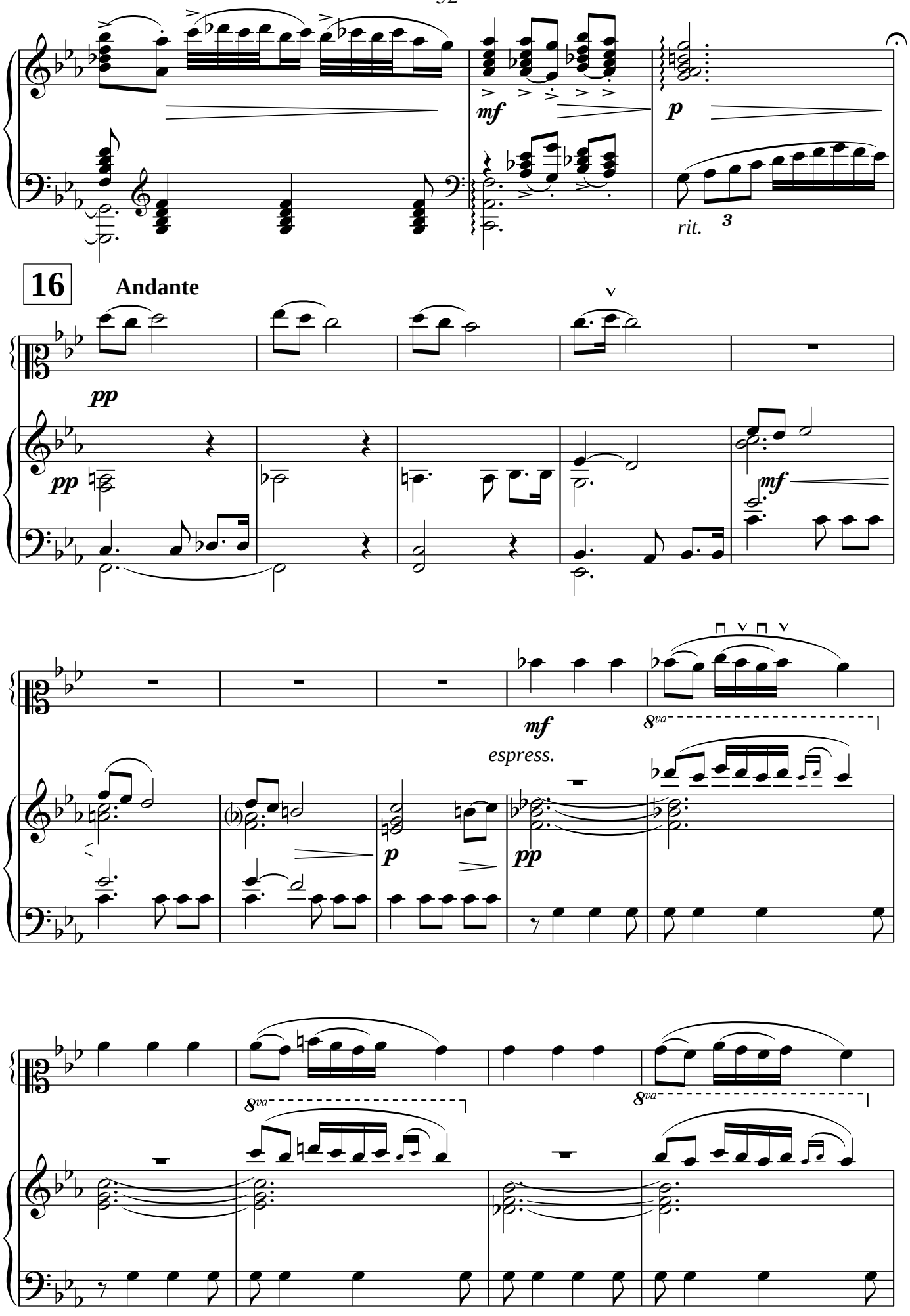
mf
p
rit.
3
16
Andante
pp
pp
mf
mf
espress.
8va
p
pp
8va
8va

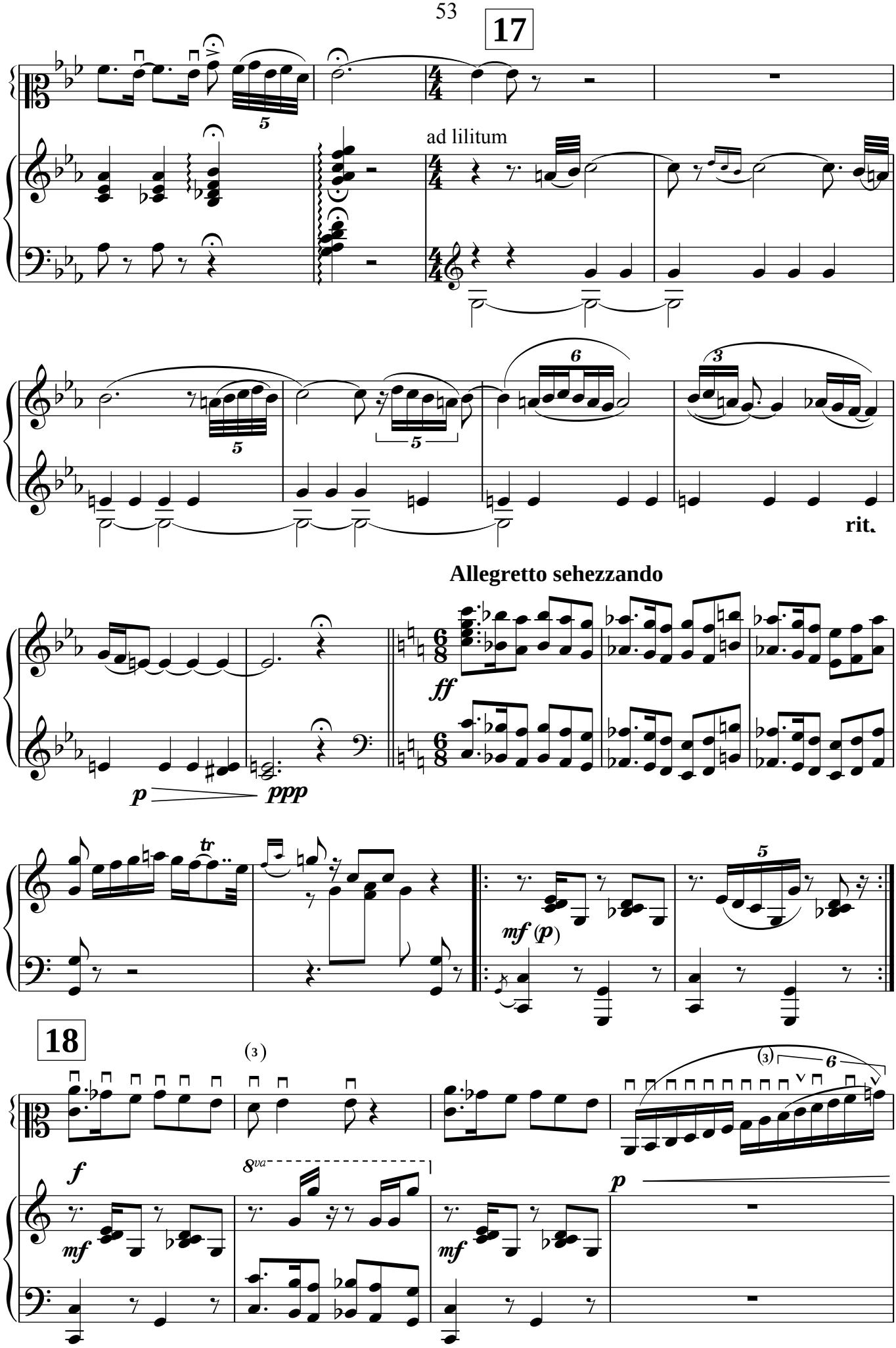
17
ad lilitum
rit.
Allegretto sehezzando
ff
p
ppp
tr
mf (p)
18
(3)
f
8va
mf
p

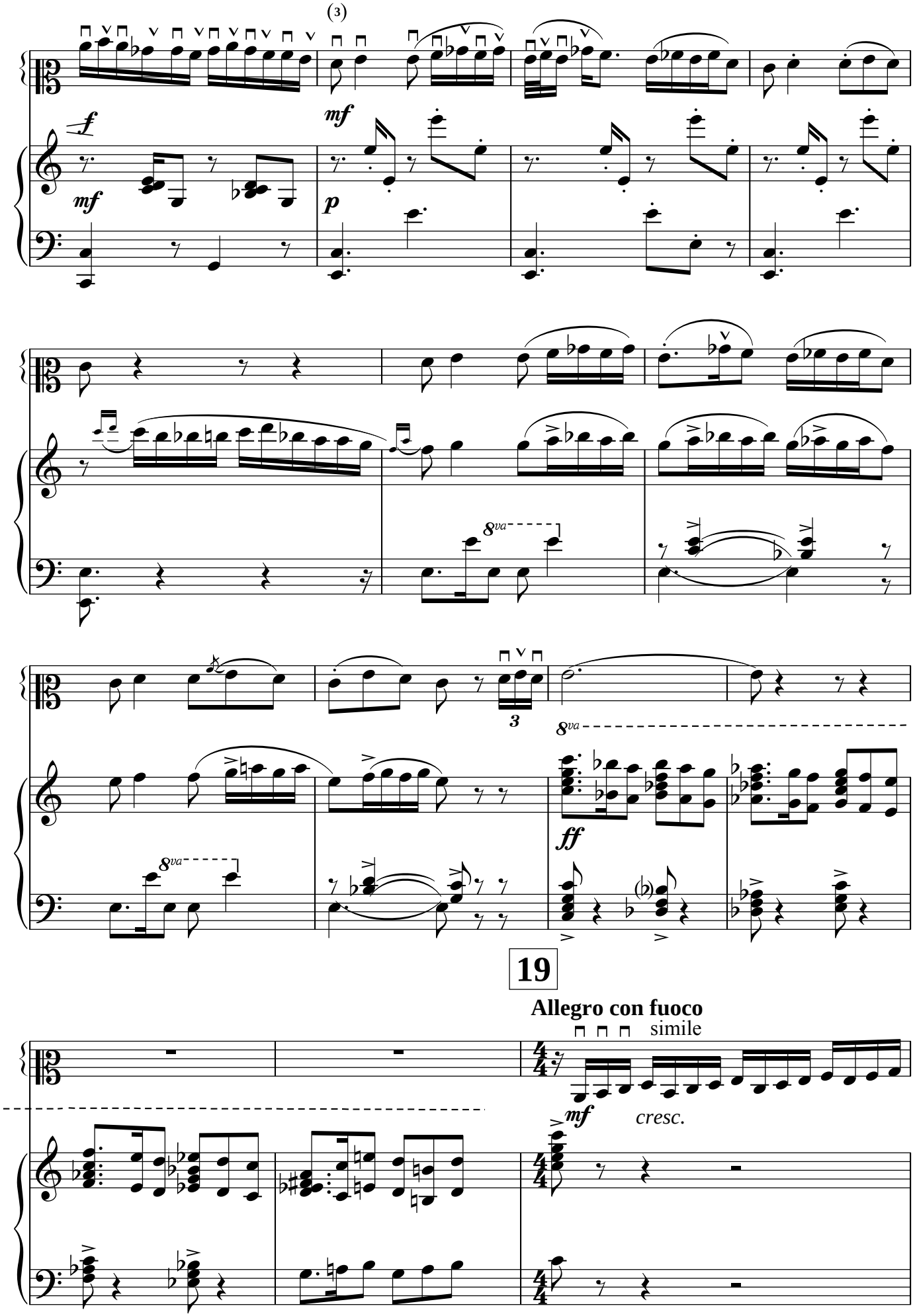
(3)
f
mf
mf
p
8va
3
8va
ff
19
Allegro con fuoco
simile
mf
cresc.

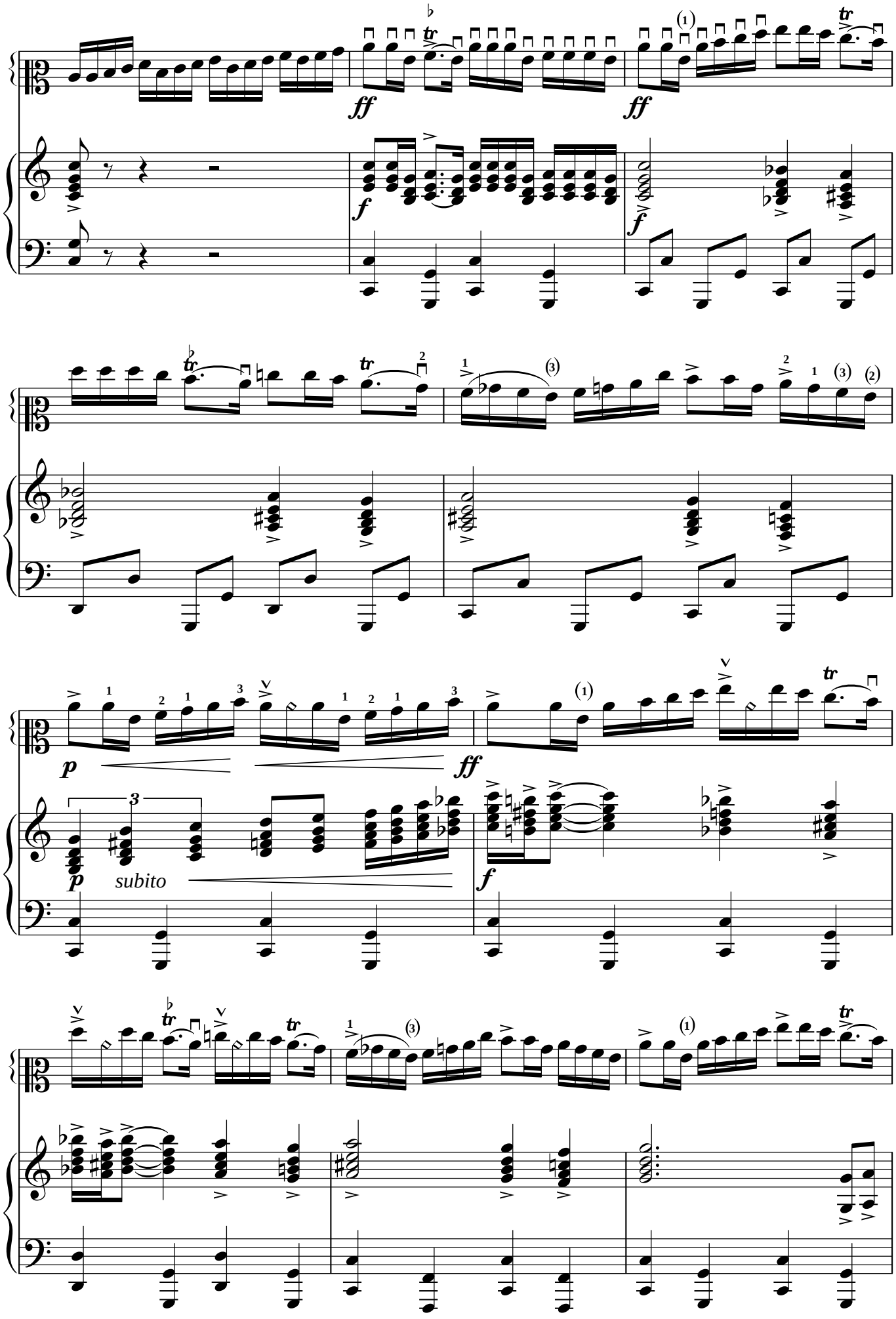
ff
ff
f
f
p
subito
ff
p
f

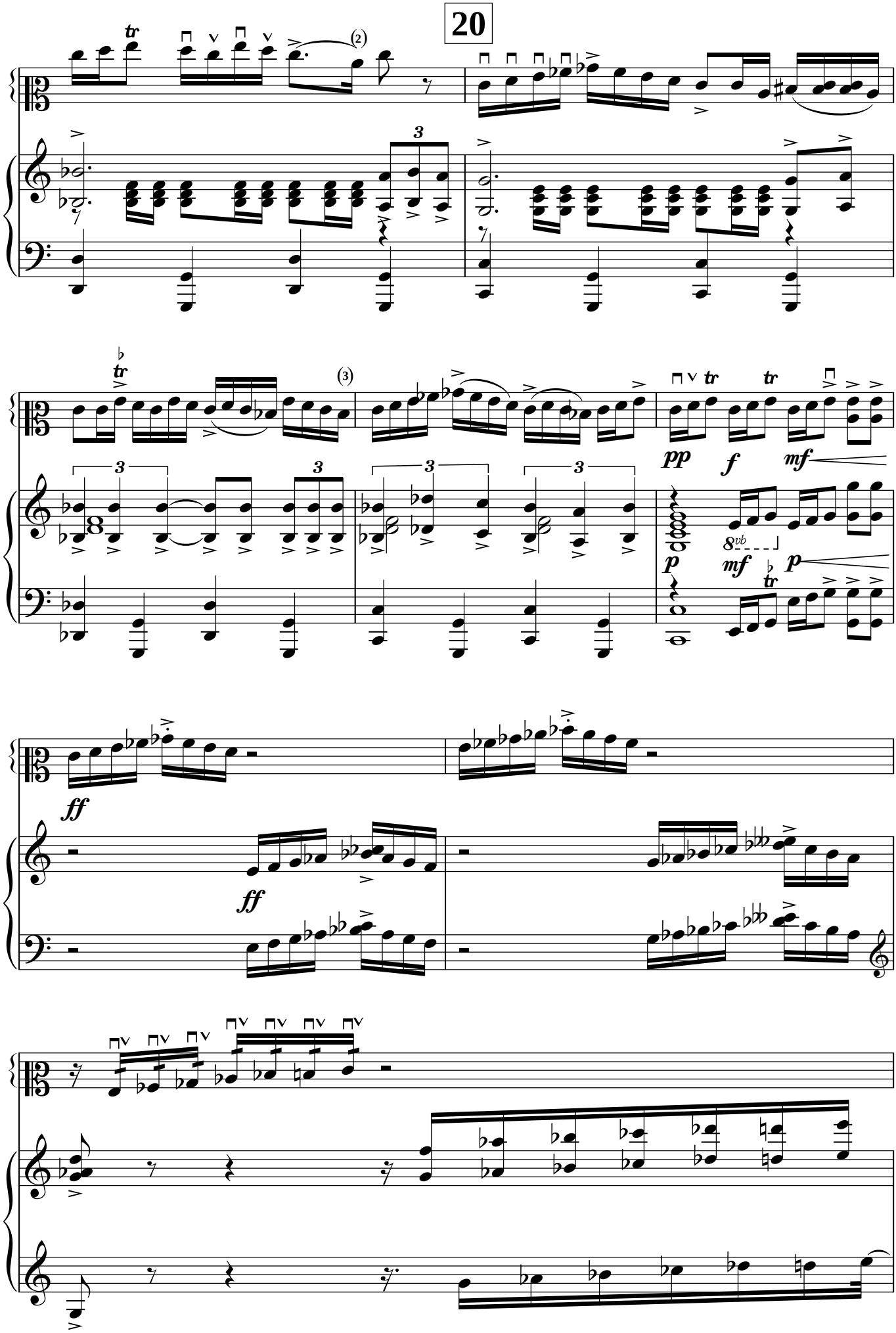
20
(2)
(3)
pp
f
mf
p
mf
p
ff
ff

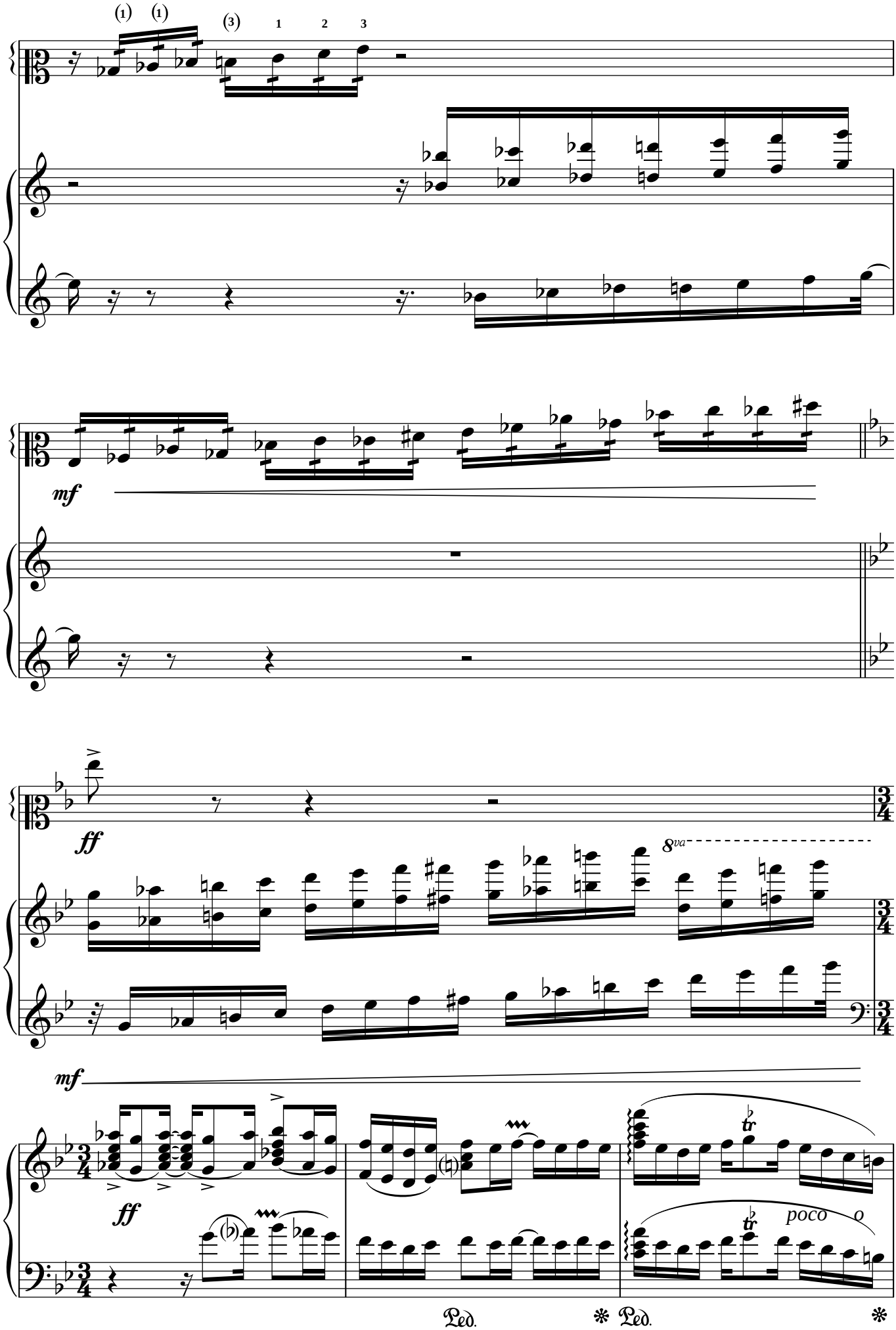
(1) (1)
(3) 1 2 3
mf
ff
8va
mf
ff
poco
Ped.
Ped.

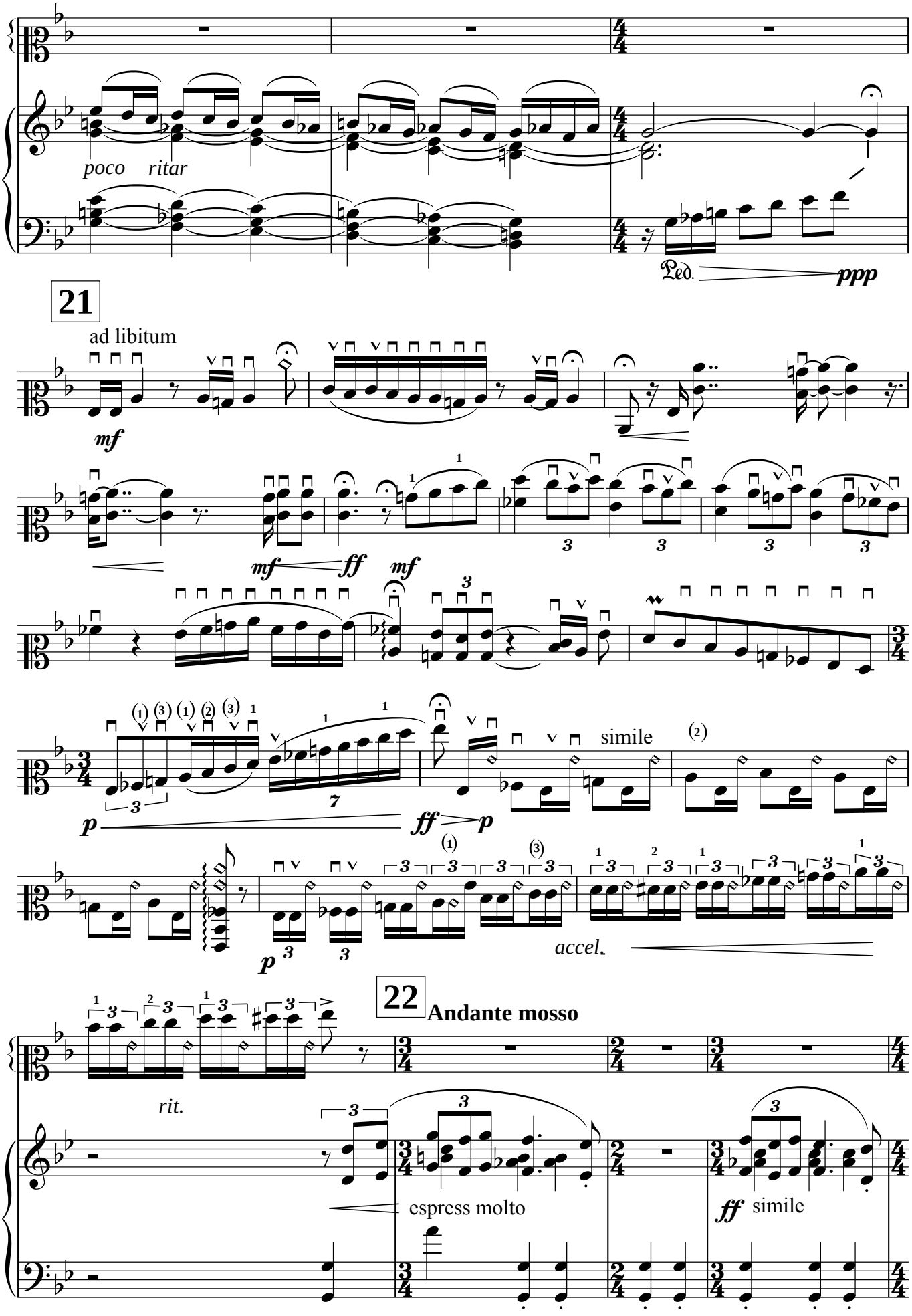
poco ritar
Ped.
ppp
21
ad libitum
mf
mf
ff
mf
simile
(2)
p
ff
p
p
accel.
22
Andante mosso
rit.
espress molto
ff simile

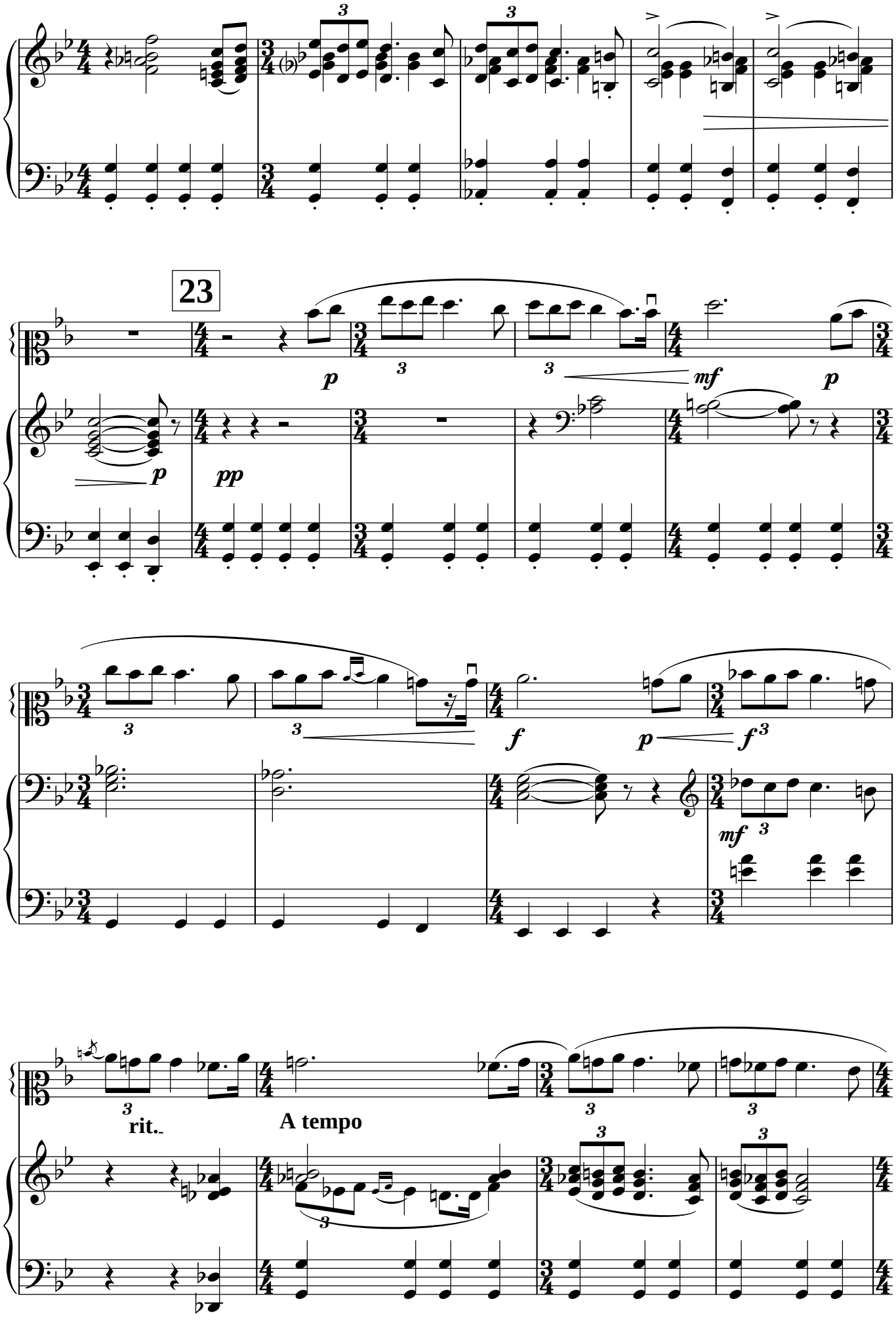
23
p
pp
mf
f
rit.
A tempo

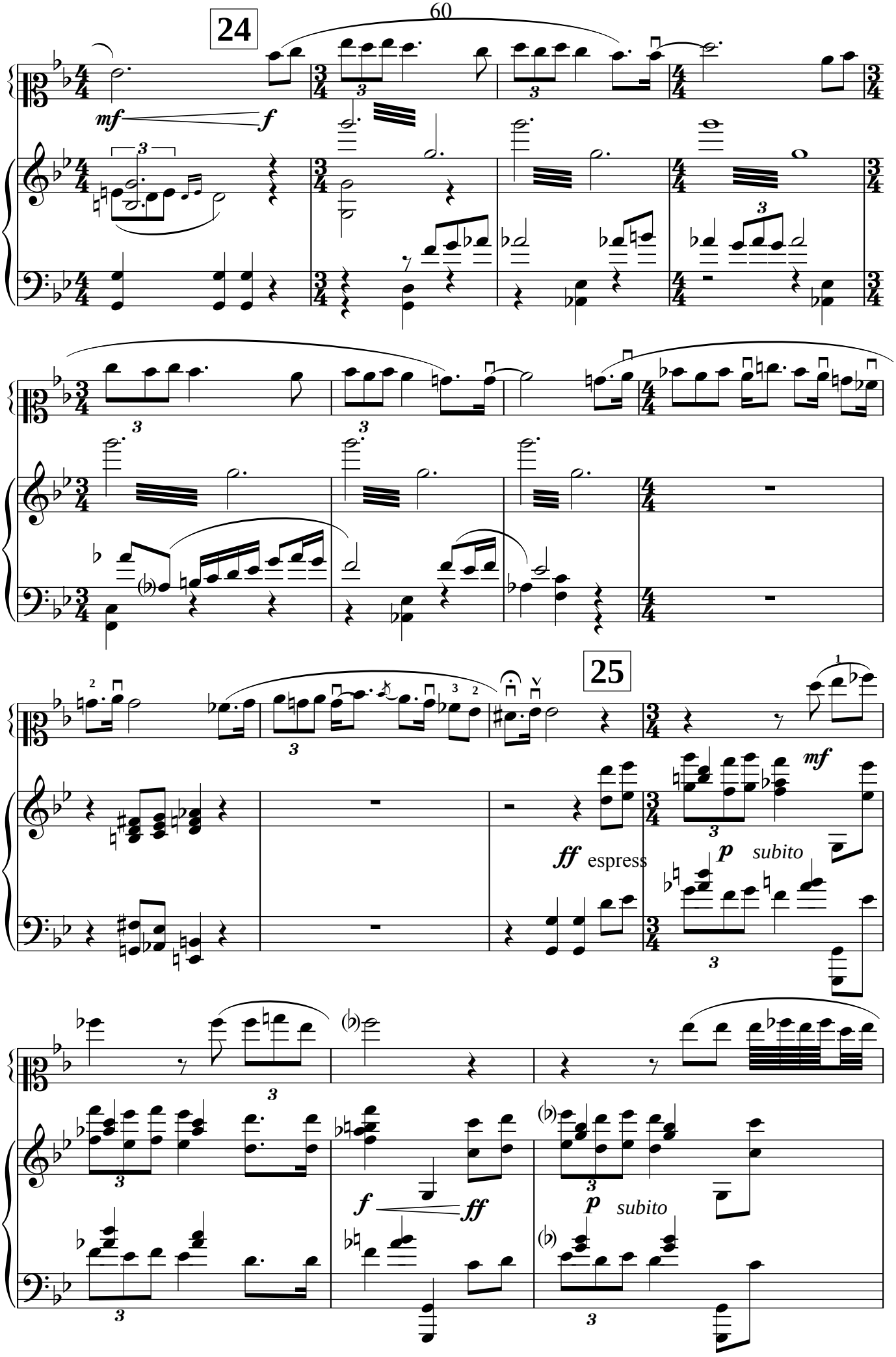
24
mf
f
25
ff espress
p subito
mf
f
ff
p subito

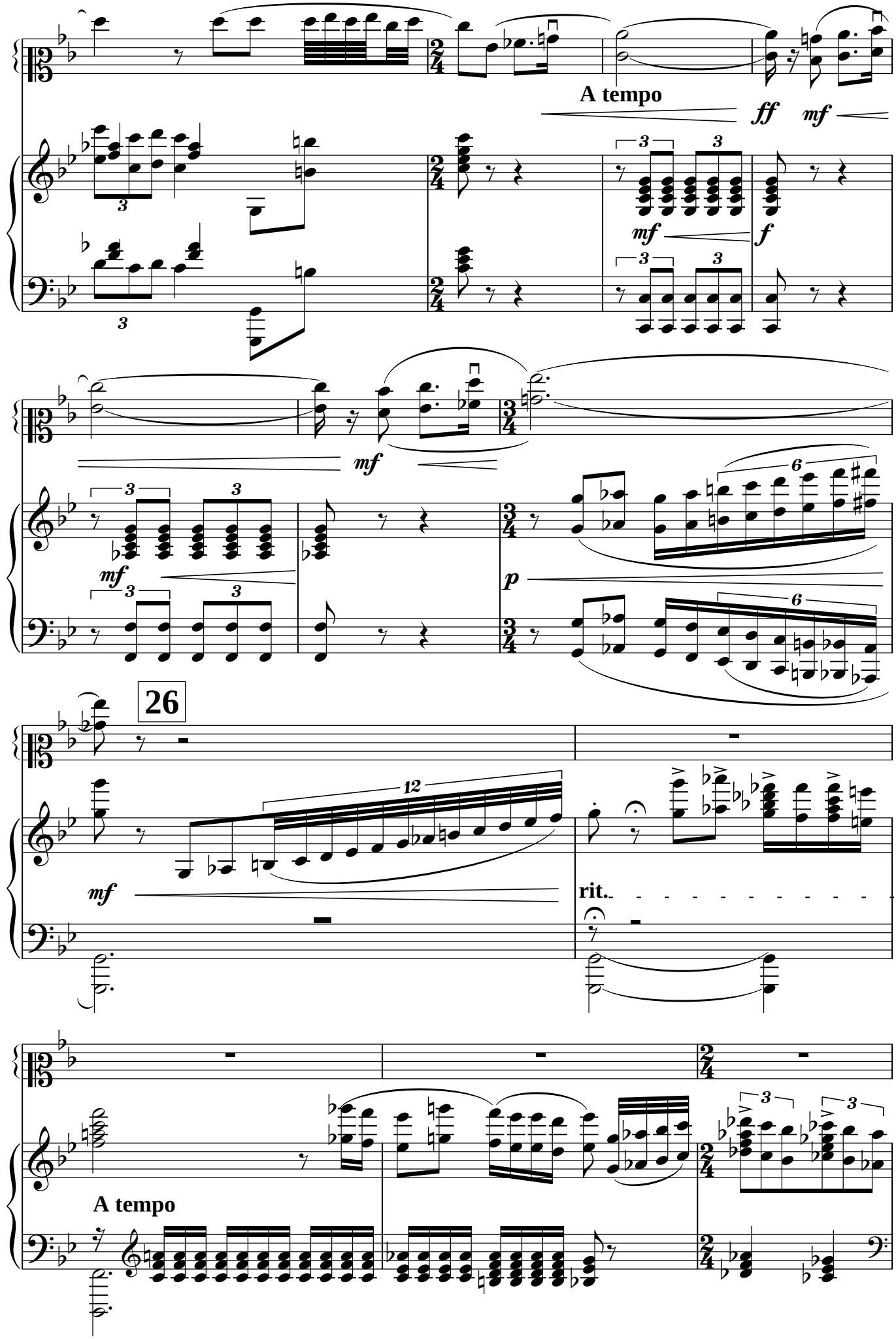
A tempo
ff
mf
mf
f
mf
mf
p
26
12
mf
rit.
A tempo

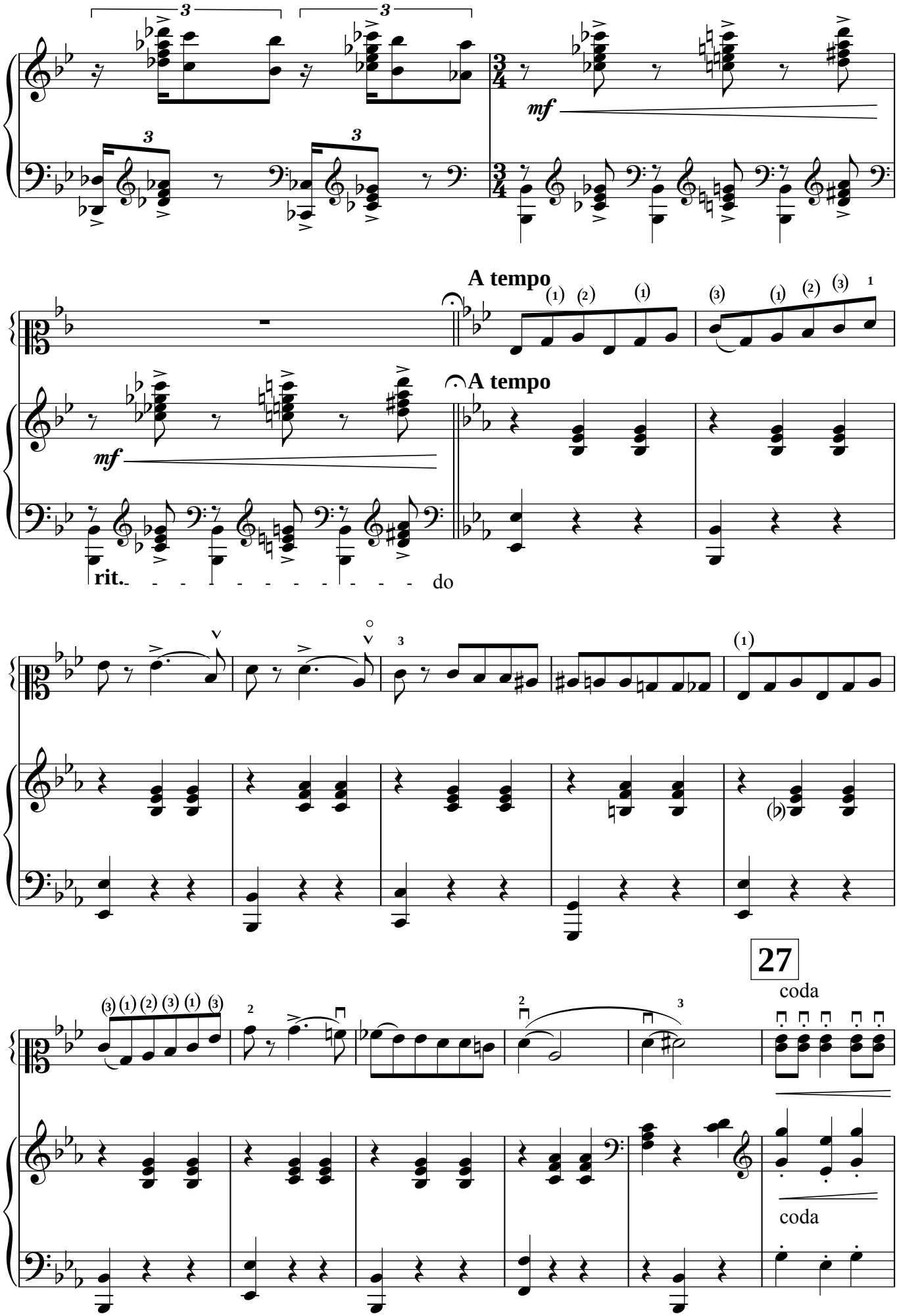
A tempo
mf
A tempo
mf
rit.
do
27
coda
coda

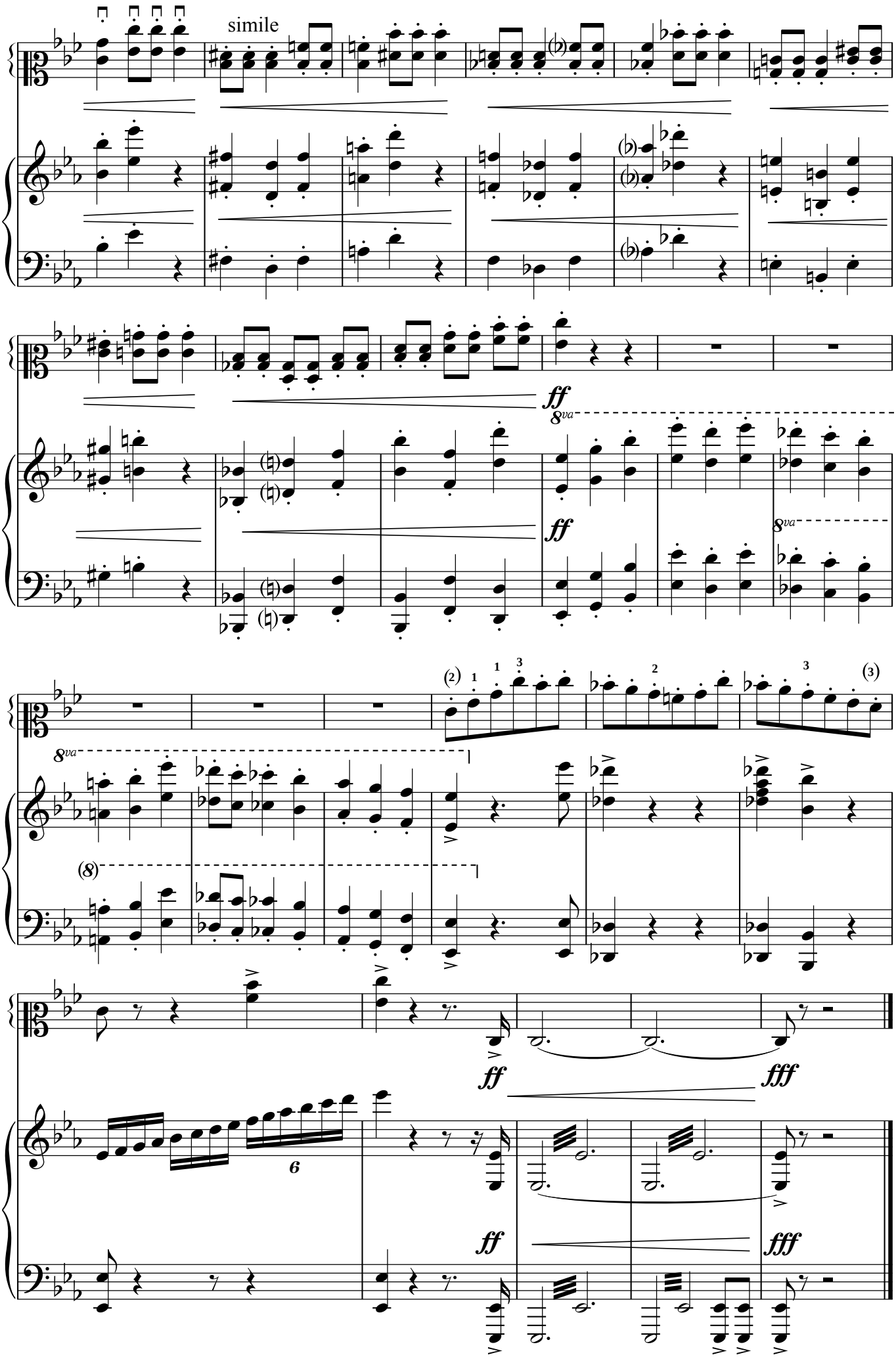
simile
ff
8va
ff
8va
8va
(8)
ff
fff
6
ff
fff

Mündəricat

Ön söz *3*

İthaf *4*

A.Vivaldi
"Yay" *"İlin fəsilləri" silsiləsindən* *5*

A.Dvorjak
"Slavyan rəqsi" *g-moll Yeni mürəkkəb variantda* *16*

F.Şopen
"Vals" *B-dur C-dur- a köçürülüb*..... *31*

T.Bakıxanov
"Söz düşəndə" *romans* *39*

F.Əmirov
"Fantaziya" "Sevil" *operasının mövzuları əsasında*..... *42*

Kompüter tərtibatçısı:
Nuran və Məhəmməd

Dizayn:
Heydər Əlioğlu

Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri.
Tar üçün işləyəni və köçürəni
Səbuhi Cəfərov

Tiraj: 300
Format: 70x100x16/1
Həcmi: 4 ç.v.

"Ziya" KPM

Səbuhi Aslan oğlu Cəfərov 1968-ci ildə Quba şəhərində ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. 1993-cü ildən Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin S.Rüstəmov adına xalq çalğı alətləri orkestrində solist-konsertmeyster vəzifəsində çalışır. 1995-ci ildən Bakı Musiqi Akademiyasını fərqlənmə diplomu ilə bitirən S. Cəfərov, xalq artisti, pr. Ramiz Quliyevin dəvəti ilə xalq çalğı alətləri kafedrasında fəaliyyətə başlamışdır. 2002-ci ildə baş müəllim, 2011-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Atestasiya Komissiyasının qərarı ilə dosent elmi dərəcəsi almışdır.

Elmi işləri: «Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri» (2005); «Azərbaycan bəstəkarlarının ansambl üçün işlənmiş əsərləri» (2005); «Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının ansambl üçün işlənmiş əsərləri» (2009); tar üçün yeni və mürəkkəb variantda «Qamma və arpeciolar» adlı dərs vəsaitinin (2012); S.Ələsgərovun «3saylı konsert»i haqqında «Metodik tövsiyyə» (2006); F.Əmirov «Sevil» operasının mövzuları əsasında «Fantaziya» haqqında «Metodik tövsiyyə» (2006); F.Əmirov «1001 gecə» baletinin mövzuları əsasında «Fantaziya» haqqında «Metodik tövsiyyə» (2007); «S.Ələsgərovun tar konsertləri haqqında» («Musiqi dünyası» 2006); əməkdar artist V. Məmmədəliyev haqqında «İstedadlı tar ifaçısı» («Qobustan» 2006) elmi məqalələrinin müəllifidir.

İfaçılıq fəaliiyyəti: 1993; 1994;1995-ci illərdə Bakı Musiqi Akademiyasının böyük zalında solo konsert proqramı ilə çıxışı, F.Babayevanın 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə həsr etdiyi tar və orkestr üçün «Konsert»inin (ilk ifa 1994),S.Ələsgərovun «3 saylı konsert»inin(ilk ifa 1994), xalq artisti N. Əzimovun «Xatirə» əsərinin, A.Yusifovanın «Alov» fantaziyasının ilk ifaçısı olmuşdur(hər iki əsər S.Cəfərova ithaf olunub). H.Xanməmmədovun I və II konsertlərini (1999;2004) S.Rüstəmovun «Konsert»ini(2006), C.Cahangirovun «Konsert»ini (2005). S.Rüstəmovun «Konsert»ini, bir çox Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərlərini S.Rüstəmov adına xalq çalğı alətləri orkestrinin müşaiyəti ilə (drijorlar: xalq artisti, pr. N.Əzimov, əməkdar artist F.Sadıqov), bir sıra muğam dəstgahlarını və eyni zamanda xalq artisti, pr. Ş. Eyvazova ilə birgə xalq rəqslərini, lentə yazdırmışdır.Musiqi tarixində ilk dəfə olaraq tar, kanon və fortepiano triosunun (H.Rzayevin «Çahargah rapsodiyası»-1997) təməli də Səbuhi Cəfərov tərəfindən qoyulmuşdur.2005-ci ildə Moskvada Kreml sarayında keçirilən «Azərbaycan ili»nin açılış konsertində, «Bakı İslam Mədəniyyəti Paytaxtı» elan edilməsi ilə əlaqədar keçirilən konsertlərdə çıxış etmişdir. R.Mirişli, A.Yusifovanın iki əsəri Səbuhi Cəfərov ifasında 2008-ci ildə musiqi ictimaiyyətinə təqdim olunmuş «Azərbaycan Bəstəkarlarının Antologiyası» adlı albom-diskinə daxil edilmişdir.

Pedoqoji fəaliyyəti: Tələbələri müxtəlif müsabiqələrin iştirakçıları və laureatı olmuş, vaxtaşırı olaraq açıq konsert salonlarında maraqlı proqramlarla çıxış ediblər. Tələbəsi Yusif Bayramov prezident təqaüdçüsüdür. Yaxşı müəllim işinə görə dəfələrlə diplom və fəxri fərmanla təltif edilmişdir. Hal-hazırda Azərbaycan Milli Konservatoriyasında dosent vəzifəsində çalışır.